



Povestiri  
fantastice  
și SF

Sergiu Someșan

# Povestiri fantastice și SF

de [Sergiu Someșan](#)

*Publicată în 2013 în colecția [Cărți electronice gratis și legal](#)*

*Ediție îngrijită cu link-uri și note de [A Reader](#)*

*Redactor: A Reader*

*Pe coperta: fotografie de [Eugen Demeterca](#)*

**Toate drepturile asupra cărții aparțin autorului *Sergiu Someșan*.**

# Apă vie, apă moartă

Înainte de a se lansa cu viteză în defileul ce cobora spre Fundățica, nea Gică, șoferul ziarului, se întoarse zâmbind spre mine:

— Cine știe ce mai găsim acum în Fundățica?! Nu de alta, dar locul ăsta pare plin de minuni...

Am dat să-i răspund, dar hârtoapele din drum m-au făcut să-mi înghit vorbele. După vreo doi kilometri s-a ivit un drumeag spre stânga și Solovăstru i-a făcut lui nea Gică semn să o cotească. Pe urmă s-a întors spre mine și a început să îmi vorbească ferit, de parcă ar fi fost numai urechi dușmănoase în jur:

— Uite, acolo este Râpa Dracului... Nimeni nu a vrut să își facă casă pe aici... Ți-am mai spus că îs locurile spurcate, noaptea se văd lumini și se aud zgomote. De parcă ar mesteca dracii sufletele păcătoșilor...

De după un pâlț de copaci se ivi o căsuță mică, gârbovită și înnegrită de vreme. Solovăstru arătă spre ea:

— Numai nea Benga și baba lui au inimă să stea pe aici. Dar la ce să te aștepți de la unul cu numele lui?

Probabil că am făcut o figură nedumerită, așa că nea Gică, mai umblat prin locurile astea, se simți dator să mă dumirească:

— Pe aici, la Dracu' i se mai zice și Benga...

Am vrut să mai cer lămuriri, dar nu am mai apucat, pentru că mașina a oprit brusc în fața porții. Sprijinit de ea sau, poate, sprijinind-o să nu cadă, stătea un moșneag. Părea să aibă vreo sută de ani, așa arăta de vârstnic și încovoiat de vremuri. Părul vâlvoi, netuns cine știe de când, sprâncenele dese, crescute mult peste ochi, îl făceau să pară aidoma unui bătrân spiriduș paznic peste comori.

Solovăstru coborî înaintea noastră și din unul dintre nenumăratele lui buzunare scoase o sticlă cu ceea ce părea a fi rachiu drept. Părea cel mai bun pașaport pe aici pentru că la vederea ei, moșul se învioră și fața i se luminează toată ca și cum ar fi întinerit dintr-o dată câțiva ani. De lângă casă, un câine slab și negru hămăi spre noi de câteva ori, neconvins, apoi răpus de căldură se ascunse în umbra unui șopron și tăcu.

Ținând sticla în față ca pe un steag de pace, Solovăstru se apropie de bătrân:

— Bună ziua, nea Benga! Ce mai faci?

— Ha? întrebă bătrânul, cu ochii la sticlă.

— Lasă, lasă, nu te mai prefăce că nu auzi, spuse Solovăstru tare și se întoarse spre noi. Aude ca un flăcău, dar îi place câteodată să facă pe surdu' numai așa, ca să-și plângă singur de milă...

Tot cu ochii la sticlă, bătrânul ne deschise poarta și ne pofți în ogradă. Lângă casă, așezată în partea umbrită, o masă și două băncuțe, la fel de vechi și înnegrite de vreme ca și casa, parcă ne îmbiau la odihnă.

— Sevastiță! strigă bătrânul cu o voce mai puternică decât te-ai fi așteptat. Sevastiță, ia adu tu niște pahare aici...

Din casă se auzi o mișcare, apoi un zăngănit de pahare. Ușa se deschise, dar nu ieși nimeni.

— Le-am pregătit, dar vino tu și le ia..., se auzi o voce tânără și cristalină.

— Sevastiță! – vocea bătrânului căpătă un accent amenințător, dar din casă nu se mai auzi nici o mișcare.

— Nu vin, na, că mi-e rușine să mă vadă oamenii ăștia așa...

Bătrânul Benga privi mai întâi la noi, apoi se răsti spre ușa deschisă:

— Sevastițo! Când oi veni și-oi pune corbaciul pe tine, n-o să mai poți ieși în sat de rușine o lună întregă. Adu odată paharele alea și nu mă fă de râs.

Cu fereală, privind în jos stingherită, o codană ca la 17-18 ani, cu capul îmbrobodit într-o basma groasă, ieși din casă și ne puse câteva pahare pe masă.

— Bună ziua, nană Sevastița, o salută Solovăstru cu respect și desfăcu sticla în timp ce îmi făcea cu ochiul, arătând spre ea. Dar stai aici, să bei cu noi un pahar...

Codana privi scurt spre bătrânul Benga, dar, cum acesta, cu ochii la sticlă, nu spunea nimic, ridică din umeri și se așeză lângă noi. Priveam lung la ea și nu pricepeam de ce Solovăstru mi-o tot arăta din ochi. O codană ca toate codanele, crescută în cotloanele sălbatice ale munților și, după câte se vedea, cam sălbatică și nu prea scoasă în lume.

Solovăstru umpluse între timp paharele; după ce am ciocnit cu toții și am dat paharele peste gât, s-a întors spre bătrân.

— Nu vrei să ne spui, nea Benga, cum s-a întâmplat cu oamenii ăia... care au mas săptămâna

trecută la mata.

Bătrânul privi urât la codană, care începuse să chicotească, și nu prinse a vorbi până nu mai goli un pahar.

Se șterse tacticos la gură și abia apoi începu să vorbească:

— Apoi, ce să mai spui, măi băiete dragă, că uite ce rușine pății acu', la bătrânețe. Și nu mi-e de ajuns că mă știe tot satu', acu' mi-ai mai adus și pe domnii ăștia de la oraș să audă și ei cum m-am făcut de răs...

Solovăstru se pare că își cunoștea bine omul, pentru că, așa, ca prin minune mai scoase o sticlă cu rachiu din buzunarele lui fără număr și o scutură bine să i se vadă mărgelile înainte de a o așeza pe masă.

— Uite, împinse el sticla spre bătrân, asta ca să mai ai și dumneata de dat câte un gât când ți-o fi prea rușine... Să mai uiți.

Bătrânul privi lung la sticlă, cântărind-o parcă din ochi. Dintr-o dată, se hotărî și cu o mișcare iute o puse sub masă, ascunsă vederii, privindu-ne apoi nevinovat, ca și cum ne-ar fi îndemnat să uităm de ea.

Tuși ușor ca să își dreagă vocea și îi făcu semn lui Solovăstru să umple iar paharele. De data asta își muie numai ușor buzele în rachiu și apoi începu molcom să povestească:

— Cum să vă zic io vouă? Acu' vreo săptămână, așa mai pe înserate, stăteam cu muierea mea aici, pe prispă, și ne uitam la orătării. Tocmai le dădusem de mâncare și așteptam să între în coteț, să le închid. Noi, dragă domnule, se întoarse el spre mine, nu avem electrică aici, și gazul e scump, așa că aprindem lampa cât mai târziu. Oricum, se înserase bine când au venit oamenii ăia, și nu i-am văzut prea bine. Păreau un fel de nemți, japonezi, străini erau sigur, că nu prea le înțelegeam io vorba, mai mult din semne am priceput că li s-a stricat mașina. O lăsasera acolo, cam pe unde o aveți și voi, numai că era mai mare și mai albă, rotunjită parcă, cu tot felul de luminițe pe ea. Nu am priceput eu bine ce voiau, tot arătau spre fundul grădinii, unde începe Râpa Dracului, până când le-am spus să se ducă, să-l ia și pe Dracu', dacă vor, și să mă lase să mă culc, că se făcuse târziu. Nu știu ce Ucigă-l toaca au căutat ei, că au duduie toată noaptea și au făcut o grămadă de gropi, noroc că nu semănasem nimic pe acolo. Dimineață, când m-au trezit, păreau mai bucuroși și mă tot îndemneau să iau două bidoane. Am zis ca o fi ceva băătură de-a lor, cum mi-au lăsat și nemții ăia de anul trecut pe care i-am lăsat o săptămână să își pună cortul lângă casă. Dar asta, după ce că era puțină, nici nu se putea bea de amară ce era. Am gustat-o și am scuipat-o îndată pe jos, de era să se strice ăia de atâta răs. Apoi unul pe care îl înțelegeam mai bine mi-a zis o prostie cât el de mare: că în bidoanele alea nu e rachiu, ci așa, un fel de apă vie și apă moartă, cum am auzit io prin povești când eram prunc. Am vrut să le zic vreo două, dar s-au urcat repede

în mașina aia a lor și cât ai clipi din ochi nu am mai văzut-o, parcă s-ar fi înălțat la cer, nu alta. Apa moartă, după câte m-am priceput eu că ziceau ei, cică era să îți dai pe bube și alte rupturi de oase, iar apa vie, dacă se întâmpla un necaz mai mare, oricum nu i-am înțeles eu prea bine ce voiau să zică. Le-am pus în cămară, cu gândul să le încerc mai spre seară, și am plecat la coasă, că am un loc dincolo de Râpă și mă gândeam să nu îmi rămână necosit, ca anul trecut, când nu am putut să mă mișc toată vara din pat de junghiuri și am pierdut bunătatea de fân. Când mă întorc eu spre seară de la cosit, baba mea, nicăieri. Strig eu în sus, strig eu în jos, baba, nimic. Na, drace, mi-am zis eu, ori au venit nemții ăia după ea să mi-o ia și să mi-o fiarbă, să o facă mai fragedă, ori au luat-o dracii să o pună în loc de talpa iadului. Cum mă învărteam eu amărât prin bătătură, că uite am rămas singur la bătrânețe, numai ce aud dinspre cămară un chicotit, așa, ca de fetișcană. Deschid eu ușa, și acolo, printre cratițe și oale, se ascundea Sevastița, hlizindu-se ca proasta în broboadă. Ce-ai făcut, toanto? am întrebat-o eu, dar aveam așa o bănuială. Trăsese cu urechea la ce vorbisem eu cu nemții ăia și, cum am plecat la coasă, tuști la bidoane să le încerce ea prima. A turnat în ea la apă vie până a întinerit de a ajuns ca acum. Noroc că am venit la vreme să o opresc, că altfel ajungea copil de țâță, de trebuia acum să îi caut și doică prin sat. Am mai prăbăluit și io un pic din bidoanele alea, noroc că am apucat să îmi dau cu apă moartă pe spate, de m-a lăsat cu totul vătămătura care mă ținea de când am căzut acum câțiva ani din car, că toanta asta a mea, buiacă ca toți ăștia tineri, s-a împiedicat până la urmă de bidoane și le-a vărsat cu totul...

Am privit spre Sevastița, care râdea vinovată, ascunzându-și gura în broboadă, apoi am privit la Solovăstru, clătinând cu îndoială din cap.

Solovăstru se întoarse spre bătrân:

— Dar bidoanele alea măcar ți-au mai rămas?

— Rămas, sigur că au rămas. Am zis să le ținem noi, că tare erau faine. Sevastiță, ia du-te tu și le adă să le vadă domni...

Sevastița rămăsese cu mâna la gură, privind năucă de la unul la altul.

Văzând cum privim toți la ea și așteptăm un răspuns, într-un târziu îngână cu voce pierită:

— Ieri-dimineată, după ce ai plecat la coasă, au trecut pe drum un domn și o doamnă într-o mașină. Erau din București și m-au întrebat dacă nu le pot vinde niște lapte...

Bătrânul se lovi cu mâinile peste genunchi, într-un gest de disperare:

— Le-ai dat bidoanele? Păi, ce ți-am spus eu ție, să ai grijă de ele?

În fața tăcerii încăpățanate a Sevastiței, bătrânul ridică ochii spre cer ca și cum l-ar fi luat

martor, apoi se întoarse plin de obidă spre noi:

— Uite așa mă chinui cu toanta asta a mea de șaptezeci de ani. Un pic de minte nu are și toate le face numai pe dos, de parcă o împinge Necuratu'...

Am pufnit supărat și am dat să mă ridic în picioare să plecăm, când nea Gică îmi dădu un ghiont, arătându-mi ceva în ogradă. La început nu mi s-a părut nimic deosebit, dar apoi, văzând încotro privea șoferul, m-am uitat și eu mai atent. Pigulind cu grijă după boabe, se apropia de noi cu pași mășurați un găscan bine făcut.

— La dracu, am șoptit în barbă.

Am luat pe pipăite, cu ochii țintă la orătanie, un pumn de grâu din sacul de lângă noi și l-am aruncat spre găscan. A început să ciugulească cu poftă, privindu-ne din când în când cu ochi albaștri și bănuitori.

Un găscan ca toți găscanii, numai că pe gâtul lui scurt și gros erau trei capete care ciuguleau pe rând din grâul aruncat pe jos, pe când celelalte două ne priveau suspicioase ca și cum ne-ar fi suspectat că vrem să-i luăm mâncarea.

Văzându-ne cum privim găscanul, bătrânul arătă scârbit spre el:

— Ia uitați-vă ce a fost în stare să facă până am venit eu de la cosit! A tăiat două găște și un găscan, le-a lipit la toate capetele pe gâtul găscanului, le-a spălat cu apă moartă, apoi i-a dat să bea apă vie. Cică era curioasă dacă va face ouă ca găștele sau va călca celelalte găște cum făcea înainte găscanul...

Alungă posac de lângă noi găscanul, care, total nepăsător la felul cum arăta, sâsâie furios cu toate trei capetele spre el înainte de a se îndepărta.

— Asta nu ar fi nimic, dar de când are trei capete nu mai doarme ca toate orătaniile, sâsâie mereu cât îi noaptea de lungă, că îl aud prin somn; ba, am început și să-l visez de-o vreme... Și în vis parcă se face tot mai mare, de parcă ar fi ca un balaur din ăla din povești, îmi golește dintr-o înghițitură tot hambarul și pe urmă sâsâie urât la mine, cică să-i mai dau... Nici nu mă mai pot hodini bine nopțile de răul lui...

Se întoarse spre Sevastița să o certe, dar văzând-o cum stă chircită cu capul între umeri dădu numai din mână a lehamite.

Am rămas fără grai; lângă mine Solovăstru zâmbea cu gura până la urechi și cred că se pregătea să îmi mai ceară niște bani, dar m-am făcut că nu îl bag în seamă. Moșul, văzând că noi toți eram ocupați să privim găscanul, mai umplu un rând de pahare. Eu m-am ridicat încet în picioare și i-am făcut semn lui nea Gică să se ridice și el. Mi-am dres vocea și, încercând

s-o fac să îmi sune cât mai natural, m-am adresat bătrânului:

— Noi mergem până la mașină să aducem un aparat de fotografiat și o mașinărie să se înregistreze ce vorbim... Până mai stăm noi de vorbă, îl trimitem pe domnul Solovăstru să aducă câteva sticle de rachiu din ăsta drept de care îți place dumitale... numai să ne spui cum s-a întâmplat totul de-a fir a păr... O să-i zic să aducă și ceva de mâncare pentru s-ar putea să dureze ceva mai mult...

Auzind de rachiu bătrânul se ridică și el, cu ochii dintr-o dată atenți, și privi spre Solovăstru:

— Apoi, dragă domnule, să aducă numai rachiu, că de mâncare mai găsim noi vreo orătanie să o tăiem, că nu suntem așa de săraci, chiar dacă suntem aici la capătul lumii, unde și-a înțărcat Dracul copiii...

L-am luat cu noi pe Solovăstru și l-am trimis să aducă de unde o ști el încă vreo trei, patru sticle de rachiu drept; m-am făcut că nu aud cum bombăne că „alea trebuie să le plățiți separat, că îs destul de scumpe, și io nu găsesc sticlele de rachiu pe marginea drumului sau în pomi!“.

În ogradă, bătrânul Benga tocmai țipa la Sevastița să se miște odată și să ne pregătească ceva de mâncare. Și să se miște mai repede, că destule prostii făcuse până atunci. Tremurând tot de emoție, am ajuns la mașină și m-am așezat pe bancheta din spate să-mi revin: în sfârșit dădusem lovitura! De data asta avea să iasă un reportaj pe cinste! Am verificat dacă am film în aparat, dacă banda casetei din reportofon este trasă la capăt, apoi ne-am întors la bătrân. L-am pus iar și iar să povestească întâmplarea, până când a obosit și i s-a făcut lehamite. S-a mai înviorat puțin când l-a văzut pe Solovăstru venind cu patru sticle la gâtul cărora rachiul drept făcea mărgeluțe aurii, dar tot nu a mai vrut să continuăm până nu mâncăm de prânz, mai ales că dinspre bucătăria de vară venea un miros îmbietor. Am vrut să merg măcar să îi fac câteva poze găscanului, dar bătrânul era neînduplecat: după ce mâncăm! Împiedicându-se mereu – acum eram convins că de fapt încă nu era obișnuită cu noul ei corp tânăr –, nana Sevastița ne puse pe masă o tocăniță grozav de gustoasă și o mămăligă aburindă. Am început să mâncăm ca lupii, ronțăind cu poftă oasele, pe care le aruncam apoi câinelui negru, care se mai înviorase nițel și se învârtea pe lângă noi prinzându-le din zbor cu dexteritate. Abia după ce ne-am potolit puțin foamea, printre îmbucături, bătrânul Benga ne-a mărturisit:

— O fi Sevastița mea împiedecată, dar face o tocană de găscă ca nimeni alta în sat...

Nea Gică mă privi lung:

— Sper numai că nu a tăiat găscanul ăla ciudat de care avem noi nevoie...

M-a săgetat un junghi prin inimă, dar bătrânul Benga ne-a liniștit:



— O fi proastă Sevastița mea, nu zic nu, dar nici chiar așa...

Se uită după ea și, nevăzând-o prin apropiere, strigă:

— Sevastițo! Ia fă-te încoa și adu și balaurul ăla cu trei capete cu tine, că domnii vor să-i facă poze. Poate ți-or face și ție una, să-ți rămână de aducere-aminte, că cine știe cât te-o mai ține și pe tine tinerețea asta...

De cum am văzut-o pe nana Sevastița apărând de după colțul casei, acoperindu-și vinovată gura cu broboada, am știut că ceva nu-i în regulă. Și-a dat seama de asta și bătrânul, că întreat-o grăbit:

— Acu' ce-ai mai făcut, toanto?

Văzând-o cum îl privea cu ochii mari și fără să spună nimic, bătrânul se plesni cu mâinile peste genunchi a neputință:

— Ai tăiat găscanul, năroado!

Sevastița dădu numai din cap și scânci cu o voce subțire ca de fetiță:

— Păi, nu ai zis tu că nu mai poți dormi noaptea de răul lui? Acu', l-am tăiat iaca... Ai scăpat de el!

— Domnii ăștia voiau să îl tragă în poză... Acu' ce-or să mai fotochipeze?

Sevastița se hlizi și se răsuci pe călcâie:

— Păi, să mă fotochipeze pe mine, că uite ce tânără și frumoasă îs!

Dinspre Râpa Dracului se auziră câteva scrâșnete, și pământul păru că se mișcă ușor.

— Taci, toanto, făcu bătrânul moale. Nu auzi că râd dracii de tine?

Am rămas în gospodăria bătrânului Benga până spre seară, doar-doar vom mai găsi ceva, vreo urmă palpabilă a trecerii „nemților“ prin sat. Cum era de așteptat, nu am mai găsit nimic.

Ne-am luat într-un târziu rămas-bun și am pornit-o spre mașină. Solovăstru se ținea cu mâna de buzunarul unde bănuiam că ascunsese banii.

— Io nu vă dau nici un ban înapoi, așa să știți. Ce vină am eu că ați mâncat probele?

Văzând că mergem amărâți și nu spunem nimic, căpătă curaj:

— Și mai trebuie să-mi plățiți și patru sticle de rachiu drept! Că de la Benga slabă speranță am să le mai iau înapoi.

\*\*\*

Tot drumul înapoi spre oraș, spre civilizație, eu am tăcut morocănos, iar nea Gică, fin psiholog, mi-a respectat tăcerea. Din când în când, ofta și privea înapoi spre locul unde bănuia că ar putea fi Fundățica. Într-un târziu, chiar înainte de a intra în Brașov, nu m-am mai putut abține și l-am întrebat:

— Da' ce te frământă, nea Gică, de te tot uiți așa cu jind înapoi?

Șoferul depăși cu grijă un camion, apoi se întoarse oarecum rușinat spre mine:

— Mă tot gândesc la fetișcana aia...

— Care fetișcană? am făcut eu pe nedumeritul.

— Ei, care? Sevastița, care alta...

— Ce-i cu ea?

Nea Gică mai conduse un timp cu ochii la șosea, apoi spuse plin de obidă:

— Nu ai văzut cum i se mișcau ochii în cap? Un semn aștepta, și ar fi venit după mine. Că bătrânului tot nu îi era de nici un folos, așa tânără cum era...

Am privit mai lung la nea Gică: avea la vreo cincizeci de ani, dar uite, al dracului, unde îi stăteau gândurile. Mi-am ascuns un zâmbet și l-am întrebat, cât de serios am putut:

— Păi, de ce nu i-ai făcut semn atunci? Cred că moșul era chiar bucuros să scape de o asemenea pacoste... Ți-ar fi dat-o tot fuga...

Șoferul tuși încurcat și după un timp spuse:

— Acu', că era împiedicată nu ar fi mare lucru, s-ar fi obișnuit ea cu timpul să meargă drept. Dar mă gândesc: dacă moșul avea dreptate?

— Cu ce să aibă dreptate? am întrebat eu nedumerit.

— Dacă efectul la apa aia vie pe care a băut-o nu ține prea mult, și într-o dimineață mă trezeam cu o hoască de o sută de ani în pat, ce mă făceam eu pe urmă cu ea?

Când ne-am despărțit, o oră mai târziu, încă mai dădea din cap neconvins dacă a făcut bine sau nu.

# Tăietorul de lemne

Cobora odată cu cețurile toamnei dinspre munți și, la o privire fugară, ai fi zis că este adus chiar de ele. Era înalt și părea bătrân, nu atât din cauza înfățișării, cât mai ales pentru că întreba pe toți copiii întâlniți în cale:

— Ce mai faceți, voi, dragii moșului? la care întrebare, copiii, priveau fâstâciți în pământ și nu găseau niciodată răspuns. Ridicau numai într-un târziu ochii și se uitau la el cu o fericire mută. Copiii și animalele se simțeau bine în preajma lui... Și femeile...

După câțiva ani, unii au aflat că îl cheamă Anatol. Cum nu a spus niciodată nici da, nici ba, oamenii s-au obișnuit să-i spună așa, deși mulți se îndoiau că ăsta ar fi numele lui adevărat. Oricum, de felul lui, era tăcut și rar schimba câte o vorbă cu gospodarul la care tăia lemne.

Ca într-un ritual ciudat, fiecare gospodărie din mica așezare de munte pregătea o grămadă de lemne cât să poată tăia el într-o zi. Nu lua niciodată plată, dar mânca alături de familie, iar noaptea nu dormea în casă ci, învelindu-se cu sumanul gros, se culcușea în grajd lângă animale, care îl primeau fornând bucuroase în mijlocul lor.

Uneori, în câte un an, când întârzia să coboare spre micul cătun de la poalele munților, o neliniște ciudată cuprindea așezarea. Părea că toată suflarea ei încremenește într-o ciudată așteptare și că ritmul vieții se domolea cu fiecare zi care trecea și că în curând se va opri de tot. Apoi, umbra lui înaltă se ivea cenușie dintre fuioarele ceții și un oftat colectiv îi însoțea apropierea de cătun. Pașii lui mari și apăsați erau urmăriți cu ochi lacomi și plini de speranță de după garduri și perdele pe jumătate trase. Pentru că, deși nu știau multe despre el, muntenii au observat repede un lucru: pe casa unde se oprea prima dată tăietorul de lemne, părea că își pune Dumnezeu mâna. Dacă era cineva căzut la pat, când se făcea focul cu lemnele tăiate de el și după ce fumul se înălța drept spre cer, omul se scula de parcă nu ar fi avut nimic. Și asta nu era tot. Fumul făcut de lemnele arse se ridica drept spre cer, oricât de tare ar fi bătut vântul. Ca o tainică legătură între pământ și cer.

Dacă o familie o ducea greu și nu se descurca de pe un an pe altul, după ce tăietorul de lemne îi intra în curte, părea că gospodarului i se dezleagă dintr-o dată norocul. Toate vitele păreau din neamul iepurilor și viței și mânjii creșteau peste noapte. Și cel care se îndura să le vândă găsea repede cumpărători și la preț de mirare. Vorbele despre el s-au răspândit degrabă și prin alte așezări, dar cei mai mulți nu credeau o iotă, pentru că omul se lăsa greu văzut de străini. Și nici gospodarii nu erau dornici să dea amănunte, gândindu-se că dacă și alții l-ar convinge să meargă prin satele lor să taie lemne, asta ar însemna să ajungă mai rar pe la ei. Așa că dădeau din umeri, făcând pe neștiutorii și taina tăietorului de lemne era păstrată ca o avere de preț, ce aparținea obștii. Și dacă cu străinii gospodarii cătunului nu prea vorbeau, între ei nu se sfiau să-și dea cu părerea în serile lungi de iarnă, petrecute la

gura sobei în care trosneau lemnele tăiate de el.

— E un sfânt! spunea Tănase, dar toți știau că ăsta era bisericos rău și în fiecare duminică bătea cale lungă până în așezarea vecină să caște gura la slujbele ținute de un popă bețiv și muieratic.

— S-o crezi tu că-i sfânt! Îi tăia avântul Trofin. Poate că nu l-ai văzut cum bea vinarsul și cum mănâncă slana. Sfinții nu beau vinars și nu mănâncă slană. Mănâncă numai rădăcini și ierburi...

— Rădăcini și ierburi ați mâncat voi când v-ați pornit la vorbă, punea lucrurile la punct Chirilă, mai umblat prin lume și mai isteț ca ceilalți. Sfânt, nesfânt, omul aduce noroc acolo unde pune mâna. De ce despicați voi firul în patru? Nu vă merge bine? Vreți să-l supărați și să plece în alt cătun? Ar fi primit cu brațele deschise peste tot, așa să știți... Și, dacă asta nu vă ajunge, aduceți-vă aminte de Grancea...

S-au înfiorat toți de parcă ar fi revăzut totul cu ochii minții. Grancea era un gospodar zgârcit și cârcotaș care găsea oricui pricină de sfadă. Îi mergea bine, dar nu era niciodată mulțumit. Nu i se părea firesc ca altuia să-i sporească avuția într-un an cât lui după o trudă de-o viață. Într-o toamnă, când a văzut că Anatol trece nepăsător pe lângă ograda lui la fel ca în alți ani, i-a aținut calea cu o pușcă retezată pe care o folosea la braconajul mistreților. Era băut bine și vorba i se împleticea în gură:

— Până aici ți-a fost, neicușorule! Anul ăsta intri la mine sau nu mai intri nicăieri...

Gospodarii care pândeau pe după porți au încremenit și și-au ținut răsuflarea. După ce întâmplarea și-a deșirat ghemul încâlcit până la capăt și au început să se învinovățească unul pe altul că nu au făcut nimic, fiecare a spus că a crezut că se va deschide pământul și-l va înghiți pe păcătos.

— Ba eu am crezut că are să-l trăznească, a spus bisericosul de Tănase, făcându-și cruci mari cât turla bisericii...

Nu se întâmplase însă nimic din toate astea. Tăietorul de lemne l-a urmat încet pe Grancea în ogradă și, sub amenințarea puștii retezate, a început să taie lemne. Odată cu sunetul sec al primului lemn despicat de topor, din grajd s-a auzit mugetul unei vite. Alt lemn tăiat, alt muget de vită. Grancea a fugit ca vântul în grajd și s-a crucit. Vitele cădeau una după alta cu burțile umflate ca și cum ar fi mâncat lucernă proaspătă. S-a întors negru la față spre Anatol. A armat pușca încrâncenat.

— De ăsta îmi ești tu, neicușorule? a râs crud Grancea și a tras, iar pușca i-a înflorit ca o floare însângerată în față.

După ce totul a trecut și Grancea a fost înmormântat, tăietorul de lemne s-a mutat la altă casă, a lui Pamfil, unde a început să taie lemne ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Gospodarul care zăcea de câțiva ani buni cu picioarele zdrobite de căderea unui copac, învinețite și pline de puroi, după ce fumul din lemnele proaspăt tăiate se ridică drept spre cer, se ridică și el din pat. A ieșit afară din casă, s-a repezit sprinten după Anatol și a dat să i se arunce la picioare să-i mulțumească. Cu un gest, acesta l-a oprit și, deși nu prea era auzit vorbind, a spus:

— Pentru munca mea am fost omenit cum se cuvine. Iar pentru altele, numai bunul Dumnezeu știe de ce vrei să-mi mulțumești.

Pamfil nu a mai spus nimic, l-a petrecut numai cu ochii în lacrimi până nu l-a mai văzut. Apoi, întorcându-se spre casa de unde fumul se înălța drept spre cer, a tras aer adânc în piept și a spus ca pentru el:

— Trag nădejde că fumul ăsta miroasă a tămâie și nu a pucioasă...

După un timp, animalele lui Grancea și-au revenit, iar oamenii și-au adus aminte că pușca lui Grancea era veche și, zgârcit cum era, nu voia să-și cumpere alta, deși multă lume i-a spus că vechitura aia o să-i crape capul într-o zi. Cum nu le făcea plăcere să-și amintească de întâmplare, în curând, peste ea s-a așternut uitarea.

Partea femeiească a așezării avea altă părere:

— E un bărbat care a suferit mult din dragoste, spunea pătimașă Paraschiva. Așa simt eu și la treburi din astea nu mă înșel. S-a retras ca un pustnic în munți, dar bărbatul din el nu-i dă pace. Când mă privește, mă trec toți fiorii...

— Lasă, Paraschivo, că pe tine te trec fiori și când te uiți la sfinții din biserică, răspundeau femeile ciudoase.

— Mă trec, e drept, nu se lăsa Paraschiva mai prejos, dar și pe ei îi trec așa pictați cum sunt.

— Păcătoaso! râdeau femeile cu îngăduință și se depărtau dându-și coate și făcându-și cruci mărunte. Într-un cătun așa de mic, nu era greu de știut că tânăra vădană, de câțiva ani buni, îndruma primii pași ai flăcăiandrilor pe cărările dulci ale dragostei. Ba și unii gospodari așezați îi mai călcau prin ogradă la ceas de seară, dar, cum nu se isca niciodată vrajbă, totul era trecut sub tăcere.

Și, se părea că totuși, Paraschiva a avut până la urmă dreptate, chiar dacă multora nu le-a venit să creadă. De vreo câțiva ani buni, după ce alegea din pricini numai de el știute o

gospodărie sau alta ca și cum ar fi scăpat de grija unei îndatoriri ce nu suferea amânare, se îndrepta glonț spre casa lui Zaharia, om așezat, gospodar și chibzuit. Toți își dădeau cu presupusul, dar până la urmă birui părerea Paraschivei:

— Precis aia mică a lui Zaharia seamănă cu femeia pe care a drăgostit-o el mai demult. Ascultați ce vă spun eu: într-un an, doi, când mai crește mucoasa aia mică, îl vedem așezându-se la casa lui...

— Ești nebună, spuneau toți cu speranța să greșească. Tu nu vezi ce bătrân este... Și cât de necoaptă este Irina lui Zaharia...

În anul în care s-a întâmplat, toți mai sperau ca Paraschiva să n-aibă dreptate, dar faptele s-au petrecut cu atâta repeziciune încât nimeni nu a avut timp să spună nimic, nicidecum să mai facă ceva.

Când a intrat în ograda lui Zaharia să taie grămada de lemne pregătită ca de obicei, în jurul lui s-au adunat copiii și câinii. Copiii se așezau pe lângă el în cerc și-l urmăreau cu priviri fascinate cum lua pe rând fiecare lemn, îl așeza pe butuc apoi, cu o mișcare hotărâtă, îl despica în două sau în patru, după mărime. Și, dacă pe copii toți îi mai înțelegeau cât de cât, nimeni nu pricepea ce anume îi atrage pe câini în preajma omului. Se înghesuiau printre copii și se uitau cu ochi curioși la omul din fața lor de parcă ar fi tăiat cârnați, și nu lemne. Oricum, este sigur că nu a fost niciodată lătrat de vreun câine. Dincolo de cercul făcut de copii și câini, se oprise fata lui Zaharia, Irina. Înaltă și slăbuță, stătea rezemată de o magazie și privea fix pe omul care tăia lemne, rozându-și neliniștită unghiile.

După ce totul a trecut, copiii au încercat să povestească, dar fiecare spunea altceva, așa că mare lucru nu s-a putut afla. Cel mai sigur părea a fi faptul că, la un moment dat, sprijinind un lemn care nu voia să stea singur pe butuc, Anatol a ridicat ochii spre Irina. Chiar în clipa aceea, toporul a pornit vijelios la vale, copiii au încremenit, și, pentru prima dată în preajma lui Anatol, câinii au mârâit îndurerați. Cu ochii țintă la lemnul pe care cădeau picături mari și roșii de sânge, Irina s-a apropiat de bărbat. Acesta își ținea mâinile pe față și toți cei care l-au privit au crezut că plânge, pentru că umerii i se zguduiău cu mișcări largi. Abia când Irina i-a luat mâinile de pe față, s-a văzut că Anatol râdea fericit. Iar când fata a rupt o bucată din bluză să-l lege privindu-l fericită în ochi, ca treziți dintr-o vrajă, copiii s-au împrăștiat la joacă, iar câinii au plecat hârjonindu-se...

# Născocirea

Tatăl meu se numea Adamescu. Matematicianul Adamescu. Marele matematician Adamescu. Din fericire pentru el, a murit înainte de a afla ce mister cumplit reprezenta pentru mine matematica: eram convins, și încă mai sunt, că această știință este o superbă și inutilă înșiruire de simboluri legate între ele printr-o lipsă totală de logică. Sau oricum printr-o logică care mie îmi scăpa. Ultimii ani nu au fost altceva decât un imens complot prin care eu și profesorii mei încercam să îl înșelăm pe tatăl meu cum că eu aș fi, dacă nu strălucit la matematică, cel puțin un „tânăr și promițător talent”, după cum mă lăuda conducătorul meu de lucrări. Și tatăl meu, prins cum era cu o nouă lucrare despre teoria haosului sau alte chestii la fel de obscure, înghițea totul ca atare mulțumit că nu îi dau prea multă bătaie de cap.

La mai bine de o lună de la moartea tatălui meu, îndelung deplânsă de comunitatea științifică internațională, cum se apropia și vremea să îmi dau licența, am trecut să îl văd pe profesorul care îmi coordona lucrarea. Întâmplarea a făcut să îl găsesc la el în cabinet și pe rectorul universității, o somitate științifică cel puțin de nivelul tatălui meu.

M-au privit curioși în timp ce intram. Mă simțeam ca o insectă sub lupa unor [entomologi](#).

— Ia loc, tinere! m-a îndemnat rectorul cu o voce gravă. Înfațișare leonină, privire strălucitoare și o siguranță pe care i-o simțeam acum puțin zdruncinată.

Privi crunt când spre mine, când spre șeful de lucrări:

— Vă întreb acum doar atât: cum naiba să o scoatem la capăt? În așa fel încât să salvăm și prestigiul facultății și memoria colegului nostru... Și gândește-te că nu vreau ca ... această nulitate matematică să ajungă asistent în facultatea mea așa cum spera tatăl lui... studenții noștri sunt foarte isteți... în primele zece minute și-ar da seama cu cine au de-a face...

— Sper că nu vrei să urmezi o carieră universitară, tinere, s-a întors el furios spre mine...

La negația mea vehementă s-a mai liniștit puțin, apoi s-a ambalat iar:

— Să știi că nici la un liceu nu aș avea curaj să te las să predai... ești prea străin de frumusețea matematicii ca să te pot lăsa să mutilezi mintea dornică de cunoaștere a tinerei generații...

— Dacă îmi permiteți, se auzi vocea persuasivă a șefului de lucrări... Aș avea o idee, pe care cu ajutorul dumneavoastră sper să o putem pune în practică.



— Spune, își înmuie vocea și rectorul. Accept orice numai să nu ajungă la catedră...

Șeful de lucrări coborî tonul de parcă ar fi pus la cale o conspirație:

— Simplu... peste două luni iese la pensie vărul meu de la Oficiul Teritorial de Invenții și Mărci... Cu puțină străduință, am putea aranja ca tânărul domn să-i fie succesor...

— Păi, se împotrivi rectorul, dar se vedea că împotrivirea este pur formală, acolo nu trebuie să cunoști matematică ca să faci față?

— Nici vorbă, jubilă șeful de lucrări. Vărul meu este agronom și de 20 de ani se descurcă de minune. De altfel, acolo este un simplu punct de primire unde trebuie să refuze propunerea spre patentare a unor invenții cu adevărat imposibile cum ar fi un *perpetuum mobile*. Propunerile cu adevărat importante trec mai departe spre comisii formate din specialiști...

— Mi-ai luat o piatră de pe inimă atunci, răsuflă rectorul ușurat și se îndreaptă spre ușă să plece. Aranjează dumneata totul... Ai asentimentul meu total.

\*\*\*

Și uite așa am ajuns mare șef peste Oficiul Teritorial de Invenții și Mărci. Mare lucru nu aveam de făcut. Să refuz din start un număr de invenții imposibile, iar pentru celelalte să completez un număr de formulare, nu prea mare, și să expediez totul la Oficiul Central de Invenții și Mărci. Rezonabil, nu? Suficient de rezonabil chiar și pentru un antitalent matematic ca mine? Așa am crezut și eu la început, mai ales în cele câteva zile pe care le-am petrecut împreună cu Gil, verișorul fostului meu șef de lucrări. Un om remarcabil de nescorțos dacă ținem seama de rubedeniile lui colaterale. Mi-a arătat mai întâi cele câteva afișe atârinate peste tot în mica încăpere: „Nu se primesc pentru înregistrare *perpetuumuri mobile* !” , „Cuadratura cercului este ilegală !” , „Oameni invizibili, nu vă putem înregistra... pentru că nu vă vedem !”

La strâmbătura mea ironică a izbucnit în râs :

— Să știi că mulți țicniți te vor bate la cap cu tot soiul de aiureli... În viața unui om illogic orice argument logic este lipsit de consistență... Nici nu știi de câți nebuni m-au scăpat afișele astea. În fața unui nebun mai degrabă are efect un afiș decât un argument logic... Și dacă totuși insistă, spune-le că nu ai formulare... și dacă nici așa nu scapi de ei, trimite-i la Centru... să simtă și ei că își câștigă leafa, nu ?

În ultima lui zi de muncă parcă nu s-ar fi dat deloc dus, lucru pe deplin de înțeles dacă ne gândim că vreme de vreo 20 de ani descurajase aiuriții orașului să ajungă cu ineptiile lor mai departe. Am alcătuit procesul de predare-primire a modestului inventar. L-am semnat

amândoi și, înainte de a pleca, mi-a mai spus o dată:

— Două sfaturi aș vrea să îți mai dau înainte de a-ți începe munca: unu – caută-ți o preocupare dacă vrei să nu înnebunești... Cu cele două-trei cereri de brevete pe săptămână nu prea o să ai de muncă... trebuie să îți umpli timpul cu ceva... și, crede-mă, nu rebusul este soluția. Doi: ai aici trei pagini dactilografiate mărunț cu invențiile considerate imposibile de către comunitatea științifică. Ar fi bine ca nici una să nu apară pe vreun referat de-al tău trimis la Centru, asta numai dacă ții la postul ăsta. Am dat mâna și a plecat grăbit, de parcă i-ar fi dat lacrimile și nu ar fi vrut să îl văd...

Câteva zile am huzurit și, în ciuda sfatului lui Gil, am rezolvat toate careurile din revistele de rebus care mi-au căzut în mână. Apoi, tocmai când mă plictisiseam de rebus, au început să apară inventatorii. Poate că vestea ieșirii lui Gil la pensie făcuse înconjurul orașului și, crezându-mă mai tânăr și mai neexperimentat, vedeau în asta o ocazie să își strecoare aiurelile spre Centru. Am dat drumul uneia care părea viabilă (un culegător automat de mere) și am respins vreo cinci care frizau absurdul sau erau inutile: ceas deșteptător care în loc să sune îl stropea pe somnoros cu apă rece, un dispozitiv de lustruit pantofii care, dacă nu aș fi avut intuiția să îl probez pe pantofii inventatorului, mi i-ar fi făcut ferfeniță pe ai mei și multe, multe altele destul de asemănătoare. Pentru una singură am fost nevoit să îi dau telefon lui Gil: dispozitiv de curățat tălpile fiarelor de călcat.

— Este un ins slăbuț și chel, cu un tic nervos la ochiul stâng? m-a întrebat Gil în loc de răspuns. Am privit spre inventator care îmi făcea cu sârg din ochiul stâng.

La răspunsul meu afirmativ a râs ușurel:

— Îl am client de vreo 15 ani... ca și clinica de psihiatrie de altfel. Nu știu ce să îți spun, invenția s-ar putea să meargă, dar este atât de minoră, atât de lipsită de importanță față de cât suflet pune în ea încât ... Oricum, fă cum vrei...

Am acceptat să îmi prezinte o demonstrație și, spre surprinderea mea, din grămada de fiare pe care le-a adus cu el, niciunul nu a rămas necurățat. Principiul nu era unul nou, se baza pe ultrasunete, dar modul în care era aplicat îl făcea să aibă atributele unei invenții. Am făcut actele respective, le-am înaintat mai departe și invenția a fost brevetată. A fost un caz particular care nu s-a mai repetat. L-am așteptat să mai vină și cu alte invenții pentru că, așa cum se știe, de obicei inventatorii odată stârniți, nu se mulțumesc cu o singură invenție ci, pornind de la neastâmpărul acesteia, adaugă noi și noi născociri. În schimb, cam la vreo lună după instalarea mea în noul post, a început să mă calce un personaj de care de asemenea mă avertizase Gil: un ins mărunțel, cu un halat ponosit și murdar pe el, de parcă acum ieșise dintr-o forjă. Părul îl avea vâlvoi, crescut în dezordine, și mai avea și un set întreg de ticuri nervoase pe care le repeta cu o precizie remarcabilă.

— Ghinea mă numesc, se prezentă el de cum intră în birou și, cum eram tocmai în perioada

în care mă plictisise de rebus, am privit ca pe o binecuvântare apariția lui.

S-a așezat pe scaunul din fața biroului și a început să îmi așeze riglele, creioanele și hârtiile de pe masă paralele cu marginea. Și despre asta mă avertizase Gil. După ce a terminat de așezat tot ce se putea așeza în partea lui de masă, a început să își tragă manșetele de la cămașă, apoi a început să se tragă de gulerul cămășii de parcă nu ar fi avut aer destul. După ce termină toate acestea o luă de la capăt cu riglele, astfel că am început să înțeleg de ce Gil mă prevenise că o discuție cu el este greu de purtat pentru că, fără să vrei, în loc să-i urmărești cuvintele erai tentat să-i urmărești mâinile care păreau două animale care scăpaseră complet de sub controlul lui.

— Da, domnule Ghinea, cu ce vă pot ajuta? l-am întrebat eu, fascinat de spectacolul mâinilor lui neastâmpărate.

M-a privit oarecum uimit, ca și cum abia acum ar fi luat act de prezența mea dar, după ce s-a oprit o clipă, și-a reluat tot tipicul de gesturi și în timp ce le executa cu precizie, a început să îmi vorbească:

— Bănuiesc că domnul Gil v-a avertizat cu privire la persoana mea – și îmi aruncă o privire furișată în timp ce îndrepta cu încă un milimetru alinierea creioanelor de pe birou. Pe undeva poate că are dreptate, toate invențiile mele sunt atât de ... cum să le zic...nonconformiste, încât nici nu mă mir că nu le-a putut recepta cu adevărat valoarea. Nici nu îl condamn de altfel... este o caracteristică firească a oamenilor care se apropie de vârsta pensionării să nu mai accepte cu aceeași ușurință noul... Este trist dar perfect adevărat și de asta m-am bucurat când am auzit că vine o persoană nouă, tânără, cu o minte deschisă la nou...

Ridică ochii spre mine ca să vadă ce spun dar, sincer să fiu, în ciuda avertismentelor lui Gil, rămăsesem fără replică în fața spectacolului dezlănțuit de omuleț în fața mea. Profită de starea mea de stupeoare, murmură un „îmi dați voie?” formal și se întinse peste birou așezând paralel cu marginea biroului pixul pe care îl lăsasem din mână. Obosit de spectacol și simțind că îmi vine și mie să așez liniile pe birou, am spus exasperat:

— Nici vorbă, domnule Ghinea, de așa ceva ! Principiul meu este ca cererile de brevete să fie însoțite de un prototip perfect funcțional și apoi putem porni discuția...și nici nu am terminat bine fraza și mi-am dat seama că picasem în capcana vieții mele...

— Aveți dreptate aici, se entuziască el și, lăsându-și manșetele în pace, se aplecă asupra genții jerpelite pe care o lăsase la picioare când se așezase. Cu evlavie, ridică din ea un dispozitiv pe care îl așeză pe biroul meu printre hârtii și rigle. În timp ce îl așeza cu grijă am observat că uitase cu totul de micile lui manii.

Pentru că dispozitivul acela este începutul unui lung șir de necazuri pentru mine va trebui să îl descriu ceva mai bine, deși mare lucru la el nu este de spus: o bucată de carton pe post de

suport din care ieșeau două suporturi verticale din sârmă, de vreo 15 centimetri, despicate în formă de V la vârf; pe ele se sprijinea o altă sârmă orizontală care avea atașată la mijloc o mică elice confecționată din tablă de cupru și cositorită grosolan undeva pe la mijloc.

— Ei?, am spus eu văzând că nu se întâmplă nimic.

— Răbdare, spuse Ghinea trăgând înfrigurat de manșete și privind țintă la mica elice din fața lui.

Tocmai începusem să îmi pierd răbdarea când, împotriva tuturor legilor fizicii, mica elice începu să se rotească. La început mai încet, apoi își mări viteza și se stabilizează când ajunse la două-trei rotații pe secundă.

— Ei ? întrebă Ghinea radios, uitând să se mai tragă de manșete.

Am privit suspicios mica elice și am început să trec în revistă posibilitățile de fraudă. Un câmp electromagnetic – dar produs de cine? Un curent de aer - și mai puțin probabil. Atunci, ce naiba se întâmpla aici?

L-am privit încruntat pe Ghinea, dar acesta își privea radios jucăria.

— Pot să mă uit puțin? l-am întrebat eu și am întins mâna să iau – cum să-i spun la adunătura de sârme din fața mea – dispozitivul, nu ?

Am privit sub carton, dar nu era nimic de văzut: un carton ca oricare altul, iar sârmele puțin ruginite părea că fuseseră obținute prin sacrificarea unor andrele. Am desfăcut ușor toată alcătuirea aia nefirească , am studiat-o atent, apoi am așezat-o la fel cum a fost. Încet-încet, cu greutate parcă, a pornit să se rotească cam la un minut după ce am lăsat-o liniștită.

— La dracu, am șoptit eu buimăcit.

— Mda, a confirmat Ghinea. Așa a spus și Gil când a văzut-o prima dată. Apoi mi-a interzis să mai calc pe aici până nu iese la pensie... Acum că a plecat, sper ca dumneata să fii mai curajos ca el și să accepți realitatea...

— Domnule Ghinea, cred că îți dai seama că așa ceva, deși ar putea revoluționa lumea noastră, este încă neacceptat de știința oficială... va trebui să îmi dai un răgaz rezonabil...

— Am înțeles, acceptă neașteptat de ușor Ghinea. Vă las dispozitivul și am să mă întorc să zicem... peste o săptămână.

A dat mâna cu mine și a plecat lăsându-mă nedumerit. Am închis oficiul și m-am repezit la telefon, dar Gil era plecat la pescuit pentru câteva zile – așa că am rămas singur cu andrelele lui Ghinea pe cap. Am început prin a înlocui o sârmă sau alta să vad dacă mai funcționează,

dar drăcovenia nu voia să se învârtă decât în configurația originală. Am încercat să o pun sub un clopot de sticlă pentru a o feri de curenți de aer- ba, într-un exces de zel, am vârât-o și într-o [cușcă Faraday](#) – ca să fiu sigur că nu un câmp electromagnetic venit de aiurea pune în mișcare mica elice. Nepăsătoare la toate eforturile mele, elicea ronțăia mai departe liniștită timpul – și nici nu am observat când a trecut săptămâna și m-am trezit cu Ghinea la ușă.

— Ei, se repezi el de cum intră la hârtiile și riglele mele de pe birou să le așeze, cum stăm ?  
Îi dăm drumul?

— Domnule Ghinea, un lucru este incontestabil: drăcia, vreau să spun dispozitivul asta, funcționează. Dar ca să puteți obține un brevet de invenție pentru așa ceva vă dați seama că trebuie să aveți și o argumentație științifică foarte bine pusă la punct. Dumneavoastră cum vă explicați funcționarea acestui dispozitiv?

Pentru prima dată păru încurcat:

— Știți... asta este că nu prea pot să mi-o explic... și încetul cu încetul a început să îmi povestească despre el și despre invențiile sale...

Era mecanic auto la un garaj și de mic copil a fost atras de mecanisme și de dorința de a făuri și de a inventa lucruri noi. De câțva timp era preocupat de născocirea unui *perpetuum mobile*. Știa că în conformitate cu părerea oficială a științei așa ceva nu este posibil, ba citise și o mulțime de cărți tehnice. Era imposibil, dar el încerca mereu și, alături de alte mici invenții, într-o bună zi se trezi că cea mai puțin complicată alcătuire a sa începe dintr-o dată să se miște. Cum și de ce a reușit tocmai atunci, Ghinea nu își putea explica – dar s-a pomenit dintr-o dată cu elicea prinzând viață în mâinile lui... și, până la urmă, am aflat că dispozitivul era înjghebat nu din andreele, ci din spițe de biciclete...

Mai trase puțin de gulerul cămășii, apoi se trase conspirativ spre mine:

— Uite, îmi dau seama că o asemenea invenție nu poate fi acceptată de lume fără să fie susținută de dovezi, fără să putem explica lumii și de ce se mișcă morișca asta. Uite cum facem... Eu am construit-o, dumneata află cum funcționează – și o scoatem amândoi în lume... O să fim coautori...

A plecat și m-a lăsat cu morișca lui blestemată pe cap. O priveam ore întregi cum se învârte și ajunsese să mă obsedeze și să o visez până și noaptea. La câteva zile, Ghinea își făcea apariția și, după ce îmi așeza meticulos riglele de pe birou, mă întreba tot mai lipsit de curiozitate:

— Ei, cum stăm?

Îi arătam din priviri morișca care era cocoțata la loc de cinste lângă afișul cu „Nu se primesc pentru înregistrare *perpetuumuri mobile!*” și vâjâia alene din aripioarele ei mărunte:

— Nu am găsit încă nimic, îi spuneam eu posomorât și îl vedeam cum se întristează și el, de parcă ar fi așteptat de la mine cine știe ce minune.

— Dar o să mai încerci, nu? întreba el cu speranță în glas și la răspunsul meu afirmativ pleca fericit, lăsându-mă în schimb pe mine într-o stare de neputință care mă exaspera.

Când i-am povestit despre ce este vorba, Gil și-a declinat cu eleganță competența și mi-a dat un sfat:

— Uite ce cred eu... nu te poți prezenta cu așa ceva nicăieri. Știi cum funcționează? Nu... și nici nu ai să afli niciodată.

Își aprindea o țigară și privea prin fumul ei la mine:

— Să presupunem prin absurd că te hotărăști să te duci cu drăcia asta la o comisie. O instalezi și dintr-o dată ea se hotărăște că s-a învățit destul și că gata, de azi nu mai pornește. Ce ai să faci? O să-ți dai cuvântul că ieri mergea?

Mai trăgea un fum din țigară și înainte de a pleca nu uita să mă sfătuiască:

— Dă-i drăcia înapoi și uită de ea, dacă nu vrei să zbori de aici. Și e păcat, așa pomană de post nu mai prinzi...

Și totuși, nu mă puteam astâmpăra. Trebuia făcut ceva. Când a mai trecut Ghinea pe la mine l-am întrebat dacă a încercat să mai facă un asemenea dispozitiv.

— Am încercat, oftă el, dar nu merge...

L-am privit crunt:

— Și acum îmi spui? Vrei să spui că ai folosit același metal, același cositor și totuși nu ai reușit să mai fabrici un exemplar?!

Părea prea mâhnit ca să-l mai cert și eu, dar asta schimba cu totul datele problemei.

— Știți, atunci când am lipit astea la un loc eram puțin cam băut. Mi-am spus că poate de aia – așa ca am încercat să beau, să mă simt exact la fel, poate-poate mai reușesc odată...

Nu avea nici un Dumnezeu ce îmi spunea el acolo și mi se părea că cel mai înțelept lucru pe care îl puteam face era să îl ascult pe Gil și să-i dau jucăria înapoi. Chiar i-am oferit-o, dar

s-a apărat ca de un lucru neplăcut:

— Nu, nu – mai păstrați-o dumneavoastră. Vă rog, poate vă vine până la urmă vreo idee... Și apoi, pe mine parcă mă deprimă. Să o văd cum se învârte toată ziua și să nu știu de ce se învârte...

Au trecut vreo două săptămâni fără să mă viziteze nimeni. Era spre sfârșitul verii și oamenii din oraș mai profitau de ultimele zile frumoase plecând care la mare, care la munte. Într-o după-amiază care se anunța a fi liniștită am mai dat o dată jos de pe dulap înjgheburile de sârme a lui Ghinea. Se făcuse aproape patru după-amiaza și dinspre munții din zare se îngrămădeau nori negri care păreau că au de gând să pornească un nou potop care în mod sigur va descuraja posibili inventatori să-l înfrunte și să vină până la mine.

În biroul meu întunecat dintr-o dată, luminat doar din când în când de scânteierile fulgerelor, priveam nemișcat la morișcă. Nu părea să aibă nevoie de lubrifiant pentru atenuarea frecării, ba dimpotrivă: de atâta rotire, metalul devenise lucios și începuse să se subțieze. Chiar mă întrebam ce se va întâmpla dacă sârmele se vor toci cu totul și se vor rupe. Oare în cazul unei reparații dispozitivul va mai funcționa? Eram frământat de întrebare când, deodată, un trăsnet puternic undeva în apropiere mă făcu să ridic ochii spre ușă. Bubuitul venise de undeva din oraș, și încă destul de aproape. Chiar mă gândeam că ar fi cazul să renunț la scrupulozitatea mea în respectarea programului dacă vreau să nu risc să ajung ciuciulete acasă. Am luat cu grijă sârmele lui Ghinea să le așez pe dulap și abia atunci am văzut că erau nemișcate. Le-am urnit cu un bobârnac ușor. Au făcut alene o jumătate de rotație, apoi s-au oprit. Afară s-a pornit un adevărat diluviu în timp ce eu încercam tot mai exasperat să pornesc drăcia.

După vreo oră de încercări nereușite, am profitat de o scurtă pauză în potop ca să fug acasă. Singura explicație pe care am găsit-o la repezeală era că poate atmosfera încărcată nu era prielnică invenției. De ce? Habar nu aveam, cum habar nu aveam nici dacă era adevărată. Dar trebuia să găsesc ceva ca să mă liniștesc și să pot dormi...

A doua zi, dis-de-dimineată, am pornit spre birou și primul lucru a fost să mă uit la morișcă: înțepenită mai departe – și dacă nu mi-aș fi petrecut atâtea zile privind-o cum se învârte, aș fi jurat că nici nu s-a învârtit vreodată.

Cu inima îndoită, gândindu-mă cum să-i comunic vestea, am telefonat la garaj la Ghinea.

A răspuns șeful lui, pe care îl întâlnisem de vreo două ori. Avea o voce gravă și puțin contrariată:

— Nu puteți vorbi cu Ghinea, domnule Adamescu. Credeam că ați aflat. Născocise o antenă nouă de televiziune și ieri pe la patru după-amiază era cu ea pe acoperiș și făcea probe. Un trăznet l-a izbit în plin. A murit pe loc...

Am pus jos receptorul din care șeful de garaj îmi mai oferea încă amănunte și am privit spre elice.

Încet-încet, în timp ce priveam spre ea, s-a urnit și a început să se învârtă de parcă nu s-ar fi oprit niciodată.



# Închide bine ușa !

Când l-am cunoscut pe Ralph nu mi-am închipuit că îmi va schimba atât de mult viața. Părea extrem de timid și a trecut multă vreme până să-mi dau seama că toată această timiditate a lui era de fapt un discret mimetism pentru a putea obține ajutorul celor de care are nevoie. De pildă, deși nu i-am spus-o niciodată, eu sunt convins că povestea cu scăpatul cărților pe jos la bibliotecă, în fața mea, nu a fost decât o abilă modalitate ca să mă facă să-l ajut. Părea atât de neajutorat, încât mi s-a părut firesc să mă ofer să i le duc până acasă. La fel de firesc mi s-a părut apoi, să-l scutesc pe el de drumurile lungi prin anticariate și biblioteci în căutarea unor titluri rare. Prietena mea, Julieta, îmi tolera cu o răbdare de înger evadările mele prin universul lui Ralph, deși nu se putea abține să nu-mi șoptească la despărțire, răutăcioasă:

— Dacă nu aș ști cât de mult îți place de mine, aproape că te-aș suspecta că îți place de el.

Dădeam din umeri, insensibil la glumele ei, grăbit să ajung mai repede în lumea captivantă a lui Ralph. Casa în care locuia era destul de dărăpănată și Ralph nu era nici pe departe omul care să o pună pe picioare. Se mulțumea cu ea așa cum o moștenise de la o mătușă care murise chiar la timp pentru că altfel, în ritmul în care achiziționa cărțile, nu prea vedeam cum imensa lui bibliotecă ar fi putut încăpea în modestul apartament unde locuise înainte. Pe lângă casă se pare că îi lăsase și o sumă bunicică pentru că niciodată nu l-am auzit plângându-se că nu are bani să cumpere o carte. Sau poate că, așa cum spunea Julieta, putea să fabrice aur! A spus asta plină de obidă, când a descoperit în pachetul cu cărți pe care i-l duceam lui Ralph un tratat despre [alchimie](#) pe a cărui copertă un bătrân alchimist preschimba transfigurat plumbul în aur.

Dovedea o zgârcenie ieșită din comun pentru lucrurile obișnuite și uneori îmi spuneam că dacă nu i-aș fi cumpărat eu de mâncare ar fi trebuit să treacă mult timp până să-și dea seama că frigiderul lui este gol. Bântuia ore întregi prin căsoiul lui, trecând absent dintr-o încăpere în alta, ronțăindu-și la nesfârșit gândurile. Dar cea mai impresionantă din toată casa aceea uriașă era biblioteca. Privind imensitatea ei, nu mă îndoiam nici o clipă că la origini a fost o vastă sală de bal. Uneori, când intram, mi se părea că Ralph este pierdut cu totul în dosul maldărelor de cărți și vederea mi se încețoșa ușor, fără să-mi dau seama dacă este vorba de oboseală, iluzie optică, sau era doar praful care se ridica de pe cărțile răscolite de Ralph.

Îmi imaginam că munca pe care o făcea el era complet inutilă; un fel de compilare după vechile tratate. Puținii și rarii vizitatori obișnuiau să i se adreseze cu titluri pompoase ca maestre sau doctor, la fel de inutile după părerea mea ca și acela de [magister](#), atâta vreme cât nu l-am văzut în toți anii cât am stat lângă el să publice vreo lucrare și nici n-a avut vreun elev care să-i ducă mai departe știința, oricare ar fi fost aceea. Și pe care niciodată nu mi-a explicat-o. Nu pentru că ar fi fost secretă și nici pentru că se îndoia de puterea mea de înțelegere. Obișnuia mereu să-mi spună:

— Dragă Martin, nici eu nu știu bine ce caut! Simt că aici, în cărțile astea, sunt multe mistere care, atunci când le voi dezlega, în mod sigur vor schimba lumea... Dacă voi fi lăsat să le spun... Pentru că multe forțe ar dori ca aceste taine să rămână pe veci îngropate în beznă și uitare...

Ca de obicei, nu-i răspundeam. Luam de la el lista lungă de cărți și banii, pornind să cutreier anticariatele spre marea nemulțumire a Julietei:

— Îți neglijezi viața, mă neglijezi pe mine, neglijezi totul pentru unul care, din câte îmi spui tu, de mult ar fi trebuit să fie închis la balamuc... Tot ce sper eu e ca atunci când faptul se va întâmpla, cel puțin să vă închidă pe amândoi în aceeași celulă.

Ralph, pe de altă parte, nu părea să bage de seamă că mie îmi dă toată viața peste cap și când am fost dat afară de la firma unde lucram a primit vestea cu detașarea convenită a omului scufundat până peste cap în lecturi oculte. Mi-a mormăit că oricum nu se poate lipsi de mine așa că o să mă angajeze pe post de secretar particular și urma să-mi opresc suma pe care o credem eu de cuviință drept salariu din banii pe care mi-i dădea pentru cărți.

— Și pentru numele lui Dumnezeu, nu uita când pleci, să închizi bine ușa!

O închideam și ascultam cum zăvorul greu cădea în lăcașul lui: *clic-clac!*

Abia după această dublă confirmare plecam în căutarea mea prelungită prin anticariate și biblioteci. Uneori îmi spuneam că Ralph nu este decât un țicnit inofensiv dar plin de bani și eu un ticălos mârșav care, prefăcându-mă că îi fac toanele, îl tapam de bani. Julieta era convinsă că de fapt țicnitul eram eu și că cel care profita era Ralph, lipsindu-mă de cel mai neprețuit bun al meu: timpul și tinerețea mea.

— Până și pe mine în ultimul timp ai început să mă folosești drept pernă, bodogănea ea exasperată când mă vedea cu listele interminabile ale lui Ralph citindu-le chiar și în pat.

— Nici de pernă nu ești bună, nu mă lăsam eu mai prejos. O pernă măcar tace și te lasă să dormi...

Uneori, ca să o îmbunez, trebuia să cheltui cu ea cât pe un manuscris valoros din secolul XVI dar, cum Ralph nu părea să bage de seamă, viața noastră își urma mai departe cursul, mai ales că acum făcuse o nouă pasiune pentru cărțile de alchimie. După un drum obositor până la Paris de unde dintr-un anticariat obscur am reușit să-i procur la un preț fabulos “Le Mystère des Cathédrales” de [Fulcanelli](#), cercetările lui păreau să fi apucat pe un nou făgaș. Maldărul de cărți din jurul lui devenea tot mai mare și Ralph însuși, ca într-un proces de integrare într-un univers livresc și numai lui accesibil, dădea impresia că se micșorează pe zi ce trece. Știam că este o iluzie și nimic mai mult dar, când lăsam în urma mea silueta abia vizibilă printre cărți aveam o presimțire că nu am să-l mai găsesc acolo la întoarcerea mea.

Julieta îmi găsea mereu slujbe mai bine plătite, dar refuzam cu încăpățănare să-l părăsesc pe Ralph. Până la urmă renunța și ea. Dacă cineva m-ar întreba acum, când totul s-a sfârșit, ce anume m-a atras, m-a ținut lângă Ralph în tot acest timp, sunt sigur că nu aș găsi un răspuns clar. Julieta era convinsă că el găsisese în vechile cărți vreo formulă magică prin care putea să subjuge voința unui om, altfel nu își putea explica de ce eu, de mai bine de trei ani, îl slujeam cu devotament pe Ralph. Poate că presimțeam că urma să se întâmple ceva și voiam nu atât să fiu martor, cât mai ales să pot preveni o primejdie pe care o simțeam plutind în aer. Chiar și Ralph părea în ultimul timp mai îngrijorat:

— Știi, îmi spunea el, repetându-se la nesfârșit și nepărând să-și dea foarte bine seama de prezența mea lângă el, Fulcanelli a găsit încifrate în liniile catedralelor multe din vechile mistere. Le-a dezvăluit și altora și pentru asta a dispărut... Știință fără conștiință... foarte periculos. Martin, promite-mi! Dacă vreodată mi se întâmplă ceva, orice, să dai foc la casă... e prea periculos ce am aflat. Știință fără cunoștință... Și nu uita când pleci să închizi bine ușa!

Nu uitam: *clic-clac* făcea zăvorul greu și, ieșind în lumea obișnuită, mi se părea că dincolo de ușă e un teritoriu străin, interzis cunoașterii obișnuite.

— E un balamuc dincolo de ușă aia! spunea Julieta și refuza să mă însoțească înăuntru. Numai că în ziua aia ne grăbeam și, pentru a nu face două drumuri, a acceptat să ia și ea un pachet să mă ajute.

Ralph nu păru conștient de prezența ei până nu am ajuns aproape de el. Abia atunci a ridicat ochii apoși dintre cărți și privirea i s-a luminat dintr-o dată:

— Uite și pe Eva, cea care ne va trage în păcat!

Julieta a dat să protesteze dar eu am tras-o după mine afară auzind în depărtare strigătul lui Ralph:

— Închide ușa după tine!

— Bine, bine! am răspuns eu și am trântit nervos zăvorul pentru că Julieta nu se mai abținea și făcea semne că atât eu cât și Ralph suntem nebuni.

*Clic!* a făcut zăvorul, dar nu mi-am dat seama de asta decât mai târziu, când eram prea departe ca să mă întorc. Oricum aveam să revin peste numai câteva ore, deși acum pot să spun că o presimțire sumbră mă apăsa.

Când m-am reîntors, primul lucru pe care l-am observat a fost ușa întredeschisă. Am deschis-o de tot și am văzut că ceața subțire și alburie care părea să plutească tot timpul în încăperea se preschimbasese acum într-un întuneric dens ca de smoală.

— Ralph!... am strigat spre întunericul din fața mea dar nu mi-a răspuns nimeni.

După un timp un chicotit ușor păru să se audă din noaptea încăperii și pe lângă mine a început să se scurgă ceva susurând. Becurile din cameră au prins a se vedea și, din valul de ceață neagră care luneca încet în jurul meu, am auzit sau mi s-a părut că aud:

— N-ai închis bine ușa!

# O cască albă și un copil în ploaie

Stăm de câteva zile în tranșee și-i așteptăm pe ceilalți; ploaia cade peste noi nemiloasă și prefăce câmpia din fața noastră într-o adevărată mlaștină. Tocmai mă hotărăsc să comand plecarea unei patrule când unul din soldații mei tresare și-mi face semn: în sectorul lui de tragere a apărut o siluetă. Este abia vizibilă prin rafalele dese ale ploii. Îi fac semn să mai aștepte și el dă din cap că a înțeles și se sprijină mai bine de patul armei, luând în vizor conturul nesigur al celui din față. S-a mai apropiat între timp și acum se vede clar: are o cască albă pe cap, deci este inamic.

— Foc! șoptesc eu când a ajuns destul de aproape de noi și, în aceeași clipă, soldatul inamic se prăbușește cu fața în noroi.

Fac semn la doi soldați și ei se reped afară din tranșee, îl apucă pe cel căzut de brațe și îl târăsc până la picioarele mele. Da, a očit bine soldatul meu: inamicul nu are nici o rană vizibilă. Mă aplec, îi ridic vestonul și cu cheia de control îi deschid pieptul. Scot cartela cu programul, o rup bucățele și o arunc în timp ce soldații mei rânjesc satisfăcuți, apoi îi pun în loc o cartelă de-a noastră. Unul din soldați aduce o cască neagră și i-o pune pe cap și tot el îi șterge noroiul de pe față. Apoi îl activez. Se ridică nesigur și, când dă cu ochii de mine, mă salută. Îmi place să am mulți soldați în subordine. Un specialist în psihologie robotică de la Centrul de Reparații mi-a spus odată, când era în toane bune și avea chef de vorbă, că plăcerea asta este un rudiment al unei trăsături de caracter uman, cultivat cu grijă și încurajat la șefi: orgoliul. Și de asta ne simțim bine cu cât avem mai mulți soldați în subordine. Și tot el mi-a mai spus că asta ne face de obicei să fim buni ofițeri și să nu riscăm în mod inutil viața soldaților. Abia atunci am înțeles eu de ce nu îi las pe soldații mei să tragă decât în clipa în care soldații inamici au ajuns destul de aproape ca să se poată ținti cu precizie în butonul armat din mijlocul pieptului, cel care întrerupe funcțiile vitale.

Din nefericire, nu toți soldații mei nimeresc butonul și atunci gloanțele noastre rup bucăți mari din soldații inamici pe care nu știm cum să le mai punem la loc, iar cei astfel stricați rămân abandonați în fața tranșeelor. Înainte, roboții-soldați deteriorați îi duceam la Centrul de Reparație, unde erau oameni care știau să-i refacă funcționali. După escaladarea războiului și folosirea armelor nucleare, am găsit tot mai puțini oameni la Centru, iar cei care rămăseseră păreau a fi prea slăbiți pentru a se mai ocupa de roboții dezmembrați. Specialistul de care am vorbit spunea că probabil oamenii vor pieri cu toții pentru că nivelul de radiații a crescut mult peste valoare la care se așteptaseră chiar și cei mai pesimiști dintre ei.

— Dar nu fi supărat pentru asta, a încercat el să glumească. Sunt sigur că voi veți câștiga războiul.

— Ce te face să crezi asta? l-am întrebat nedumerit.

S-a făcut dintr-o dată palid la față, a închis ochii și nu mi-a mai răspuns. Am crezut chiar că a murit, la fel ca toți ceilalți, dar, într-un târziu, a deschis cu greu ochii șoptindu-mi:

— Chestie de logică, dragul meu, chestie de logică... Într-o lume atât de întunecată, atât de plină de fum, de cenușă și în care plouă tot timpul, niște soldați cu căști albe nu au absolut nici o șansă...sunt prea vizibili. Atâta lucru putea să te ducă și pe tine mintea...

A răsuflat greu de câteva ori apoi a adăugat:

— Când veți învinge, grăbiți-vă să vă bucurați de victorie pentru că soarele nu o să vă lase prea mult răgaz...iar de stațiile de încărcare nu prea mai are cine să se ocupe...

— Chiar, ce se întâmplă cu soarele? De ce nu se mai vede? l-am întrebat eu atunci, dar nu a mai putut să-mi răspundă pentru că a început să vomite și apoi și-a pierdut cunoștința și nu și-a mai revenit niciodată.

A fost ultimul om cu care am vorbit, sunt îngrijorat pentru soldații mei și nu știu ce să le răspund când mă întreabă de ce nu se mai vede soarele. Din ziua atacului nuclear, nu l-am mai văzut și un crepuscul cenușiu a învăluit pământul. Mai avem pentru câtva timp rezerve de energie, dar, cum toate stațiile de încărcare sunt nefuncționale în curând va trebui să ne încărcăm bateriile de la soare pentru că altfel se va termina cu noi. Chiar și când plec în patrulare nu iau cu mine soldații cu cele mai bune reflexe, cum aș dori, ci pe cei care au bateriile mai încărcate.

Aleg și acum pe baza acestui criteriu zece soldați și pornim în patrulare: în zare sunt niște dealuri stâncoase și aș vrea să le cercetez să nu avem vreo surpriză neplăcută din direcția lor. Întâlnim tot mai mulți soldați cu căști negre plecați ca și noi în patrulare. Ne salutăm și ne vedem fiecare de misiunile noastre de luptă. Se pare că specialistul de la Centru a avut dreptate și că noi vom fi până la urmă învingătorii.

Oameni nu mai întâlnim de loc. La început, când ieșeam în patrulare se întâmpla să mai întâlnim câte unul, doi... Erau înfometăți, zdrențăroși și treceam pe lângă ei fără să-i băgăm în seamă. Uneori, aruncau cu pietre în noi, dar erau prea slăbiți ca să ne facă vreun rău. Ultima dată când am întâlnit oameni s-a întâmplat să fie o familie. Erau adunați lângă un pom, femeia și cei doi copii stăteau pe vine și scânceau de foame și de frig, iar bărbatul încerca să doboare cele două mere sfrijite din vârful pomului aruncând cu pietre. Văzând că nu reușește, l-a podidit un plâns uscat și sec. Când ne-a zărit, a început să azvârle cu pietre în noi.

— Scârbele dracului, a strigat el furios. Noi vom crăpa și ăștia vor rămâne să cutreiere veșnic pământul.

— Taci, taci ! s-a ridicat speriată femeia. Taci din gură să nu-i stârnești.

Am trecut nepăsători, ca și altădată, mai departe. Puteau spune orice, vorbele lor nu ne atingeau. Noi eram programați numai să-i nimicim pe cei care purtau căști albe.

De câțva timp, se părea că în sfârșit asemenea probleme se terminaseră și că nu vom mai întâlni oameni care să ne deranjeze în patrulele noastre.

Ajungând la poalele dealurilor, am stabilit ca și altădată semnalele de alarmare și am dat ordin celor din patrulă să se împrăștie. Abia m-am despărțit de ceilalți când, dinspre o viroagă, am auzit o rafală scurtă. Am alergat spre locul de unde s-au auzit împușcăturile și am văzut câțiva soldați adunați lângă un trup căzut. Ajungând mai aproape, am văzut că era un om: din rana de la piept, sângele îi curgea amestecându-se cu picăturile de apă ale ploii.

— Idiotule! am spus către soldatul care trăsesese. De ce l-ai împușcat? Nu ai văzut că este un om? Nu știu ce este „idiot”, dar așa îmi spunea un ofițer de la Statul Major când îi îndeplineam aiurea ordinele.

Soldatul a arătat spre casca albă căzută lângă cel doborât.

— O avea pe cap. Am văzut că e om, dar avea casca pe cap.

Din mâinile celui ucis, se rostogoliseră în noroi câțiva morcovi. I-am lovit cu piciorul și atunci dintr-o adâncitură a peretelui stâncos am auzit un scâncet. Întorcând capul, am văzut doi ochi speriați: erau ai unul băiețel de numai câțiva ani. Era înfricoșat, dar era și flămând pentru că ochii îi fugeau neliniștiți de la noi la morcovii împrăștiați pe jos. Văzând că nu mișcăm, și-a luat inima în dinți și a ieșit cu mișcări furișe, a luat un morcov și a început să-l ronțăie lacom, privindu-ne în același timp cu ochi bănuitori. De sus, ploaia continua să cadă cu înverșunare, lovindu-l nemilos în creștet. Poate că îl deranja pentru că a întins o mână slabă, scheletică după casca albă căzută în noroi.

— Nu trageți! am strigat, văzând cum mâinile soldaților se încleștează pe arme. E doar un copil, nu trageți!

S-au oprit, pentru că au fost programați să asculte cu sfințenie de ordinele ofițerului lor, chiar dacă acestea contravin programului de bază. În aceeași clipă, copilul își pune casca albă pe cap și rafala pornită din pușca mea automată îi zguduie trupul plâpând făcându-l să se închircească. Sunt un ofițer robot foarte complex, știu că este un copil și că nu trebuia să-lucid, dar în programul meu este implantat prea adânc ordinul să trag în tot ce mișcă și poartă cască albă.

Rămânem nemișcați lângă cele două trupuri sub ploaia ce cade tot mai nepăsătoare. Bateriile ne sunt aproape descărcate și cine știe dacă va mai ieși vreodată soarele. Dacă aș fi un om,

acum poate că aş plânge, dar cum sunt doar un ofițer robot foarte complex dau ordin sa plecăm mai departe să căutăm soldați cu căști albe.



# O rachetă cu numele meu

M-am oprit în fața ușii, încercând, ca în fiecare zi de altfel , să-mi compun o figură cât mai obosită. Îngrijorat nu trebuia să mă mai prefac, pentru că oricum eram, dar obosit nu prea aveam de ce să fiu. Văzusem trei filme și cred că arătam mai degrabă plictisit. Când mi s-a părut că mi-am intrat în rol suficient de bine și că arăt destul de ostentiv, ca orice om care a stat câteva ore bune aplecat asupra lucrului, am sunat de trei ori scurt la ușă.

Mi-a deschis ca de obicei Robert, în timp ce Bruce se învârtea pe lângă mine pândind momentul să-mi sară în brațe. Din ușa deschisă a bucătăriei, a scos capul și Ellen. M-a privit scurt apoi i-a repezit pe puști.

— Copii, lăsați-l în pace pe tata ! Nu vedeți că e obosit?

Se pare că exagerasem puțin și-mi intrasem prea mult în rol , dar acum nu puteam să mai dau înapoi și deși ardeam de nerăbdare să mă joc cu copiii, le-am făcut semn să mă lase în pace și m-am trântit greoi în fotoliu.

— Imediat e gata și masa, spuse Ellen, când veni ca să-și treacă mâna prin părul meu, ca de fiecare dată când ajungeam acasă.

Trecu apoi în fața mea și mă privi lung.

— Totul este în regulă? mă întrebă ea.

Am încercat să zâmbesc:

— Bineînțeles că este! De ce nu ar fi?

Privirea ei avea o sclipire iscoditoare și fără să vreau am plecat ochii în jos.

— Nu știu cum să-ți spun, Mike... Sunt îngrijorată. Azi a primit preaviz de concediere și domnul Wald de la etajul trei. Mă aștept ca de la o zi la alta și tu...

— Dar ți-am spus, draga mea , am răsuflat eu ușurat că este numai atât, ți-am spus de atâtea ori că postul meu este foarte sigur. Crede-mă, nu are rost să te frământați...

— Da, știu, mi-ai mai spus... Numai că... se întoarse să plece, dar se opri nehotărâtă în ușă.

— Mike, iartă-mă dacă te întreb o prostie... Ceea ce faci tu acolo este ceva legal, nu?

Am zâmbit fără să vreau: Asta ar mai lipsi să fie ilegal să vezi trei filme pe zi!” dar cu voce

tare am spus:

— Bineînțeles că este ceva legal. Ba mai mult, lucrez la o instituție guvernamentală, numai că nu pot să-ți spun mai mult. Nici chiar ție!

— Bine, bine, nu-mi spune, oftă ea oarecum ușurată și se întoarce la bucătărie.

După cină, am prins câteva minute bune de joacă cu copiii, înainte ca Ellen să-i trimită la culcare. Apoi, m-am culcat și eu în timp ce Ellen mai robotea încă prin bucătărie. Eram chiar bucuros că mai întârzie... Altfel, cine știe, stând amândoi în pat, poate aș fi fost tentat să-i mărturisesc totul și să scap odată de teatrul ăsta pe care sunt nevoit să-l joc în fiecare seară.

Și, de fapt, ce aș putea să-i spun? Că singura mea obligație, după ce am semnat atât de ciudatul contract, a fost să mă prezint o dată pe săptămână la un control medical, să iau vitaminele și medicamentele care mi se dădeau și să-mi ridic leafa?!

Nu, mai bine să nu-i spun nimic. S-ar îngrijora fără rost...

Uneori, revăd în minte ziua în care am dat urmare micului anunț, tipărit cu litere mici în josul paginii de publicitate. Nu mi-a plăcut deloc polițistul de la poartă și nici atmosfera de mister pe care am întâlnit-o la sediul viitorului loc de muncă. Dar eram după aproape un an de șomaj, copiii crescuseră, le trebuiau plătite taxele școlare, iar facturile neachitate se adunaseră într-un teanc de-a dreptul impresionant. Am trecut peste reținerile pe care în mod normal le-aș fi exprimat destul de vehement celui care mă primise. Și care, după ce s-a recomandat, înainte de orice m-a trimis la vizita medicală.

— Știți, domnule Grove, mi-a spus el, este mai bine să facem o scurtă vizită medicală înainte de a sta serios de vorbă. Nu avem prea mari pretenții privitoare la studii, dar sănătatea angajaților noștri trebuie să fie perfectă.

— Sunt sănătos tun! i-am spus eu grăbit.

— Cu atât mai bine, cu atât mai bine, domnule Grove. Nu veți întâmpina deci nici o problemă, dar vrem să ne convingem și noi de asta, mi-a zâmbit el politicoș și m-a dat pe mâna unui medic care m-a supus celui mai minuțios examen medical din viața mea.

În timp ce eram examinat mă gândeam: un loc de muncă unde studiile nu contează prea mult, în schimb sănătatea și mai ales reflexele sunt controlate la sânge. Crezând că sunt pe drumul cel bun, am prins un moment prielnic și l-am întrebat pe doctor :

— Doctore, e vorba de mercenari, nu-i așa?

Medicul m-a privit ofensat:

— Cum vă puteți închipui, domnule Grove, că o instituție guvernamentală s-ar putea ocupa de recrutarea de mercenari?

M-a pofțit să iau loc, fără să bage prea mult în seamă scuzele pe care i le-am oferit.

— De fapt, un aspect destul de interesant al viitoarei dumneavoastră activități l-ați și sesizat. S-ar putea, rețineți vă rog, ca viitoarea dumneavoastră muncă să implice și o eventuală deplasare în străinătate. Deplasare care, țin să vă avertizez de pe acum, nu este cu totul lipsită de riscuri...

„Deci nu mercenari recrutați, ci spioni!” m-am gândit, iar cu voce tare l-am întrebat pe Goodman:

— Și cu ce anume ar trebui să mă ocup în străinătate, domnule Goodman? L-am întrebat, deși răspunsul îl bănuiam.

— Vedeți, asta nu vă putem spune decât în momentul în care veți fi trimis.

M-am ridicat să plec.

— Domnule Goodman, sper să vă dați seama că condițiile astea nu avem ce discuta. Îmi vorbiți de sacrificiu, dar nu îmi spuneți pentru ce ar trebui să mă sacrific și nici în ce împrejurări...

Se vede treaba că nu eram primul care se ridicase să plece de pe scaunul ăla pentru că Goodman a ridicat dezamăgit din umeri.

— Cum doriți, domnule Grove. Dar dacă tot ați venit până aici, poate v-ar interesa să vedeți contractul - și-mi pusese în față două foi de hârtie.

Le-am luat și le-am citit circumspect: pe prima, scria destul de nebulos și de încâlcit cam aceleași lucruri pe care le auzisem și de la Goodman. Pe a doua, se specifica că în primii doi ani urma să fiu păstrat în rezervă, urmând un tratament specific pentru fortificarea organismului, iar imediat sub această clauză am văzut suma ce urma să o încasez săptămânal și am tresărit: cu banii pe o singură săptămână aș fi scăpat de jumătate din facturile neachitate.

Încă ezitând, l-am întrebat pe Goodman:

— Este adevărat ce scrie aici, că în primii doi ani nu...

— Perfect adevărat, domnule Grove... În caz că ați accepta, dumneavoastră nu ați fi de fapt decât rezerva unei rezerve... Și vă rog să mă credeți că avem grijă de oamenii noștri. După cum vedeți investim prea mult în ei pentru a ne permite luxul să-i pierdem prosteste.

Încă mă mai frământa îndoiala. Pentru a mi-o masca întrucâtva l-am întrebat iar:

— Păi bine și eu ce ar urma să fac în acești doi ani?

— Nimic deosebit! Veniți o dată pe săptămână la vizita medicală, luați vitamine și alte medicamente pentru fortificare, semnați și vă luați banii.

Ca prin vis am semnat contractul. În rest, Goodman avusese perfectă dreptate: după vizita medicală, luam câteva pastile, făceam o injecție nu prea dureroasă și într-o cameră alăturată semnam, luam banii și nimeni nu mă mai întreba nimic.

Ce aș putea, așadar, să-i spun Ellenei, mai ales că cei doi ani se împliniseră de câteva luni și dintr-o zi în alta mă puteam trezi trimis cine știe pe unde...

Am adormit greu, dar înainte de a mă cufunda în somn am luat hotărârea ca a doua zi, oricum era ziua programată pentru vizita medicală, să-l caut pe Goodman și să-l întreb ce au de gând cu mine.

Când am ajuns în dreptul clădirii cenușii, polițistul de la poartă mă salută ca pe o veche cunoștință. I-am răspuns preocupat, cu gândul aiurea. Astăzi eram hotărât să sparg acest complot al tăcerii care se țesuse în jurul meu și, cu orice risc, să-i smulg lui Goodman adevărul cu privire la ceea ce urma să se întâmple cu mine.

Am intrat mai întâi în cabinetul medical unde, ca de obicei, medicul care îmi făcea injecția mă aștepta. M-am culcat pe canapeaua unde eram în mod obișnuit examinat. Înainte de a-mi da bine seama ce se întâmplă, mâinile și picioarele mi-au fost prinse în curelele care atârnavă la marginea canapelei.

— Hei, ce faceți? m-am zbătut eu în legături.

— Nimic, nimic deosebit domnule Grove, spuse Goodman care intrase pe neobservate. Ne luăm doar unele măsuri de precauție în eventualitatea că v-ar neliniști veștile pe care o să vi le dăm.

Făcu un semn spre doctor care se apropie tăcut de canapea și, înainte de a putea protesta, îmi făcu o injecție total diferită de cele obișnuite. Dacă era un calmant nu și-a făcut deloc efectul pentru că simțeam cum spumegam de furie. Așa ceva nu mi-aș fi putut imagina că o să mi se întâmple!

— Doar nu vreți să mă trimiteți adormit?! am protestat iarăși eu. Am semnat un contract, ce naiba ... Sunt gata să plec de bunăvoie, bănuiesc ce mă așteaptă ...

— Oare? surâse misterios Goodman. Chiar bănuieți domnule Grove?

Am privit în jur. Mai intraseră între timp câțiva medici în încăpere. Stăteau lângă ușă încremeniți și ei cu același surâs misterios pe figură. A început să-mi fie frică.

— Ei bine, spuse Goodman, nu văd de ce nu ai ști despre ce este vorba. S-ar putea să fii chiar mândru pentru că nu multor oameni le este dat un asemenea destin: o rachetă să poarte numele lor, fie și numai pentru doi ani. Pe scurt, despre asta este vorba. Armata are în dotare un nou tip de rachete, numite Crotal. Foarte bune și foarte eficiente. Numai că în loc de microprocesoare sunt conduse de un creier uman. Mult mai maleabil, mult mai sigur, mult mai eficient... Un singur dezavantaj are acest sistem: nu rezistă mai mult de doi ani. Contactul dintre nervi, substanță organică și magistrala de date, metal, devine nesigur după doi ani de funcționare chiar dacă nervii dumneavoastră au fost special tratați în acești doi ani... așa că ... v-a venit rândul, domnule Grove!

— E o aberație, am strigat din răspuțeri. Nu puteți face așa ceva ... În contract scria de o muncă în străinătate ...

— O să ajungi și pe acolo, dacă se încing prea tare spiritele pe undeva pe planetă , spuse blând Goodman. Iar în privința familiei să nu îți faci nici o grijă. Soția va primi o înștiințare prin care va afla că soțul ei a căzut făcându-și datoria față de țară și bineînțeles că va primi o pensie bunicică. Nu trebuie să-ți faci griji, nu vei simți nimic, iar amintirile îți vor fi blocate. Vei ști doar că ești o rachetă și că ai fost întotdeauna așa ...

— Nu se poate, mă zbat eu în legături. E un asasinat! Ajutor! Poliția!

Nu știu dacă amintirea polițistului jovial de la poartă m-a făcut să mă opresc sau injecția doctorului își făcea efectul, dar dintr-o dată nu mi-a mai păsat de nimic. L-am văzut ca prin ceață pe doctor cum se apropie de mine, iar apoi, brusc m-a învăluit întunericul...

\* \* \*

Sunt o rachetă „Crotal”! Sunt imensă, am 40 de metri și sunt construită să mă pot strecura printre cele mai dificile forme de relief până la țintă. Din când în când, întunericul de care sunt înconjurată se luminează și văd o mulțime de hărți în jurul meu. La început, apăreau haotic, dar, încetul cu încetul, am învățat să le chem după voință din formidabila mea memorie.

Am și câteva camere video. Așa, voi putea face confruntarea între traiectoria reală și cea programată. Pentru că, undeva într-un program prioritar, am adânc implantat ordinul ca la comanda „Start” să ajung acolo unde mi se va cere. Asta e singurul lucru important. Până atunci, aștept și învăț. Aștept și învăț să mă cunosc mai bine ...

... În buncărul unde sunt instalată au apărut pentru prima dată oameni. Știu că sunt oameni, chiar dacă nu am nici o informație despre ei în memorie. Mi-au stârnit de la bun început curiozitatea, dar am căutat în zadar informații despre ei. Singurele date pe care le-am găsit erau nesigure și proveneau dintr-o zonă internă a memoriei pe care nu știu încă să mi-o controlez prea bine. Sunt și multe zone blocate în memoria internă, așa că decât să bâjbâi prin zone interzise în căutarea biților nesiguri, prefer să-i observ cu ajutorul camerelor de luat vederi. Se mișcă destul de sigur în jurul meu, schimbându-mi piesele cu termen expirat și umplându-mi rezervoarele cu combustibil. De cele mai multe ori când deschid orificiul bucal iau naștere în aer vibrații pe care le percep dar nu-mi dau seama cum ...

... Am insistat în căutările mele și am aflat că undeva, în imensul meu corp, un fir de cupru atinge în contact instabil o tablă de aluminiu care vibrează în funcție de mișcările aerului. A luat naștere o mică [pilă galvanică](#) a cărei tensiune e modulată de vocea oamenilor. Am reușit să captez această infimă variație de tensiune dar nu înțeleg nimic. Vorbele lor îmi apar ca o bolboroseală analogică lipsită de sens față de eleganța digitală a biților care îmi sosesc de pe memoriile mele...

... Fără să fac nici un efort, dintr-o dată, am început să înțeleg limbajul oamenilor. Aveam undeva o zonă blocată de memorie pe care limbajul lor a activat-o. Înțelegeam acum vorbele lor fără prea mare efort, dar multe din ele nu aveau pentru mine înțeles. Primăvară, leafă, ură, frică, flori, aer ... Ba nu, aer știam ce înseamnă, trebuia să țin seama de rezistența lui atunci când îmi calculam traiectoria ...

... După plecarea lor, am revăzut locațiile de memorie pe care înregistrasem discuțiile lor. Și, dintr-o dată, în timp ce ascultam pe unul din ei care își povestea concediul petrecut la mare cu soția, mi-am amintit de Ellen.

Ellen, Ellen ... gândeam și fiecare repetare a numelui îmi aducea ceva nou în minte din fapta ei: părul lung, blond și mătăsos, pielea ei catifelată, atât de caldă și de moale când o mângâiam ... Ellen! aș fi vrut să o strig înfrigorat, Ellen! dar nu puteam decât să-i trec biții numelui ei de pe un disc pe altul. Ellen! și mi-am amintit de Robert cel isteț și de Bruce, neastâmpăratul ... Dorința de a o îmbrățișa pe Ellen, de a-i revedea pe copii devenise aproape de nesuportat. Cu înfrigorare, am derulat toate hărțile la scară maximă până am găsit orașul în care se găsesc. Scara hărții îmi permitea să localizez cu precizie până și casa. Și am hotărât să mă duc să-i văd ...

... Am așteptat a doua zi cu nerăbdare să vină iar tehnicienii de la întreținere. Am nevoie de unul din ei pentru a-mi atinge scopul. Pot decola și singură, mi-am verificat de nenumărate ori circuitele, dar nu pot deschide capacul blindat al buncărului. Maneta de acționare o văd prin camera video frontală, dar nu am cum să o ating. Dar cu o capacitate de calcul atât de mare să calculezi traiectoria unei scule spre manetă pare o glumă.

Aștept câteva ore bune până când unul din tehnicieni ajunge deasupra manetei cu un ciocan

ținut nepăsător în mână. Îi povestește ceva hazliu altui tehnician și-și flutură mereu mâna cu ciocanul ... Apoi, o fracțiune de secundă, ciocanul se află în poziția calculată și eu trimit un jet scurt de flăcări dintr-o fuzee auxiliară pentru corectarea traiectoriei. Orbit, tehnicianul își duce mâinile la față lăsând să cadă ciocanul care lovește implacabil maneta. Uruind greu, capacul de metal se dă la o parte și deasupra mea se vede cerul liber. Cuplez contactul și motoarele principale răbufnesc umplând spațiul îngust din buncăr cu fum și flăcări. Știu că din cei aflați în jurul meu nu va scăpa nimeni cu viață, dar nu-mi pasă. Cu motoarele care mugesc accelerate la maximum, eu zbor spre Ellen, spre copiii care desigur la ora asta mă așteaptă privind pe geam ...

Oh! Ellen, vin spre tine! și motoarele mele vuind îngână parcă o ciudată melodie de dragoste.

# Poiana îngerilor

Din București au plecat de îndată ce s-a luminat de ziuă, amestecându-se cu valul de turiști de duminică ce năzuiau să evadeze măcar pentru o zi din canicula capitalei. Aproape tot timpul drumului Tom a stat pe bancheta din spate, mare, masiv, bolovănos și, cu o figură crispată, urmărind încruntat fiecare polițist de țară pe lângă care treceau. Oricât a încercat să îl convingă să pună sacoșa cu prada în portbagaj, a fost în zadar. Uneori se comporta mai rău ca un copil, așa că în cele din urmă a trebuit să cedeze, dar l-a așezat în spate. Ca un făcut, pe toată Valea Prahovei, până dincolo de Brașov, în fiecare comună cât de cât răsărită, polițistul era la datorie, patrulând mândru pe mijlocul șoselei. Nu păreau să caute ceva anume, mergeau doar cu pași țăntoși pe mijlocul șoselei să vadă și, mai ales, să fie văzuți.

— Uite și la asta! izbucni el într-o comună, în apropierea Sibiului. E duminică dimineața, și el, în loc să se ducă la biserică, să îi mai ierte Dumnezeu din păcate, stă și se plimbă pe mijlocul șoselei...

— În locul tău nu aș vorbi așa mult de iertarea păcatelor, îi răspunse Tudor, conducând degajat mașina.

Nici măcar faptul că Tom strângea cu îngrijorare sacoșa în care aveau prada, cele peste zece kilograme de aur și câteva mii de euro, nu îl făcea să își piardă calmul. Știa de la început cu cine are de-a face. Avea două posibilități: să scape de el înainte de a trece granița, sau, ținând seama de mâinile lui de neprețuit când venea vorba de vreun seif, să încerce să îl treacă cu orice risc. Sub bancheta pe care stătea Tom încrâncenat erau ascunse din timp câteva cartușe cu țigări. Suficient cât să motiveze neliniștea lui Tom în fața vameșilor, dar insuficient cât să fie opriți. Aveau să le fie reținute țigările, amendați și lăsați să treacă cu aurul și valuta bine dosite în ascunzătoarea pregătită din timp. Când drumul era liber și atenția nu îi era solicitată, Tudor își lăsa imaginația să alerge cu câteva ore înainte, spre momentul în care vameșii vor găsi țigările. Zâmbi ușor, apoi alungă imaginea unui Tom încercând cu disperare să se disculpe, concentrându-se asupra drumului. Cu o figură detașată și plină de șarm, conducea calm și, acolo unde, prin satele răzlețite între marile orașe, întâlneau polițistul de țară care nu avea somn și era proțăpît în mijlocul șoselei, pus pe fapte mari, îl saluta cu deferență ca pe o veche cunoștință. Poate mașina, poate figura lui relaxată a făcut să nu fie opriți deloc de-a lungul a peste trei sute de kilometri, până dincolo Sibiu, într-una dintre comunele întinse parcă la nesfârșit de-a lungul șoselei principale. Acolo, un agent de circulație cu o mutră posacă le făcu semn să tragă pe dreapta:

— Bagă viteză și treci de el! șopti înspăimântat Tom.

Tudor se întoarse calm spre el:



— Liniștește-te și stai blând. Doar atât ai de făcut! Bine?

Tonul celui altăvuni avu efect, pentru că Tom se relaxă vizibil în timp ce mașina oprea în dreptul polițistului.

Ajuns în dreptul portierei, polițistul salută și spuse cu o figură încurcată:

— Mă scuzați, spuse el poticnit, impresionat poate și de aspectul mașinii, și de ochii cenușii, reci, ai lui Tudor. Aș vrea să vă rog ceva!

Tudor zâmbi exact cât trebuia:

— Spuneți, vă rog! Dacă se poate, vă ajutăm cu cea mai mare plăcere.

Polițistul arată în spate, unde se vedea un băiat îmbrăcat în trening, sprijinind amărât o bicicletă.

— Cumnatul meu voia să facă o excursie cu bicicleta prin jur. Numai că i s-a rupt o pedală și mă gândeam că poate îl duceți până acasă. Stă în [Sebeș](#). Vreo patruzeci de kilometri de aici...

Tudor privi scurt în spate spre Tom, care părea ceva mai liniștit, și-i spuse polițistului:

— Nici o problemă... Sigur că da, mai ales că ne este în drum.

Coborî și deschise portbagajul încăpător, în timp ce polițistul se scuza în continuare:

— Nu v-aș fi deranjat, dar nu trecea nici o mașină break în ultimul timp ...

Se întoarse spre băiatul care stătea încă sprijinit de bicicletă:

— Hai, vino, că te-am rezolvat. Și vezi cum așezi bicicleta, să nu zgârii mașina oamenilor, că te mănânc...

Cumnatul se dovedi a fi un puști de vreo 18-19 ani, și, după ce așeză cu grijă bicicleta, Tudor manevră în așa fel, încât să se așeze lângă el, în față. Chiar dacă era doar un puști, nu voia să-l vadă pe Tom cum tresărea de câte ori i se năzărea câte ceva.

După ce îi salută încă o dată, polițistul trecu lângă portiera deschisă, unde cumnatul său privea rușinat în podeaua mașinii:

— Vezi? Nu v-a convenit la nici unul când soră-ta s-a măritat cu un polițist! Dar acum ți-a prins bine.

Îi dădu una prietenește după ceafă și strigă după mașina care deja pornise:

— De acum să faci excursiile pe jos... sau să aștepti până ai bani să îți iei mașină...

Mai strigă ceva, dar cuvintele i se pierdură în vânt, pentru că Tudor, după ce privi discret la ceas, accelerează până aproape de viteza legală. Voia să recupereze puținele minute pierdute și, mai ales, să ajungă la graniță înainte de ora șase, când se schimbau turele în vamă. Din experiență știa că spre sfârșitul turei vameșii erau mai obosiți și mai neatenți. Și nu-i era atât de socoșă, cât de Tom, pe figura căruia orice om cât de cât experimentat citea vinovăția. Cu puțin noroc, aveau să treacă. Oftă adânc amintindu-și de ghinionul de azi-noapte. Un plan atât de perfect pus la punct era să fie dat peste cap de câteva amănunte. I se mai întâmplase și altădată să nu iasă ca la carte, dar de data asta chiar că fusese urmărit de ghinion. După informațiile pe care le plătitese gras, casa de schimb trebuia să fie închisă de sâmbătă seara până luni dimineața. Din nefericire, s-au dovedit a fi adevărate și zvonurile că patronul casei de schimb ar face trafic cu aur. Pe la ora două noaptea, când la sediul firmei nu ar fi trebuit să fie nimeni, i-au găsit pe patron, pe unul dintre bodyguarzi și o casieră, cu vreo câteva kilograme de aur împrăștiate pe masă. A fost nevoit să îi lichideze, spre nemulțumirea lui Tom, care era obișnuit ca loviturile lor să decurgă liniștit, fără vărsare de sânge. Au așteptat să se facă dimineața, au urcat în mașina pregătită din timp și au pornit-o spre vest. Pentru valută avea din vreme o soluție pentru trecerea prin vamă, dar se gândea cum să procedeze cu aurul. Din câte auzise, ghinionistul patron găsisese o metodă ingenioasă: îngloba fiecare bijuterie în parte într-un strat de rășină acrilică și le ascundea apoi pe toate în rezervorul de benzină. Înainte de a pleca a luat la cu el repezeală și mica butelie cu rășină: la o adică putea să o folosească și el. Dar să se vadă mai întâi ajunși cu bine în apropierea graniței, acolo va hotărî la fața locului cum va proceda. Scutură din cap ca să își alunge gândurile și se uită spre puștiul de alături, care privea în continuare posac în podea. Citind ce era în sufletul lui, îl bătu încurajator pe umeri:

— Lasă, nu fi supărat! Toți avem câte o rudă de care ne rușinăm...

Tânărul dădu din umeri încăpățânat, apoi spuse cu obidă:

— Așa e... Dar el mereu mă face de râs!

Din spate, Tom, pentru prima dată eliberat de stresul care mocnea în el de azi-noapte, spuse părintește:

— Te-o fi făcând... dar acum ți-a prins bine. Nu știu cine te lua în mașină cu rabla aia de bicicletă – și râse mânzește.

Băiatul spuse fără să se întoarcă, privind tot în podea:

— Dacă ați ști câte mașini a oprit până să vreți dumneavoastră să mă luați... Ceilalți șoferi

nici nu voiau să stea de vorbă cu el când auzeau despre ce este vorba, mai ales că le vorbea de sus, ca orice polițist. Până l-a sfătuit unul care trecea pe lângă noi să fie politicoș și să încerce să spună „te rog!” dacă vrea să rezolve ceva. Cum a făcut așa, cum m-ați luat...

Tudor zâmbi în sinea lui. În condiții normale, poate că și el l-ar fi refuzat pe polițist. Dar, cu cele zece kilograme de aur în sacoșa pe care o strângea Tom lângă el pe bancheta din spate, nu ar fi fost un gest tocmai recomandat.

Se întoarse spre băiat, care acum, după ce își spusese necazul, părea și el mai liniștit, și-l întrebă:

— Și pe unde voiai să cutreieri?

— A, numai pe aici, prin împrejurimi, să văd cam cât pot să merg cu bicicleta asta într-o zi fără să se strice prea tare... Nu prea a rezistat, e făcută mai mult din bucăți...

Încurajat de zâmbetul cald al lui Tudor, băiatul continuă să povestească, încălzindu-se pe măsură ce vorbea:

— Peste vreo lună, după ce luăm vacanță, am plănuit să facem mai mulți de la facultate o excursie de studiu mai lungă cu bicicletele. Vine și profesorul de geografie cu noi... O să plecăm dimineața și, până seara, vrem să ajungem la [Sarmizegetusa](#)... – vru să oprească, dar, după ce privi spre Tudor și văzu semnul de aprobare din cap pe care îl făcu acesta, continuă: Sunt peste o sută de kilometri, trebuie să ne antrenăm, puțin câte puțin... Și, mai ales, să le punem bine la punct, să nu rămânem vreunul în pană, așa cum am pățit eu azi.

Rușinat parcă, tăcu un timp, apoi vorbi iar:

— De fapt, eu am avut o bicicletă trăsnet, dar mi-au furat-o anul trecut...

— Cum așa? întrebă vesel Tom din spate, eliberat de toate grijile lui când auzi de ale altuia.

Băiatul îl privi supărat parcă pe tonul lui vesel, apoi începu să povestească:

— În vacanța de iarnă, de Crăciun, am ajuns până la un verișor de-al meu care stă chiar în Sarmizegetusa. Ne făcuse unchiul meu cadou de Crăciun, mie și verișorului de care vă spuneam niște biciclete trăsnet, ceva de firmă. Erau aduse de dincolo, lucrase câțiva ani pe un șantier în Anglia. Și între Crăciun și Anul Nou, cum toți erau ocupați și nu ne băga nimeni în seamă, ne-am hotărât să facem o mică excursie pe muntele sfânt al dacilor, la vârful Gugu...

Văzând figurile nedumerite ale celor doi, se scotoci în buzunarul de la geacă și scoase o hartă. O desfășură și, pentru că Tudor era atent la drum, se întoarse spre Tom și îi arătă un punct cu degetul pe hartă:

— Uite, până aici am vrut să urcăm...

După ce se asigură că măcar Tom îl urmărește, mișcă degetul pe hartă pe măsură ce povestea:

— Am plecat din Sarmizegetusa dimineța, am luat-o cale de vreo zece kilometri prin [Râu de Mori](#), spre [Clopotiva](#). Până la cabana Gura Zlata este o șosea destul de bună, se poate merge cu mașina. De acolo spre cabana Gura Apei, drumul nu a mai fost așa de bun, dar cam într-o oră l-am făcut. Vărul meu spunea că a mai fost de câteva ori și că ar fi mai bine să o luăm prin partea estică a barajului, dar, văzând ce zăpadă mare este, l-am convins să mergem prin vest, pe valea râului Șes. Am mai mers câțiva kilometri, am ocolit lacul de acumulare și, după ce am dat și pe acolo de zăpadă mare de vreo douăzeci de centimetri, am hotărât să continuăm pe jos. Ne-am gândit să ne ascundem bicicletele în boscheți, dar de unde boscheți, că locul era gol ca în palmă. Mai sus se vedeau brazi, dar erau rari, și printre ei nu aveam șanse să le tupilăm ca lumea. Ca să nu mai vorbim că urmele bicicletelor pe zăpadă ar fi fost un reper numai bun pentru hoți. Le-am mai cărat așadar cu noi o bucată de drum până am găsit o râpă mai ferită și le-am ascuns acolo. Ne-am chinuit aproape o oră să le îngropăm bine în zăpadă și am pornit-o mai departe spre ținta noastră: [vârful Gugu](#). Am luat cu noi mâncarea și, ca să nu o mai cărăm atâta, după vreo oră ne-am oprit, am încălzit-o, că aveam o spirtieră, și am început să mâncăm. Nici nu am început bine să o încălzim, că mirosul ei a început să se răspândească până departe în aerul curat al muntelui. După primele înghițituri ne-a cam stat mâncarea în gât: de peste tot ni se părea că auzim mișcări furișe și, după un timp, au început să se audă urlete prelungi. Eu m-am înfiorat tot, dar vărul meu, care era crescut la munte și mai obișnuit cu lupii, a scos calm o petardă – se aprovizionase cu o cutie înainte de a pleca – și a bubuit-o. Un timp s-a așternut tăcerea și am putut urca în liniște. Încă se mai vedea urma unui vechi drum forestier, și noi ne țineam cu sfîntenie după ea. În stânga noastră cobora un pârâiaș, al cărui susur se auzea limpede în liniștea care ne înconjură. În parte înghețase, și numai un firioșor subțire se mai strecura printre sloiurile transparente de gheață. A ieșit apoi soarele din nori și totul în jurul nostru s-a luminat. Brazii se îndesau tot mai tare în stânga și în dreapta drumului și, dintr-o dată, am ajuns într-o poiană. În jur era o adevărată feerie albă, poiana era înconjurată de brazi acoperiți și ei cu zăpadă, totul era minunat ca într-o poveste. Ne-am uitat pe hartă și am văzut că se numește Poiana Zânelor. Nici nu se putea găsi un nume mai bun. La capătul celălalt al poienii se vedea o construcție părăsită, o fostă cabană forestieră. Ușa era crăpată, legată numai cu sârmă, și în locul geamurilor lipsă era pus placaj, dar gheața și zăpada se așezaseră pe ea în forme fantastice, transformând-o într-o adevărată căsuță din basme. Mai aveam vreo patru kilometri pe vale în sus până în dreptul vârfului, dar cu vreo șase sute de metri mai jos. Ar mai fi fost câteva ore bune de lumină, de care eram hotărâți să profităm, așa că am pornit-o voinicește. Nu am făcut nici un kilometru pe drum în sus, când am auzit iar urletul lupului. Ba se părea că acum sunt chiar mai mulți. Asta nu i-a mai plăcut nici vărului meu, pentru că a mai bubuit niște petarde. Cum urletele se auzeau tot mai aproape, a aprins atunci zece bucăți dintr-o dată și le-a aruncat în direcția în care se auzeau urletele. Bubuitura a sfâșiat tăcerea munților până

departe și ecouri prelungi i-au urmat. Se vede treaba că lui [Zalmoxe](#) nu i-a fost pe plac ce am făcut noi. I s-o fi părut că i-am profanat sanctuarul, pentru că abia s-a stins ecoul petardelor, că în jurul nostru a prins a se auzi un foșnet ciudat, care se transforma cu fiecare clipă într-un duruit tot mai amenințător. „Avalanșă!“ a strigat vărul meu înspăimântat și m-a tras după el spre marginea drumului, după brazi. Am avut noroc: până la noi nu au ajuns decât suflul și o spuză ușoară de zăpadă, ca și cum ar fi început dintr-o dată, din senin, să ningă, dar pe drum zăpada trecuse asemenea unui torent furios. Avalanșa pornise de pe Gugu, de parcă ar fi vrut să ne avertizeze să nu încercăm să-i iscodim tainele. Vârful Gugu este un fel de țugui cu înclinația de patruș’cinci de grade, toată zăpada de pe el pornise la vale și nu întâlnește nimic care să o oprească până când s-a risipit singură. După ce pericolul a trecut, am hotărât că ne ajung câte am pățit și ne-am întors. Am găsit locul răscolit și bicicletele furate, așa că ne-am întors pe jos. Am ajuns pe la zece noaptea acasă la vărul meu, și asta numai pentru că de la cabană am găsit un șofer care tocmai pleca. Părinții ne-au tras o ceartă zdravănă la amândoi și s-au jurat să nu ne mai ia niciodată biciclete...

Făcu o pauză și privi pe geamul mașinii, revăzând parcă în fața ochilor desfășurarea excursiei.

— Povestești frumos, spuse visător Tom. Parcă am fi fost și noi cu tine acolo...

Băiatul scutură din cap ca și cum s-ar fi eliberat de gânduri și se întoarse spre Tudor, care conducea tăcut:

— O să mai mergem o dată! De data asta o să fie vara... O să avem și corturi cu noi! Bicicletele o să le lăsăm la cabana Gura Apei.

Privi cu fereală în jur, de parcă i-ar fi fost frică să nu-l audă cineva străin, și coborî puțin vocea:

— Se spune că pe Gugu și prin preajma lui nu poți să campezi noaptea... Profesorul nostru a mai fost acolo și a văzut. Sunt zile când vârful muntelui dispăre cu tot ce este pe el...

— Poate era ceață, pufni neîncrezător Tom din spate.

Băiatul scutură hotărât din cap:

— Nu, nu nici vorbă! Era vară, pe cer nu era nici pic de nor, și ziua, în amiaza mare, vârful a prins a se topi în văzduh...

— Halal profesor, ce prostii vă mai învață, bodogăni nemulțumit Tom.

Tudor depăși cu grijă o căruță și câteva bivolițe negre ca tăciunele care mergeau agale, apoi se întoarse spre băiat:

— Să știi că este posibil așa ceva. Nu am fost pe acolo, dar am citit multe despre vârful Gugu...

— Ați văzut, se întoarse tânărul spre Tom, care clătina în continuare neîncrezător din cap.

Desfășură iar harta și o întinse peste umăr ca să poată vedea și Tom:

— Uitați-vă! Pe aici pe undeva, chiar pe la poalele muntelui, se pare că ar fi și peștera în care a stat ascuns Zalmoxe trei ani ca să-i convingă pe daci că este nemuritor... Nimeni nu știe precis pe unde este, pentru că locurile sunt ocolite de cei care locuiesc acolo. Spun că sunt bânuite, și pe nici un om de-al locului nu ai să îl faci să-ți arate unde este, de pildă, Poiana Îngerilor. Cică este chiar lângă peștera de care vă spuneam... Sunt vreo trei locuri pe unde ar putea să fie, dar nimeni nu e sigur... Puțini au ajuns la ea, dar numai Zalmoxe se pare că s-ar fi întors.

Așeză harta pe bordul mașinii și se încheie la geacă:

— Le este frică la toți de locurile alea, deși, din câte știu eu, îngerii încă nu au făcut rău la nimeni!

Tom, care îl ascultase cu atenție, nu părea să fie convins:

— Ascultă la mine, că îs mai umblat prin lume: toate astea nu sunt decât superstiții!

Băiatul nu răspunse, pentru că tocmai atunci intrară în Sebeș, și el începu să privească atent în față. Arătă cu mâna:

— Acolo, în dreptul casei aceleia albastre, dacă vreți să mă lăsați...

După ce mașina opri, coborî și începu să se scotocească încurcat prin buzunare. Tudor coborî și el, îl prinse de mână zâmbind și deschise în tăcere portbagajul să-i dea bicicleta. După ce plecară, multă vreme băiatul rămase pe loc făcându-le cu mâna.

— Ce naiba le faci la toți, de te iubesc așa? întrebă Tom înciudat.

Tudor dădu din umeri

— Pur și simplu sunt drăguț cu ei, politicos și încerc să îi fac să se simtă bine cât sunt în preajma mea...

Un timp a condus în tăcere. În spate, Tom privea încruntat pe geam, fără să vadă nimic din casele care îi treceau cu viteză prin față. „Încerc să-i fac să se simtă bine cât sunt în preajma mea“, spusese Tudor – și, fără să vrea, îi veniră în minte scenele de azi-noapte. Era sâmbătă noaptea, și casa de schimb valutar ar fi trebuit să fie pustie la ora aia. Primiseră mai demult

informația că patronul nu muta banii peste noapte în altă parte, avea prea multă încredere în seiful lui. Tom, în ciuda înfățișării masive și butucănoase, era expertul în seifuri. Nu întâlnise încă încuietoare în stare să-i reziste mai mult de câteva minute. Țasta urma să fie rolul lui, de restul urma să se ocupe Tudor. Clădirea era întunecoasă și părea pustie, așa că au început să opereze spre două dimineața, când până și ultimii cheflii pleaseră la culcare și nu mai mișca nimic prin cartier. Au pătruns în clădire prin intrarea din spate și au avut surpriza să îi găsească în camera unde era seiful pe patron, unul dintre bodyguardzi și o casieră. Stăteau de vorbă în jurul unui birou pe care erau întinse câteva kilograme de bijuterii din aur pe care se pregăteau să le înglobeze în rășină. Tom nici nu și-a dat seama că în frunțile celor doi bărbați apăruse câte o mică gaură însângerată decât atunci când aceștia au început să se prelingă moale spre podea. Cu aceeași mișcare de felină Tudor a băgat pistolul în tocul de la subsuoară și s-a repezit spre casieră, acoperindu-i gura cu mâna tocmai când începuse să țipe. Era o tânără blondă, slăbuță, din fața căreia se mai vedeau numai ochii care priveau înspăimântați când la cele două trupuri căzute pe jos, când la ei. „Tu ocupă-te de seif“, i-a spus Tudor cu o voce dintr-o dată răgușită, și, în timp ce el meșterea mecanismul complicat, în spatele lui s-au auzit un zgomot ca de luptă, o bufnitură, o încercare de țipăt, apoi numai gemete sacadate. Când a terminat și s-a întors, i-a văzut pe Tudor și pe fată încleștați în ceea ce ar fi putut să fie o scenă de dragoste, dacă ochii fetei nu ar fi fost atât de înspăimântați. Tudor îi luase mâna de la gură și fata gemea doar, deși acum ar fi putut să țipe. Tom bănuia de ce: în ochii fetei sclipea speranța că poate cei doi se vor mulțumi numai cu asta, și atunci când vor pleca o vor lăsa în viață. Nu a fost să fie: după o vreme mâinile lui Tudor, care mângâiau cu gingășie gâtul fetei, au început să strângă tot mai tare, fata a început să se zbată, iar după un timp nu a mai mișcat deloc. Tudor s-a ridicat parcă cu părere de rău de pe ea, i-a tras rochia în jos, i-a aranjat hainele, apoi s-a îndreptat spre seif: „Hai să vedem ce găsim noi aici“, a spus el cu voce normală, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat, și a început să scotocească în măruntaiele întunecate ale cutiei de oțel. Tom scuturase amărât din cap: „Nu ar fi trebuit să faci asta!“ a spus și a arătat spre trupul fetei întins pe covor. „Ești nebun? Ne-ar fi recunoscut imediat... În câteva ore orice polițist de țară ar fi avut în mână portretul nostru robot...“

Tom nu a fost atunci în stare să-i explice ce simțea. Era clar că cei trei nu puteau fi lăsați în viață, dar, dacă tot trebuia să o ucidă, de ce nu făcuse la fel ca și cu ceilalți? Era mai mult decât putea înțelege și, în ciuda firii lui puțin impresionabile, era sigur că multă vreme o să-l urmărească privirea ei din clipa când și-a dat seama că va fi ucisă. Nici aurul și valuta găsită în seif nu au fost în stare să-i scoată din minte acea ultimă privire a fetei, îndreptată spre el ca și cum i-ar fi cerut ajutorul. Oftă greu și încercă să se gândească la altceva. Din față, Tudor se întoarse spre el și zâmbi:

— Iar te gândești la fată?

Tom dădu din cap cu părere de rău:

— Da, la ea. Mai bine o împuşcai și pe ea, și gata... Așa, în timp ce tu o strângeai de gât, mă

privea în ochi de parcă mi-ar fi spus că nu e drept, că spera ca după... știi tu, să o lași în viață.

Tudor râse mânzește și nu spuse nimic, ca și cum prostiile spuse de Tom ar fi fost prea mari ca să merite și un răspuns.

— Știi, începu iar Tom să vorbească într-un târziu, atunci mi-a venit să mă apropiu de tine și să-ți dau una în cap, și să plec fără să iau nimic de acolo. Numai să rămână ea în viață...

Tudor își atinse cu o mângâiere ușoară tocul pistolului, apoi spuse zâmbind:

— Mi-am dat seama și de asta. Numai că ai fi fost mort înainte de a face un pas.

Tom a oftat ușor fără să spună nimic și au continuat drumul în tăcere.

\*\*\*

Oare cine i-a spus prima dată că este un obsedat sexual? Atunci, la grădiniță, când l-a prins educatoarea căutând păpușa sub rochiță, supărat că nu a găsit nimic? Educatoarea l-a spus mamei lui, dar ea a râs nepăsătoare:

— Stai liniștită, că așa sunt toți băieții, curioși! Bine că ridică fusta la păpuși, și nu la fetițe!

Educatoarea nu s-a lăsat așa ușor convinsă și a insistat:

— Ar fi bine să aveți grijă de el, altfel o să ajungă un obsedat sexual, sau chiar mai rău... Eu am văzut ce privire pierdută avea când căuta păpușa aia sub rochiță!

Nu își mai amintea ce privire putea să aibă, dar nu avea să uite niciodată spaima ce îl încercase atunci când, după ce pândise zile întregi să rămână numai el în clasa unde era vitrina cu păpușa, a reușit în sfârșit să o apuce, să îi ridice rochița și să o pipăie înfrigorat între picioare. Se aștepta să găsească acolo orice, dar nu răceala netedă și dură a plasticului. Un cuțit îi trecuse atunci prin inima de copil, și de multe ori, când rămânea singur, se pipăia pe furiș între picioare, îngrozit că ar putea întâlni acolo doar duritatea plasticului. Și uneori, în câte o noapte lungă, un coșmar îngrozitor îl bântuia: se făcea că totul era bine și frumos și, dintr-o dată, cineva apărea lângă el și râzând în hohote îi trăgea în jos pantalonii. Lângă el se aduna atunci o mulțime de oameni și toți începeau să râdă. Dar cel mai groaznic lucru era că pipăindu-se între picioare nu întâlnea decât netezimea pe care o simțise atunci, între picioarele de plastic ale păpușii. Cui ar fi putut să-i spună că după un astfel de coșmar nu se mai simțea cu adevărat bărbat săptămâni întregi? Se elibera cu greu de spaime, dar nu se simțea cu adevărat bine decât după ce înspăimânta la rândul lui și, mai ales, după ce producea durere și suferință. Și niciodată, oricât de periculos ar fi fost și oricât de mult s-ar



fi pus în primejdie, nu a putut renunța la asta. Acum câțiva ani, într-o vreme când coșmarurile deveneau tot mai dese și i se păreau tot mai reale, a fost nevoit să apeleze la un psihiatru.

— Frica morbidă de emasculare este simptomul unei psihoze latente profunde. Trebuie să vă tratați, astfel această frică vă va învinge... sau chiar vă va emascula! i-a spus psihiatrul după ce l-a ascultat cu atenție. Coșmarurile sunt consecințele unor tensiuni de natură sexuală. Nu ați simțit niciodată nevoia de a produce în mod deliberat suferință?

Întrebarea psihiatrului a venit pe neașteptate, și o clipă a fost gata să se dea de gol. După câteva momente de ezitare, a negat cu un glas care i s-a părut tremurat. Psihiatrul, bătrân, blajin și cu vorba domoală, îl privise cercetător prin ochelari și nu păruse să îl creadă. Căutase ceva pe biroul lui acoperit de cărți și de reviste, în timp ce îi spunea:

— Dacă nu ați simțit încă o asemenea nevoie, probabil că în curând veți simți. Va trebui să rezolvăm asta, pentru că societatea nu acceptă ca un cetățean să își ușureze propria-i durere prin producerea de suferință semenilor săi. Prin legi adecvate, și-a luat precauțiile necesare ca astfel de cazuri să ajungă după gratii. Ceea ce nu este cazul nostru, nu?”

Întrebarea nu părea deloc retorică, și tocmai pregătea un răspuns potrivit când profesorul găsi revista pe care o căuta și începu să citească din ea: „Tulburările obsesiv-compulsive“.

— „[Lavrenti Beria](#), șeful [NKVD](#)-ului sovietic, suferea de o gravă decompensare psihică și era bântuit în mod periodic de coșmaruri în care era prins de revoluționari și emasculat în public. Medicul lui i-a recomandat un tratament, pe care Beria l-a refuzat în mod constant, pe motiv că îl moleșea. A descoperit în curând un tratament empiric, pe care, în calitate de șef al NKVD-ului, a început să și-l administreze destul de des: a observat că, dacă viola o femeie, coșmarurile erau pentru un timp alungate. Și erau alungate pentru o perioadă cu atât mai lungă, cu cât suferințele provocate victimei erau mai mari. La început săptămânal, apoi chiar mai des, ieșea cu limuzina pe străzile Moscovei și alegea. Le arăta băieților lui viitoarea victimă, care îi era adusă la birou pentru „cercetări“. Unele femei au dispărut cu totul, și s-a presupus că au fost ucise. În ciuda tăcerii totale impuse, unele zvonuri au început să circule prin Moscova, astfel încât femeile erau îngrozite de câte ori vedeau o limuzină. Era amator în special de fete tinere, cu alură sportivă, și cei din garda lui personală povesteau că atunci când întâlnea o fată care îi plăcea devenea de nestăpânit. A devenit de notorietate publică o întâmplare cu iz anecdotic, dar perfect adevărată. Într-una dintre zile se plimba departe de ochii lumii, într-o bărcuță cu motor, împreună cu ministrul culturii. Ghinionul ministrului a fost că lacul pe care se plimbau aparținea unui club unde se antrenau sportivii. Fără să bănuiască nimic, de bărcuță s-a apropiat o tânără înotătoare. Se pare că a fost pe placul lui Beria, pentru că fata a fost poftită în barcă, iar ministrul, îmbrâncit în apă. Norocul ministrului, care nu știa să înoate, a fost că garda personală a lui Beria a observat ce se întâmplă și a trimis o barcă să îl scoată din apă, în timp ce Beria o viola pe fată. După moartea protectorului său, Stalin, la numai șase luni, foștii lui tovarăși, scârbiți de o asemenea comportare, l-au judecat și l-au executat.“

Profesorul a terminat de citit și l-a privit lung. Apoi a pus revista pe birou și a spus încet:

— Biograful lui Beria se jură că totul este perfect adevărat. Un tratament cu neuroleptice l-ar fi scutit poate de un astfel de destin, dar lui i s-a părut că e preferabil să se lase condus de instincte. Asemenea cazuri am tratat chiar eu, și au reacționat favorabil la tratament. Între timp neurolepticele au devenit mult mai blânde și mai selective. Trebuie să facem ceva, pentru că am observat că nu numai societatea se apără împotriva unor astfel de abuzuri, ci chiar natura... sau poate o altă instanță superioară, ale cărei judecăți ne sunt inaccesibile nouă...

Nu a priceput ce a vrut să spună psihiatrul, care i s-a părut chiar mai bântuit de fantasme decât el, pentru că tocmai atunci a intrat asistenta să anunțe că următorul pacient și-a anulat consultația. A plecat grăbit, pentru că simțea o nestăpânită dorință de a-și încerca pe el noul pistol cu amortizor.

Scutură din cap și încercă să alunge astfel de gânduri. Acum erau alte urgențe...

\*\*\*

Își reveni cu greu din amintiri și privi spre Tom, care se uita posomorât pe geam, fără să vadă însă nimic.

— Lasă, nu te mai gândi la ce a fost, îl încurajă el pe Tom și privi spre ceas. Să vedem ce facem de acum încolo... Îți promit că voi fi mai grijuliu. Hai să ascultăm, până una, alta, un buletin de știri.

Până la ora douăsprezece au ascultat câteva piese muzicale, apoi știrile au început abrupt să le dea planurile peste cap.

„O teribilă crimă a fost descoperită azi-dimineață de fratele unui patron bucureștean. Având întâlnire cu acesta, s-a dus să îl caute la sediul firmei. Îngrijorat de lipsa oricărei mișcări și de absența fratelui, acesta a anunțat poliția. După ce au spart ușa, i-au descoperit pe patron, casieră și unul dintre bodyguardzi uciși și zăcând într-o baltă de sânge. Deși primul motiv al crimei pare a fi jaful, autoritățile nu exclud nici posibilitatea unei răfuieli între grupări mafiote pentru controlul piețelor valutare. Surse din cadrul poliției, care au dorit să își păstreze anonimatul, au avansat ipoteza că patronul ucis se ocupa și cu traficul ilicit cu aur, ceea ce ar constitui, de fapt, adevăratul motiv al crimei... Poliția are deja un cerc de suspecți ale căror semnalmente au fost transmise la punctele de frontieră, pentru că se bănuiește că făptașii vor încerca să părăsească țara.“

În timp ce Tom trăgea cu un gest inconștient sacoșa cu aur și valută mai aproape de el,

Tudor, care după ce se terminaseră știrile dăduse aparatul de radio mai încet, conducea preocupat, bătând cu o mână ritmul muzicii în volan. Un plan atât de bine pus la punct fusese complet dat peste cap de un amănunt pe care nu avea cum să îl prevadă. Dacă totul ar fi mers așa cum plănuseră, jaful ar fi fost descoperit numai luni dimineată, când ei ar fi fost deja în Italia. Sau poate chiar mai departe... Așa, va trebui să găsească altceva, și, în timp ce își frământa mintea să găsească o soluție, ochii îi căzură pe harta uitată de puști pe bordul mașinii. O trase mai aproape și o privi din când în când cu coada ochiului când drumul îi permitea. Ochii prinseră a-i străluci, ca întotdeauna când găsea soluția la o problemă ce părea imposibil de rezolvat. Tocmai intrau într-o comună sau orășel, nici nu își dădea bine seama ce anume este. Important era că a dat cu ochii tocmai la timp de vânzătoarea care se pregătea să tragă gratiile la singurul magazin mai răsărit din zonă. A parcat brusc în dreptul ei și i-a făcut semn lui Tom să îl urmeze. Strada era pustie cât se zărea cu ochii, așa că, punându-și la bătaie tot farmecul și o minciună bine ticluită, au reușit să o facă pe femeie să se întoarcă din drum și să le vândă două biciclete și două costume de trening. Un bacșiș generos și mulțumirile anticipate ale nepoților care vor primi de data asta cadourile mult așteptate au făcut-o să îi ajute chiar să își așeze bicicletele în portbagaj.

La multe minute după ce au plecat, Tom își luă inima în dinți și îl întrebă:

— Poate îmi spui, totuși, ce ai de gând?

Tudor îl privi ciudat, de parcă l-ar fi văzut prima dată. Apoi se concentrează la condus, privind din când în când harta pe care o uitase puștiul pe bordul mașinii, ca și când nici nu l-ar fi auzit pe Tom. Conduse așa minute în șir, apoi, chiar înainte de a intra în Simeria, văzu drumeagul pe care îl aștepta, coti scurt pe el, și mașina începu să se scuture pe drumul prost pietruit. Abia acum se relaxă și se întoarse zâmbind spre Tom:

— M-ai întrebat ce planuri am? Păi, am să ți le explic imediat.

Se concentrează un timp la drumul care devenea din ce în ce mai prost, pe măsură ce se îndepărtau de șoseaua principală.

— E clar chiar și pentru tine că nu mai putem ieși prea curând din țară. Am presupus că nu va ști nimeni de noi până luni, când urma să fim departe.

Ocoli o căruță cu fân trasă din greu de doi cai costelivi și continuă:

— Unde să ne ascundem? Până la urmă se va ajunge și la noi. Cel care ți-a vândut pontul, mai devreme sau mai târziu, va ciripi. Se va afla că am fost noi. E o problemă de zile până când fiecare polițist de țară va avea fotografiile noastre în mână, privind atent la toate mașinile care trec pe lângă el. Își vor aminti de noi toți cei cu care am vorbit și se va reface ruta pe care am parcurs-o... Se va ajunge la concluzia că vrem să ieșim din țară pe undeva prin zona Arad sau Timișoara. Nici nu greșesc prea mult, pe acolo voiam să ieșim. Numai că

noi vom scăpa de mașină și vom sta ascunși undeva suficient de mult timp, o săptămână, două, nu mai mult, cât să se presupună că am trecut granița cu o călăuză, pe jos sau sub o identitate falsă. Apoi, când apele se vor liniști, vom putea pleca ușor, ca și când nimic nu s-ar fi întâmplat, cu pașapoartele alea false.

Tom clătină din cap cu îndoială:

— Sună bine ce zici, numai că nu văd unde am putea sta destul de mult timp până se vor liniști apele, cum spui tu...

Tudor bătu cu arătătorul în harta puștiului:

— Uite, aici!

Tom se aplecă în față peste banchetă și, când Tudor își luă degetul, citi: Poiana Îngerilor.

— Ești nebun? se revoltă el. Tu chiar ai luat de bune toate câte le-a spus puștiul ăla? Chiar crezi că vârful nu mai știu cum și poiana asta dispar așa, în neant, și noi o dată cu ele?

Tudor râse subțire și se întoarse să îl privească mai bine. Apoi, tot bine dispus, îi răspunse:

— Nu trebuie să cred asta eu... și nici tu. E destul că o creadă cei din jur. Localnicii de acolo. Vom fi feriți mai bine ca în oricare altă parte, crede-mă.

— Bine, spuse Tom încă neconvins. Să zicem că stăm acolo o săptămână, două. E vară, putem dormi oriunde, chiar și în peștera aia, dacă o găsim. Dar te-ai gândit ce o să mâncăm în astea două săptămâni? Scoarță de copaci?

Tudor opri mașina și trase harta mai aproape de el, începând să o studieze atent. Păru satisfăcut de rezultat, pentru că se întoarse zâmbind spre Tom și spuse:

— Asta, ne vom lămuri la fața locului. Ne vom descurca noi cumva. Important este să ajungem la cabana Gura Apei cât mai nebăgați în seamă. Așa că o să căutăm un loc unde să scăpăm de mașină, ne transferăm bagajele în rucsacuri și o pornim pe biciclete pe drumurile astea de țară, ocolind cât putem de mult localitățile importante.

Au mai mers cu mașina câțva timp. Satele deveneau tot mai rare și aveau denumiri tot mai ciudate. Apoi, după kilometri întregi de drum pustiu în care nu au întâlnit nici o mașină și nici o căruță, Tudor a oprit mașina lângă o râpă prăpăstioasă ce părea potrivită cu ceea ce avea de gând. Au mutat în rucsacuri tot ce aveau nevoie, au îmbrăcat treningurile și au împins mașina în râpă. Un timp a coborât încet, apoi a prins viteză. O stâncă îi apărură în drum, și mașina se clătină gata să se răstoarne, dar își reveni în ultimul moment și coborî cu viteză mai departe. În schimb a doua stâncă, ceva mai mare și mai colțuroasă, îi veni de hac, și mașina se răsturnă mergând așa, târâș, un timp, apoi dispăru în vegetația bogată de pe fundul

râpei.

Tudor zâmbi mulțumit:

— Ai văzut? Parcă am așezat-o cu mâna. Nimic nu se mai vede... Mă rog, poate doar arbuștii ăia îndoiți când a mers târâș. Dar după prima ploaie nu se va mai vedea nimic. Ar fi un ghinion chior să o găsească careva prea repede.

Îl privi pe Tom cum își așeza morocănos rucsacul. Ca orice orășean ce se respectă, ura efortul fizic care nu este făcut la o sală de forță, și perspectiva unui drum de zeci de kilometri pe biciclete nu îl încânta.

— Hai la drum! îl bătu Tudor încurajator pe umăr. Până diseară ar fi bine să ajungem...

Tom avusese dreptate să nu fie încântat de drumul care îi aștepta. Din el nu reținuse decât crâmpete vagi de drumuri prost pietruite, desfundate de ape, sate tot mai mici ascunse prin văi, cu casele stând parcă la pândă în mijlocul unor adevărate explozii vegetale. Din când în când, întâlneau în cale câte o căruță încărcată cu fân, din vârful căreia îi privea bănuitor un muntean posac.

\*\*\*

Au ajuns la cabana Gura Zlata chiar când soarele apunea undeva în dreapta, după Vârful Pietrei. În stânga, luminat de ultimele raze de soare, strălucea alt vârf impresionant: era [Retezatul](#), după cum le explică un binevoitor care stătea rezemat de gardul de piatră al cabanei. Până la urmă se dovede că trebuia să plătească, pentru a putea trece mai departe, taxă de intrare în [rezervația Retezat](#) – și o plățiră chiar la omul care îi lămurise.

După ce plecară mai departe, Tom începu să vorbească înainte ca Tudor să apuce să spună ceva:

— Gata, știi! Trebuie cu orice preț să ne pierdem urmele... Presupunând că cineva întreabă de noi și aici, e mai bine să creadă că am urcat spre Retezat. Așa e?

Tudor zâmbi mulțumit:

— Ai nimerit-o de data asta! Uite, acolo, în spate la tufișurile alea, lăsăm și bicicletele. Tot nu ne mai sunt de folos acum...

Ascunseră bicicletele după niște tufișuri bogate de ienupăr și, după ce plecară, Tom privi cu îndoială spre locul acela.

— Mă întreb dacă cei care le vor găsi nu vor anunța salvamontiștii că doi excursioniști nu și-au mai recuperat bicicletele.

— Ai uitat ce ne-a spus puștiul... că le-au furat în numai două ore bicicletele...

Pășind voinicește în urma lui Tudor, care făcea pași mari pe cărăruia ce urca șerpuind spre înălțimi, Tom bodogăni ca pentru el:

— Și se mai spunea că oamenii de la munte sunt oameni simpli și cinstiți...

Tudor îl auzi și-i răspunse fără să se întoarcă:

— Se spunea bine... Numai că nu vezi tu... Acum, la vremea asta a anului, muntele este mai plin de orașeni ticăloși ca noi decât de munteni simpli și cinstiți – și râse singur de gluma pe care o făcuse.

Au urcat în tăcere mai bine de o oră, fără a se mai întâlni cu nimeni. Între timp se întunecase bine și, ca să consulte harta, Tudor a fost nevoit să aprindă lanterna. A folosit-o scurt și cu fereală, de parcă i-ar fi fost frică să nu îi vadă cineva. Îi arătă lui Tom un punct pe hartă:

— Uite, aici! Colonia Tomeasa... Știi cumva ce este? L-ai auzit pe puști pomenind ceva de ea?

Uitându-se posac pe hartă, Tom scutură din cap.

— Nu a pomenit... Poate că a luat-o prin altă parte...

Dar Tudor nu îl mai asculta deja; o pornise cu pași mari mai departe, spunându-i peste umăr:

— E posibil să fie vreo colonie pentru muncitorii forestieri. Mai bine să o ocolim.

Aproape de miezul nopții, s-au oprit într-o viroagă, la adăpostul îndoielnic al unei stânci ce părea gata să se prăvale peste ei. Au mâncat încet, fără să spună nici unul nimic, și au căzut răpuși de oboseală și de aerul tare al muntelui.

S-au trezit la prima oră a dimineții, alarmați de un duruit ușor. Câteva capre negre fugeau speriate spre înălțimi.

— Ce le-o fi speriat? întrebă neliniștit Tom.

— Aflăm noi imediat, îl liniști Tudor. E chiar în drumul nostru. Poate să fie vreun lup sau chiar vreun urs, adăugă el și pregăti pistolul. Asta, așa, pentru orice eventualitate, adăugă văzând privirea îngrijorată a lui Tom.

Au mai îmbucut în grabă ceva, iar Tudor a cercetat cu atenție harta, privind apoi vârfurile din jur și încercând să se orienteze.

— Suntem aproape. De acum trebuie să găsim o casă sau o stână izolată și să convingem pe cineva să ne arate drumul. E plin pe aici de denumiri ciudate: Poiana Zânelor, Poiana Îngerilor, Apa Albă, Apa Neagră... Trebuie să găsim vreun localnic de la care să aflăm sigur care sunt locurile alea bântuite prin care nu prea le place să umble.

Au găsit mai repede decât s-au așteptat o casă izolată, și, după fumul care se ridica din coș, ca și după zgomotul de animale, și-au data seama că gospodarii se treziseră chiar dacă soarele abia făcuse ochi. S-au apropiat cu pași furișați, întâmpinați de lătrăturile furioase ale unui câine. Tudor l-a doborât cu un foc tăcut și precis, apoi au ascultat atenți să vadă dacă vine cineva. Undeva în spate, în grajd, un bătrân înalt, ciolănos dădea de mâncare la vite, iar într-un șopron aflat ceva mai departe o bătrână își făcea de lucru cu păsăretul.

— Să vedem în casă, a șoptit Tudor și a pornit-o cu pași furișați spre ușă, intrând și făcându-i semn celuilalt să-l urmeze.

Au intrat și în față li s-a deschis un hol lung, cu câteva uși. De după una dintre ele se simțea mișcare și se auzeau zgomote de cratițe mutate. Făcându-i semn lui Tom să tacă, au trecut încet pe lângă bucătărie și au deschis ușurel celelalte trei uși. O sufragerie și două dormitoare. În unul dintre ele patul era nefăcut, și când să iasă au auzit ușa bucătăriei deschizându-se. S-au tras înapoi, călcându-se pe picioare, și s-au dat după un dulap. Ușa s-a deschis și în încăperea a intrat o fată tânără, cu brațele pline de așternuturi. S-a apropiat de pat fără să îi vadă și s-a aplecat să întindă cearșaful. Avea pe ea numai o rochiță scurtă de bumbac, și când s-a aplecat i s-au văzut picioarele lungi și bronzate. Tom l-a auzit pe Tudor cum înghite în sec și a oftat greu:

— O, Doamne, nu din nou!

La auzul vocii străine fata s-a întors speriată și i-a privit cu ochi mari. A dat să țipe, dar Tudor ajunsese deja lângă ea și-i acoperea gura cu o palmă. Respira greu și o privea pe fată în ochi.

— Ascultă-mă bine. Dacă faci ce îți spun, îți promit că nu îți facem nici un rău. Vreau doar să îmi răspunzi la niște întrebări, ai înțeles?

După ce fata dădu ușor din cap, Tudor își luă mâna de pe gura ei și o privi mai bine. Avea părul bălai și o față plăcută; nu era o frumusețe care să câștige cine știe ce premiu, dar mirosul de flori de câmp și de trup de femeie ce venea dinspre ea îl făcu să strângă din dinți înainte de a începe să vorbească. Închise ochii și încercă să alunge valul roșu care începea să-i acopere vederea. Respiră adânc, apoi întrebă:

— Cine sunt cei doi de afară?

Fata avu o ezitare, așa că Tudor o înghionti cu pistolul:

— Repede, altfel...

— Bunicii mei, răspuse fata fără să mai aștepte alt îndemn.

— Cine mai locuiește aici?

— Numai noi trei.

— Părinții tăi unde sunt?

— Locuiesc în Hațeg... Și eu locuiesc tot acolo, numai peste vară vin la bunicii mei, adăuga fata văzând că pauza se prelungește.

„Prost moment ți-ai ales, fato, să-ți vizitezi bunicii!“ își spuse Tom văzând cum Tudor respiră mai greu și se înroșește la față.

Tudor aruncă o privire în jur, ca și cum ar fi vrut să se asigure că totul era în ordine, dar oricum nu prea îi mai păsa de asta. Aruncă pistolul spre Tom și-i șopti șuierat:

— Ai grijă la cei de afară – apoi se întoarse spre fată, care îl privea cu ochii mari.

— Lasă-mă! Mi-ai promis doar..., mai apucă el să audă, apoi se lăsă cuprins de valul roșu al nebuniei.

O răsturnă pe pat cu o mișcare brutală, acoperindu-i gura cu mâna să nu țipe. Era cu ochii închiși; nu mai avea nevoie de văz, se lăsa călăuzit numai de celelalte simțuri și de valul amețitor care îl purta spre împlinire. Clănțani asemenea unui lup când i se păru că întâlnește rezistență, mâinile transformate în gheare rupseră pânza subțire, își auzi ca de undeva de departe gemetele sacadate, apoi se auzi strigând eliberat, pentru cât timp oare, de furia roșie din el. Își reveni cu greu, scuturat de umeri de Tom. Sub el fata plângea în hohote, acoperindu-și ochii cu mâna. Se ridică brusc de pe ea și-și recuperează pistolul de la Tom.

— Am crezut că vei face la fel ca atunci, spuse Tom ușurat. Eram pregătit să te opresc. Avem nevoie de ea...

— Da, avem nevoie de ea, confirmă Tudor încă respirând greu. Să-ți intre bine în cap! Nu ucid fără rost și nici din plăcere. Și acum du-te și adu-i pe cei doi bătrâni.

Se întoarse spre fată, care stătea ghemuită pe pat și plângea în hohote:



— Și tu, ce ai rămas acolo înțepenită? Mai vrei o dată? Se poate rezolva, dacă mă superi...

Merse la fereastră și privi afară, unde Tom pășea cu pași mari spre grajd. Aruncă o privire în jur, apoi se aplecă spre fată:

— Scoală-te și îmbracă-te! Avem nevoie de tine...

În timp ce fata se îmbrăca cu mișcări încete, Tom intră în cameră cu cei doi bătrâni. Părură să-și dea seama dintr-o privire ce se întâmplă, și bătrâna se rezezi spre fată să o ia în brațe, în timp ce în ochii bătrânului apăru o lucire încrâncenată.

— Ascultați-mă bine, spuse Tudor și o îndepărtă pe bătrână de lângă fată. Dacă faceți ce vă spun, nu o să vi se întâmple nimic. Dacă faceți vreo prostie, vă curăț. Și încep cu ea, arată el amenințător spre fată.

După ce se liniștiră, își ridică de jos rucsacul și i-l aruncă bătrânei.

— Umple-l cu ceva de ale gurii! Pâine, slănină, cârnați, orice găsești pe acolo, cât să ajungă la trei inși pentru vreo săptămână. E pe aici pe undeva un loc numit Poiana Îngerilor? Ți-a unde nu se prea înghesuie turiștii și localnicii să rămână peste noapte?

Fata și bătrânul se priviră ciudat, fără să spună nimic. După un timp bătrânul spuse cu greutate:

— Este un asemenea loc, dar nu se poate ajunge așa ușor acolo... Sunt locuri bântuite și este primejdios...

— Mai scutește-mă cu superstițiile! sări cu gura și Tom, care își pierduse firea de atâtea amânări. Dacă era periculos, se numea Poiana Diavolului sau Poiana Bântuită. Dar în Poiana Îngerilor ce primejdii pot să fie? Poate îngeri care se plimbă de colo-colo cu țambale din ălea verticale și care beau lapte și miere toată ziua...

— Se numesc harfe, deșteptule, îl corectă amuzat Tudor și se întoarse amenințător spre bătrân: Ascultă aici cum o să facem: fata asta ne duce în poiana aia cu îngeri. Rămânem acolo o săptămână... Dacă între timp faceți vreo prostie sau anunțați pe cineva, să știi că nu o s-o mai vedeți în viață. Ai înțeles?

Bătrânul încuviință din cap posac și spuse:

— Am înțeles, dar v-aș ruga să mă lăsați pe mine să vă duc acolo. Fătucă asta e tânără și nepricepută, să nu vă rătăcească prin cine știe ce coclauri...

Fata se ridică de pe pat și spuse moale:

— Lasă, bunule, mă duc eu cu ei. De-acum, ce mai contează?

Bătrânul lăsă capul în jos fără să spună nimic, și Tudor privi bănuitor de la unul la altul.

— Să nu încercați să puneți ceva la cale, că vă termin, amenință el cu o voce rece și luă rucsacul de la bătrâna care tocmai intrase.

Îl așeză cu mișcări rapide în spate și îi grăbi pe bătrâni, care nu mai terminau să își îmbrățișeze nepoata, apoi porniră să urce spre muntele ce se profila masiv și sobru deasupra lor.

\*\*\*

La început cărarea era ușoară, dar, pe măsură ce trecea timpul, se făcea tot mai abruptă, și fata, obișnuită cu muntele, le-o lua mereu înainte, până când Tudor îi spuse răspicat:

— Nu mai alerga așa! Să nu îți închipui că poți fi mai iute decât glonțul meu...

Pentru prima dată fata se întoarse și îl privi drept în ochi:

— Nu încercam să fug. Pur și simplu trebuie să ajungem până la amiază, altfel va trebui să așteptăm până mâine. În Poiana Îngerilor nu se poate pătrunde oricând...

Tom începu să râdă.

— Adică un fel de „Atenție, se închid ușile!“ , ca la metrou.

Fata dădu din umeri și porni iar să urce. Începură și ei să meargă în urma ei, și, privindu-i mersul săltat care făcea să îi fluture rochița subțire în jurul șoldurilor, Tom se uită îngrijorat spre Tudor, care își mușca neliniștit buzele. Se apropie de el și-i șopti la ureche:

— Ai răbdare, pentru numele lui Dumnezeu, până ajungem! Atunci va fi a ta o săptămână întreagă, dar trebuie să ajungem mai întâi acolo...

Tudor dădu aprobator din cap și își mută privirea de pe rochița fetei, fluturând ademenitor înaintea lor. Ca și cum ar fi simțit că se vorbește de ea, fata se opri pe o mică movilă și le arătă undeva în față.

— Uitați-vă, aproape am ajuns. Dincolo de pârâu este Poiana Îngerilor.

Se opriră toți trei să privească. În josul moviliței pe care se oprise fata părea că începe cu adevărat Raiul. Ca și cum munții ar fi adunat tot ce au găsit mai frumos să aștearnă în fața

lor. Verdele crud al ierbii alpine abia se mai zărea sub puzderia de flori multicolore care părea că se întrec în a atrage privirea asupra lor. Nu te puteai hotărî la care să te uiți mai întâi și îți venea să te plimbi așa prin mijlocul lor, înconjurat de miriadele de culori și amețit de amestecul de mirosuri. Un pârâu zglobiu trecea susurându-și apele spre capătul pajiștii și un abur ușor plutea deasupra lui. Dincolo de el totul părea și mai minunat, dar poate că era numai o iluzie din pricina aburului. Au pornit să coboare de pe movilă, și Tom a murmurat ca pentru el, dar l-au auzit toți:

— Acum știi de ce au numit locul acesta Poiana Îngerilor!

Ajunseră lângă pârâu și fata se opri în fața lui. Apa nu părea să fie foarte adâncă, poate până la brâu, în nici un caz mai mare. Din loc în loc, acolo unde râul era mai lat, se vedeau pietre ieșind din apă, care ar fi ajutat la o adică să îl treci, chiar fără să te uzi.

Tudor se uită la fată, care privea pierdută în apele cristaline ale pârâului.

— De ce te-ai oprit? întrebă el și privi cercetător spre malul celălalt; nu se vedea nimic suspect.

Fata întoarse spre ei niște ochi mari și plini de lacrimi. Suspină o dată adânc, apoi spuse:

— M-am oprit pentru că trebuie să vă întreb încă o dată dacă sunteți siguri că vreți să mergeți acolo. Legende spun că nimeni nu s-a mai întors niciodată de acolo. Decât poate Zalmoxe, dar nimeni nu știe cum a făcut-o...

Tudor se luă cu mâinile de cap:

— Gata cu basmele, treceți odată...

Fata începu să se dezbrace încet, aruncându-și hainele una câte una în râu. Apa le lua tăcută și le purta zglobie în jos ca și cum s-ar fi jucat cu ele.

— Ești nebună? întrebă Tudor când fata rămase dezbrăcată în fața lui, dar ea, fără să spună nimic, păși încet prin râu până pe malul celălalt...

Pășiră și ei prin râu și îl trecură cu ochii țintă la trupul gol al fetei, fără să simtă răceala apei de munte. Până și Tom, care nu se știa un nestăpânit în privința femeilor, auzea acum sângele cum îi bubuia în urechi în timp ce privea rotunjimile ei ațăătoare.

— O să îți fie frig noaptea fără haine, îi spuse el fetei după ce ajunseră dincolo, dar chiar în timp ce vorbea își dădu seama că nu o să-i fie.

Aerul părea mai cald aici, încărcat cu mirosuri noi, încă mai îmbătătoare. Fata, care abia acum își dădu seama că nici nu o întrebaseră cum o cheamă, se întoarse sfidător spre ei:

— Nu, nu o să îmi fie frig, răspuse ea și îi privi netemătoare drept în față.

Tom îl auzi mai întâi pe Tudor scoțând un muget, apoi îl văzu cum aruncă rucsacul cât colo și se aruncă lacom asupra fetei. O trânti jos pe iarba plină de flori și se grăbi, parcă picat în transă, să își dea hainele jos. Reuși într-un târziu, graba și nerăbdarea mai mult încurcându-l, și mușcă sălbatic dintr-un sân, când rămase dintr-o dată nemișcat deasupra fetei, care îl privea zâmbind, fără să se împotrivească în nici un fel.

Tudor scoase un urlet neomenesc și se ridică în genunchi între picioarele depărtate ale fetei. Apoi se sculă cu totul în picioare, în timp ce fata rămăsese mai departe întinsă pe jos, nepăsătoare.

— Nu se poate, gemu el și își urlă încă o dată durerea spre înălțimi, în timp ce, pentru a nu știu câta oară, mâna lui pipăia în gol între picioare, unde nu întâlnea decât aceeași netezime rece pe care, cu ani în urmă, o întâlnise la păpușă.

— E un coșmar, bâiguia el neputincios. Am să mă trezesc îndată...

Tom se uită la fata întinsă pe jos, a cărei poziție părea să nu mai aibă dintr-o dată nimic impudic. Privi mult până să înțeleagă de ce: sânii păreau să i se retragă în interiorul corpului, fără să lase nici cel mai mic semn, nici măcar sfârcurile, părul pubian începu și el să i se risipească undeva ca un abur și, în curând, în fața lui nu mai rămase decât o ființă la fel de asexuată ca o păpușă. Gemetele lui Tudor îl făcură să se întoarcă spre el: cu un gest devenit deja reflex, acesta se pipăia mereu între picioare, și netezimea întâlnită îl făcea de fiecare dată să scoată același geamăt dureros. Aruncă jos din spate rucsacul în care avea bijuteriile. Din izbitură, acesta se deschise, și strălucirea aurului se amestecă printre culorile florilor. „Aurul n-are trecere în cer“, șopti el ca în transă versul unei melodii auzite cândva în copilărie, dar nici unul dintre cei doi nu privi spre el, pentru că, în momentul acela, fata se ridică de jos cu grație și le zâmbi. Încă mici, pe umeri îi fluturau două aripi care creșteau văzând cu ochii. Cei doi bărbați, ca la un semn, priviră spre pârâul pe care îl trecuseră cu numai câteva minute în urmă. Deși ar fi trebuit să fie la numai câțiva pași, aburul tremurător care plutea deasupra lui îl făcea să pară la depărtări de neatins.

Ca în transă, Tom făcu câțiva pași spre pârâu și, când îl văzu cum se pierde pe de-a-ntregul în depărtare, păru să accepte totul cu detașare și începu să râdă încet. Hainele de pe cei doi începură să se destrame încet și ele, apoi, după un timp le luă zefirul mirositor care adia ușor în jurul lor.

Rămaseră toți trei tăcuți, goi, privindu-se atenți unul pe altul în timp ce așteptau să le crească de tot aripile.

# Cel din urmă unicorn

Era una dintre diminețile înalte și strălucitoare ale verii, când munții din zare păreau mai albaștri și mai frumoși ca niciodată. Una dintre diminețile care păreau că nici nu au nevoie de strălucirea soarelui pentru a-și dovedi frumusețea. Dar soarele răsărise și înveselea totul până departe cu lumina lui clară. M-am ridicat cât am putut de ușor de lângă Madalena, să nu o trezesc. Ea dormea somnul nepăsător al tinerilor; avea un zâmbet ușor întipărit pe fața ca de înger. Cine știe ce visa?! Privirea mi-a alunecat peste sânii ei, care păreau gata să iasă din bluza care de la o vreme îi era tot mai mică. „Înger cu sâni“, am bombănit eu. „Cine a mai pomenit așa ceva?“ Am zâmbit și eu ca răspuns la zâmbetul ei din somn și, o clipă, am fost tentat să mă întorc lângă ea, în culcușul cald. O clipă numai, trecătoare ca bătaia din aripi a unui fluture, apoi întinzându-mi oasele bătrâne și înțepenite m-am îndreptat spre vârful dealului. Mi-am dat seama că gândul pe care mereu trebuia să îl alung din mine în dimineața asta îmi revenise iar în minte: Madalena crește, și în curând va trebui să limpezesc cumva asta. Viața pe care o duceam nu era făcută pentru o tânără fată... Poate nici pentru mine nu era făcută, dar eu nu aveam de ales.

Ducipal necheză ușor și m-am dus la el cu bucata de zahăr pregătită. În ultimul timp aveam impresia că profita cam mult de slăbiciunea mea pentru el. M-a privit cu ochii lui umezi și lucioși, iar pentru o clipă am crezut că vrea iar să se joace cu mine, dar tentația zahărului a fost mai puternică și mi l-a luat grăbit, fornăind încetișor. L-am mângâiat tăcut și am pornit spre creastă: soarele abia răsărit lumina cea mai frumoasă vale pe care o văzusem în viața mea. Undeva în zare, munții acoperiți de păduri dominau valea, care, sub apăsarea lor, părea micșorată la mărimea un desen dintr-o carte de povești. Râul care izvora din ei se desfăcea undeva pe la mijlocul văii în două brațe care înconjurau generoase așezarea. Orașelul nu era mare, dar părea să aibă tot ce își poate dori cineva. O clipă, nomadul din mine a fost uitat și dorința de a mă așeza la o casă a mea, una dintre căsuțele viu colorate din orașul din vale, a fost atât de puternică, încât aș fi vrut să mă duc la Madalena, să o trezesc și să-i spun:

— Gata cu hoinăreala! Am ajuns acasă!

Am strâns tare din ochi și am scuturat din cap, apoi i-am deschis iar, sperând ca visul să se destrame. Dar nu: cerul albastru, munții din zare și valea înverzită erau acolo, așteptându-mă, și pentru prima dată în viață m-am simțit cuprins de o neliniște nedefinită, ca și cum o primejdie vie, palpabilă ar fi plutit deasupra noastră în văzduhul transparent, care ne îmbăta cu mirosurile crude ale primăverii.

Poate că numai mi se părea așa, cum mi se mai păruse de câteva ori până acum. Primejdie, îmi spuneau simțurile, și a trebuit să treacă multă vreme până să îmi dau seama că primejdia nu venea din afară. Trupul meu, obișnuit cu nopțile dormite în aer liber, cu drumurile lungi și zărilor nesfârșite, îmi trimitea semne pe care multă vreme nu le-am luat în seamă. Curând,

într-una dintre zilele sau lunile ce vor urma, nu voi mai avea încotro și va trebui să mă îngrijesc de el... Și totuși asta era un altfel de neliniște: presimțirea că acolo, în orașul de sub mine, îmi voi găsi sfârșitul. Aerul era cald și înmiresmat, dar m-am înfiorat ca sub suflarea rece a unui viscol.

În spatele meu, Ducipal necheză ușor, și până să mă întorc la el să-l liniștesc o trezise și pe Madalena. S-a ridicat din așternutul întins la tulpina unui brad, s-a întins mai întâi ca o pisică și abia apoi a privit în jur: m-a văzut pe creasta dealului și mi-a făcut cu mâna, pe urmă s-a îndreptat spre izvor să se spele. Am privit-o fermecat ca și altădată, amestec ciudat de copil și femeie, care mă urma de ani buni în toate peregrinările mele. M-am pomenit cu ea pe cap după ce tatăl ei, Colombini, clovnul cercului Globus, a murit. Patronul ar fi vrut să o folosească drept țintă pentru Paul, aruncătorul de cuțite, dar, cum acesta, după ce Larisa căzuse răpusă sub cuțitul lui, dăduse în patima beției, m-am împotrivit.

Sttolero, patronul cercului, fusese neîndurător, cum era cu toți cei care i se împotriveau:

— Să-ți iei, atunci, mârtoaga și să te duci! Și să iei și copiii cu tine...

Mârtoaga era Ducipal, armăsarul socotitor, iar copiii erau Madalena și Robert, cei doi copii ai lui Colombini, care, după moartea lui, deveniseră o povară pentru patron. Madalena avea pe atunci 11 ani, iar Robert 9, și tatăl lor spera să-i poată iniția în vreo meserie care să aibă căutare în lumea cercului. Nu erau făcuți pentru circ, și toți și-au dat seama repede de asta, acceptându-i un timp în amintirea lui Colombini. Apoi lumea l-a uitat și copiii au început să fie împinși de colo-colo. Când noul clovn al cercului a spus că are nevoie de furgon ca să-și repete numerele, nu i s-a părut nimănui ciudat că cei doi copii nu și-au mai găsit nicăieri locul, așa că i-am primit eu. La un moment dat a fost chiar vorba să fie trimiși să lipească afișe, timp în care cercul ar fi părăsit pe furiș orașul. S-a aflat la timp, dar nu le-a folosit prea mult, și dacă nu mi s-ar fi făcut milă de ei să-i primesc la mine nu sunt foarte sigur ce s-ar fi întâmplat cu ei. Oricum, atunci când proprietarul cercului mi-a făcut vânt să plec, eram deja hotărât de multă vreme. Așteptam doar un prilej: în ultima vreme Ducipal și numărul lui nu mai erau iubiți ca pe vremuri de spectatorii cercului. Lumea nu mai voia armăsari socotitori și nici scamatorii sau clovnerii. Erau la mare căutare în schimb aruncătorii de cuțite, dresorii de fiare sălbatice și trapeziștii, cu ale lor triple salturi mortale. Dacă se întâmpla câte un accident era cu atât mai bine pentru Sttolero. Lumea dădea năvală la spectacolele următoare să vadă arena unde o fată fusese străpunsă de cuțite sau un dresor mâncat de fiare.

Am plecat cu inima ușurată, presimțind că în curând Sttolero va începe să provoace el însuși accidente pentru a atrage năvala publicului. E adevărat că la spectacolele noastre cu armăsarul socotitor și cu cele câteva numere de magie și scamatorie pe care mi le aminteam nu prea atrăgeam lumea. Dar câștigam întotdeauna destul cât să ne ducem traiul de azi pe mâine. Să găsim o cămăruță într-un han și un codru de pâine. Și haine din când în când pentru Madalena și pentru Robert, care creșteau repede, la fel ca toți copiii. Din puținii bani

pe care îi câștigam întotdeauna mă îngrijeam să iau haine frumoase pentru Madalena și o vioară bună pentru Robert. În ultimul timp vedeam din ce în ce mai clar că lumea nu venea la spectacolele noastre nici pentru Ducipal, nici pentru sărăcăcioasele mele numere de magie. Într-un colț, cu ochii pe jumătate închiși, călătorind parcă într-o lume în care numai el putea pătrunde, Robert, aplecat peste vioară, scotea din ea sunete pe care nimeni nu le putea asculta fără să fie cuprins de fiori. Niciodată nu părea să cânte de două ori același cântec. Atunci când îi făceam semn că a venit vremea să înceapă, prindea vioara cu un gest tandru și, cu o știință pe care nu știu de unde o moștenise, ne înfiora sufletele la toți cei care eram de față. În răstimp Madalena se mișca grațios, aproape dansând în jurul meu, punându-mi la îndemână recuzita. Pe care o maneavam din ce în ce mai convins că pentru puținii spectatori din sală eu nu eram decât o anexă a spectacolului, așa cum era și bagheta sau porumbelul pe care îl scoteam din pălărie. Nu mi-am dat cu adevărat seama de asta decât atunci când, o dată, mi s-a blocat mica trapă prin care trebuia să scot un iepure din cutie. Nu mi-am pierdut cumpătul și cu gesturi ușoare am învărtit cutia în toate părțile, încercând să o deschid. Nu mergea, și pace. Recuzita era veche și, oricât de bine aș fi îngrijit-o, timpul își spunea cuvântul. Resemnat, am așezat-o pe masă și m-am înclinat spre publicul pe care, prima dată după mulți ani, am simțit că l-am trădat. Spre marea mea uimire, am fost aplaudat furtunos, și abia atunci mi-am dat seama că nu mă urmărise nimeni. Toți priveau spre Madalena, care, cu o grație de prințesă în exil, îmi luase cutia buclucașă ca să îmi aducă alta, care se dovedi la fel de nefolositoare. Abia atunci am privit-o mai bine, alături de cei din sală. Se înălțase și se împlinise în ultimul an. Părul bălai îi cădea în bucle strălucitoare pe umerii abia acoperiți de catifeaua unei rochii albastre, făcând-o să semene cu o zână. Talia, cât să i-o cuprinzi într-o mână, era strânsă într-o centură pe care numai eu, care eram la câțiva pași, o vedeam că este din poleială aurită. Privind ochii încețoșați ai celor din sală nu mă îndoiam că lor li se părea că strasurile ieftine erau șiraguri strălucitoare de diamante. Până și Ducipal, de obicei atât de neastâmpărat, părea pătruns de rolul lui, și de multe ori în semiîntunericul scenei cornul lipit părea atât de real, încât arăta ca un adevărat unicorn.

De atunci întotdeauna m-am îngrijit ca Madalena să aibă cele mai bune rochii; albastre – să-i scoată în evidență părul blond – și acoperite de multe strasuri. În astfel de momente de răgaz nu mă puteam împiedica să mă întreb când va veni vremea ca unul dintre tinerii care o priveau din sală cu ochi de lup flămând să o aștepte după spectacol și, oferindu-i tot ce eu nu-i puteam da, să o oprească alături de el. Casă, copii și o viață așezată. Asta îi doream și eu, dar, de câte ori aduceam vorba, alunga subiectul cu hohotul ei de râs cristalin. Apoi cu o voce devenită brusc serioasă îmi spunea: „Noi, oamenii de circ, nu murim niciodată în paturile noastre. Și nici cu copii în brațe!“. Mă mângâia ușor pe obraz cu un gest care îmi aducea aminte de mama ei, de care erau îndrăgostiți toți bărbații ciroului, și se îndepărta, nu înainte de a-mi arunca peste umăr: „De parcă nu ai ști asta atât de bine!“.

Din gânduri m-a trezit Madalena care se apropiase tăcută de mine. M-a prins în brațe cu un gest tandru și și-a lăsat capul pe umărul meu, privind în vale. Îi simțeam dureros de conștient

greutatea sânelui împlinit sprijinindu-se de brațul meu și mă întrebam dacă și ea își dă seama de asta. M-a strâns mai tare și s-a întors spre mine:

— Ce-i, Antonio? Iar te gândești să mă măriți?

Am tresărit surprins: de prea multe ori și cu prea multă ușurință ghicea ce gândeam. Am dat să spun ceva, dar m-a întrerupt arătând spre vale:

— Uite, vine Robert...

Pe drumul care ieșea din oraș se vedea o mogâldeată mărunță care se apropia încet spre noi. Am încercat să mă desprind din îmbrățișarea ei, dar mă ținea strâns. M-am întors spre ea să o cert și am văzut că avea ochii în lacrimi.

Am strâns-o la rândul meu în brațe și am întrebat-o neliniștit:

— Ce-i cu tine, Madalena?

A rămas un timp tăcută, privind-mă printre lacrimi. Apoi și-a îngropat capul în umărul meu și a spus printre hohote de plâns:

— Să nu mă părăsești niciodată, Antonio. Te iubesc atât de mult...

Vorbele mi-au venit de la sine, deși erau numai niște vorbe frumoase menite să o alinte, și nimic mai mult:

— Și eu de iubesc, Madalena. Și niciodată... orice s-ar întâmpla, nu te voi părăsi...

Era o minciună și amândoi știam asta, dar se mulțumi cu ea și, după o vreme, se liniști, întorcând capul și uitându-se la Robert, care se apropia tot mai mult.

Bineînțeles că nu o voi părăsi. Sau, mai bine zis, nu eu voi fi cel care o va părăsi. O surprindeam uneori privind pe sub gene în sală, printre tinerii adunați în primele rânduri și care o sorbeau din priviri. În curând va veni vremea.

„Sângele tânăr cere sânge tânăr“, spunea mama ei atunci când îl înșela pe Colombini cu Paul, aruncătorul de cuțite, sau cu vreunul dintre tinerii lucrători angajați cu ziua.

M-am desprins din îmbrățișarea ei și am făcut câțiva pași în întâmpinarea lui Robert. Acesta se apropia de noi cu un mers hotărât. I se citea bucuria pe chip, semn că totul mersese bine.

— Ei, cum este? l-am întrebat eu nerăbdător.

— E minunat, a spus el pe nerăsuflăte. Am lipit toate afișele, am închiriat o odaie la han și



ți-am găsit o slujbă, zâmbi el larg spre mine.

— O slujbă? ne-am mirat eu și Madalena într-un glas.

Robert ne privi cu ochi strălucitori:

— Da, o slujbă! Cei din oraș nu mai au spițer. Ultimul pe care l-au avut a murit luna trecută. A încercat să prepare elixirul nemuririi și se pare că a murit pe când îl încerca... După ce am terminat de lipit afișele, m-a chemat la el starostele breslei argintarilor și m-a rugat să te întreb dacă nu vrei să fii spițerul orașului. Acum face el pe spițerul, dar nu prea se descurcă cu rețetele, cred că îi este frică să nu moară și el. A, mai spuse el grăbit, am uitat, vor să ni-l cumpere pe Ducipal. Au nevoie de un unicorn pentru nu știu ce serbare...

În spatele nostru Ducipal, ca și cum ar fi simțit că despre el era vorba, necheză ușor.

M-am așezat pe o buturugă din preajmă și i-am făcut semn și lui Robert să se așeze lângă mine, în timp ce Madalena a rămas în picioare lângă noi.

— Hai să ne înțelegem puțin, Robert. Ai crescut băiat mare de acum și trebuie să afli niște lucruri: eu nu sunt magician! Și nici spițer! Nici una dintre scamatoriile mele nu este reală. În timp ce tu cânti și Madalena se fâțăie pe scenă, toți sunt atenți la ea, și eu profit de nebăgarea lor de seamă. (Am scos un pachet de cărți și am făcut câteva pase încet, să poată vedea trucul.) Iar poțiunile de dragoste pe care le preparăm din ceai de mușețel și le vindem prin sate... Știi totul despre ele, că doar tu le prepari. Nu sunt mândru de asta, dar toți circarii fac asta... și toți așteaptă de la noi așa ceva...

A dat din umeri fără să pară impresionat. M-am ridicat greoi, sprijinindu-mă de el, și m-am apropiat de Ducipal.

— Privește aici, i-am spus, și cu un gest ușor, să nu îl rănesc, am vrut să scot falsul corn lipit cu ani în urmă de fruntea armăsarului.

Curelele subțiri care îl țineau prins de frunte îi intraseră adânc în carne și nu se mai vedeau decât la o examinare foarte atentă. Cornul părea mai bine prins ca oricând și, la încercarea mea, Ducipal și-a scuturat capul îndărâtnic, îndepărtându-se. Am amânat pe mai târziu cercetarea lui Ducipal: mereu îmi era frică să nu facă iar răni în frunte, cum făcuse în primii ani. În ultima vreme părea că se obișnuise atât de mult cu el, încât mă așteptam ca într-o zi carnea chinuită și rănită de pe fruntea lui să se închidă peste rădăcina cornului, refuzând să-l mai elibereze.

— Știu asta, șopti Robert, și le-am spus și lor. Dar nu îi interesează... Spuneau că... – se poticni încercând să își amintească. Spuneau că, dacă cineva face destul de mult timp pe spițerul, sfârșește prin a deveni spițer. La fel și cu Ducipal... Dar este mai bine să stai de

vorbă cu ei...

— Fii sigur că am să stau, am spus dintr-o dată neliniștit și am început să strâng lucrurile, pregătindu-ne de plecare.

\*\*\*

Orașul părea a nu fi foarte mare și prin nimic deosebit de multele orașe întâlnite în peregrinările noastre. Poate puțin mai înstărit decât altele de aceeași mărime, și mi-am dat seama de asta nu numai după casele frumoase, ci și după îmbrăcămintea bogată a oamenilor și fețele lor lipsite de griji. Piețele erau largi și pietruite cu migală, iar rondurile de flori înconjurau în modele complicate fântânile arteziene, care răspândeau în aerul din jur o pulbere fină de apă.

Când am ajuns la han, am văzut pe poartă unul dintre afișele noastre, lipite de Robert cu o zi înainte. Lângă Ducipal eram înfățișat eu, cu o tichie de magician și făcând să apară în aer o jerbă de flori. Cine vedea doar afișul rămânea fără îndoială uimit de puterile mele, mai ales că lângă mine Madalena părea că plutește fără să atingă pământul. Din nefericire, în ultimul timp afișele erau cu mult mai impresionate decât spectacolele noastre.

După temenelele cu care ne-a întâmpinat hangiul, mi-am dat seama că cineva îl sfătuisese să aibă mare grijă de noi. În timp ce se aduceau bucate la masă, nu știa cum să ne mai facă pe voie, ba a mai și alungat câțiva mușterii afară din sală, părându-i-se că se uitau cu necuviință la noi.

— Dacă doriți după masă să vă odihniți nițel, am pregătit cele mai bune odăi. Pentru tânăra domnișă am pregătit odaia regală, pe care nu o deschidem decât atunci când înalte fețe ne calcă pragul...

Tânăra domnișă chicoti încântată, deloc obișnuită să fie tratată așa, iar înalta față, care eram eu, își pipăi îngrijorat cei trei florini pe care îi mai avea în pungă. Oare cu cine ne confunda hangiul? Eram hotărât să aflu asta cât mai repede, înainte de a mi se termina banii.

Cum eu am refuzat să mă odihnesc după ce Madalena a fost condusă în odaie, hangiul s-a apropiat privind cu grijă în jur. După ce s-a convins că nu pândeau nimeni în jurul nostru, mi-a șoptit la ureche:

— Judele cetății vrea să vă vadă. Dar mai înainte de asta ar fi bine să stați de vorbă cu starostele breslei argintarilor. Ar fi foarte bine... Sunt sigur că v-ar lămuri o mulțime de lucruri pe care eu nu am nici știința, și nici căderea să o fac...

Eram hotărât să destram odată toată această atmosferă de mister din jurul meu. Tot trebuia să

încep de undeva, așa că starostele era la fel de bun ca oricare altul.

— Foarte bine, am spus eu hotărât. Am să mă duc să-l văd pe staroste dacă îmi dai un om să mă ducă până la el...

— O calfă de-a lui așteaptă aici de câteva zile sosirea voastră... mi-a răspuns hangiul, apoi, dându-și seama ce spusese, și-a acoperit repede gura cu palma.

S-a aplecat și mai mult spre mine, dintr-o dată înspăimântat:

— Să nu îmi spuneți starostelui că v-am povestit asta, dar un om de al lui așteaptă de peste o săptămână să veniți. Cu poruncă să vă ducă la el cât mai repede... Nu știu nici o iotă mai mult, mă jur pe ce am mai sfânt...

I-am privit fața înspăimântă și l-am crezut. Căzuse fără să vrea în mijlocul unor întâmplări pe care nu și le putea lămuri. Cum nu mi le putem încă nici eu lămuri, de altfel.

Numai că eu aveam de gând să aflu foarte repede despre ce anume era vorba, îmi spuneam în timp ce pășeam alături de calfa pe care mi-o trimisese starostele în întâmpinare. Am încercat să rețin drumul, dar în curând am pierdut șirul străduțelor, pasajelor și piațetelor care se intersectau și dădeau una în alta, parcă fără să se mai sfârșească. Când am ajuns într-o piață mai mare, calfa se opri și spuse:

— Am ajuns!

Bătu cu un ciocănel în poarta unei case care părea asemenea unui castel mai mic. După un timp, în poartă se deschise o trapă, apoi, scârțâind prelung, se deschise și poarta, și intrarăm.

Un bătrân ciolănos, înalt și cu barba albă mă privi cu niște ochi albaștri, strălucitori, care păreau că citesc în mine ca într-o carte deschisă. Îi făcu semn calfei să plece, apoi, într-un gest neașteptat, mă cuprinse în brațe cu mâinile lui puternice:

— Bine ai venit! Dacă ai ști de când te așteptam... Vă așteptam pe toți de fapt, se corectă el văzând că îl privesc nedumerit. Vino, vino, mă îndemnă, am să te lămuresc îndată.

L-am urmat de-a lungul coridorului întunecos, care, după numai câțiva pași, se deschise într-o încăpere mare, un atelier de fapt, ce răsuna de lovituri mărunte de ciocan. Am trecut printre mese urmărit de clinchetul argintului lovit semănând cu ciripiturile unor păsări mărunte. Am intrat într-o odaie ferită și, o dată închisă ușa, liniștea s-a înstăpânit în jurul nostru. O masă și câteva scaune așteptau, și ne-am așezat. Deși nerăbdarea îmi dădea ghes, am așteptat până ce fetișcana care foia în jurul nostru a terminat de pus vinul în pahare și a ieșit, nu înainte de a privi curioasă la mine.

A ridicat spre mine paharul cu vinul rubiniu:

— Să bem pentru sosirea voastră aici. Ați ajuns la timp...

Am lăsat paharul pe masă și m-am ridicat în picioare, privind țintă spre el:

— Vreau să știu ce se întâmplă! Drept cine suntem luați și ce anume doriți de la noi?

M-a privit dintr-o dată trist.

— Speram să înțelegi...

— Nu înțeleg nimic, dar vreau acum, în acest moment, o explicație – sau jur pe ce am mai sfânt că vom pleca din oraș chiar în această seară.

S-a ridicat și el în picioare și s-a apropiat de fereastră. A privit un timp la oamenii care treceau, apoi s-a întors spre mine:

— Mă tem că asta nu se poate...

— Zău? am întrebat eu cât de batjocoritor am putut. Și ce anume ne va împiedica?

A zâmbit trist și mi-a făcut semn să mă apropii de fereastră. Câțiva soldați se postaseră în stânga și în dreapta porții pe unde intraserăm cu numai câteva minute mai devreme.

— Judele cetății și-a trimis soldații din gardă ca să fie mai sigur, a spus el încet. I-am spus că te voi convinge, dar văd că vrea să fie sigur...

— Să mă convingi ce?

— De secole întregi, aici, în oraș, se serbează „Vânătoarea unicornului“ la fiecare unsprezece ani. O tânără fecioară stă în poiană și îl așteaptă pe acest fabulos animal pentru a-l adormi în poala ei virginală. Apoi...

Am ridicat ochii, exasperat:

— Cunosc legenda, meștere... E veche de sute de ani... și întâlnită cam peste tot pe unde am umblat. Numai că toți știau că este o simplă legendă. Mai degrabă simboluri decât inorogi, unicorni sau cum mai sunt numiți, și fecioare reale...

— Ai perfectă dreptate să spui asta... Am umblat și eu destul de mult prin lume ca să pot recunoaște un arhetip. Din nefericire, oamenii de pe aici cred că legenda este reală, și din când în când ea chiar se împlinește și vânătoarea are loc... spre bunăstarea orașului și spre bunul mers al lucrurilor. Prezicătorii noștri au văzut în stele că în acest an, când se împlinesc nouă cicluri de câte unsprezece ani de când fecioara a așteptat degeaba în poiană, profeția se va împlini. Era și timpul! Ezită o clipă ca și cum nu era sigur dacă ar fi vrut să îmi mai spună

ceva, apoi continuă cu glas mai coborât: nimeni nu vrea să își mai trimită fata în poiană să aștepte unicornul care nu mai vine, pentru că – ezită iarăși, apoi continuă – dacă unicornul nu vine, este de vină fata. Nu este destul de pură, și atunci este omorâtă cu pietre... Din acest motiv nimic nu mai merge ca lumea și orașul a început să scapete...

Am privit afară spre casele înstărite care erau în fața geamului.

— Puține târguri am văzut atât de înfloritoare!

Starostele oftă:

— Nu l-ai văzut cum arăta acum câțiva ani. Acum totul este numai o iluzie... Încercăm să salvăm aparențele, dar să știi că totul este numai poleială. Mereu scoatem bani din tezaurul municipal pentru a păstra un fast de suprafață care să ne mai convingă că totul merge bine și că în curând profetia se va împlini. Crede-mă! Acum trebuie să se împlinească, altfel vom avea mari necazuri. Toți. Au mai fost timpuri când judele orașului și conducătorii breslelor au fost lapidați spre a face vremurile să fie mai blânde cu orașul și cu locuitorii lui. Bate vânt de răzmeriță și nemulțumiri prin oraș, și dacă nu se va împlini profetia ne așteptăm la mari nenorociri...

M-am apropiat de masă, am luat paharul de vin rubiniu și l-am ridicat în soare. Am zâmbit. Era prima dată când viața îmi scotea în cale ocazia îndelung așteptată.

— Să văd dacă am înțeles bine, meștere! Din cauza unei legende privind vânătoria unicornului, capii orașului ne propun mie și celor care mă însoțesc să jucăm o mică farsă: Madalena să îl aștepte într-o poiană pe Ducipal, vânătorii voștri să îl pândească, să îl ucidă și să îi ia cornul, care va fi purtat în triumf pe străzile orașului. Și totul se va liniști ca prin farmec și oamenii își vor vedea iar liniștiți de treburi alte câteva zeci de ani...

A oftat ușurat și a întins paharul spre mine să ciocnim. I-am făcut semn să aștepte și m-am așezat pe scaun.

— Dacă eu vă ajut să se împlinească profetia voastră, nu văd de ce nu m-ați ajuta și voi să se împlinească a mea!

O lumină de înțelegere păru să îi treacă prin ochi, dar așteptă răbdător să continue.

— Azi-noapte am avut un vis, am început eu să povestesc încercând să par cât mai liniștit. Se făcea că am ajuns la capătul unei lungi călătorii într-un oraș frumos ca un vis. Și acolo, ajutând oamenii să treacă de un mare impas, mi-au fost dăruite o casă și o sumă de bani să-mi ajungă toată viața...

Starostele se lumină de-a binelea la față și îmi făcu semn să vin spre geam. Îmi arătă casa de

peste drum.

— Până anul trecut acolo a locuit spițerul orașului. A murit fără să lase urmași. Judele și consiliul municipal au hotărât să ți-o dăruiască pentru serviciile aduse comunității, împreună cu propunerea de a fi pe viitor spițerul orașului...

Se apropie de un cuțar așezat în colțul camerei și, ridicându-i capacul, lăsă lumina rece a arginților să pătrundă în încăpere.

— Împreună cu această modestă sumă de bani...

Mi-am scufundat mâna în ei, lăsându-i să-mi cadă printre degete.

— Trag nădejde că nu sunt trezeci, am șoptit eu dintr-o dată întristat.

— Sunt o mie de florini. Ajung?

— Ajung, meștere, ajung cu prisosință. Nu de asta eram trist. Chiar dacă nu sunt treizeci, tot mă simt ca Iuda. Și chiar dacă Ducipal este atât de bătrân... Să bem pentru asta, poate că am să pot uita.

Am băut în tăcere, încercând să uit că mă simțeam ca un trădător. Un pahar, apoi încă unul, până ce totul a început să se amestece în mintea mea într-o nesfârșită rotire, ca atunci când, copil fiind, m-am urcat prima dată într-un carusel. După un timp ne-am mutat peste drum, în viitoarea mea casă. Casa noastră. Unde am continuat să bem. L-am cunoscut și pe jude, un bătrânel vioi care mă felicita mereu. Într-un târziu au adus-o pe Madalena, singură, pentru că Robert rămăsese la han, să nu ne încurce planurile, așa mi se spusese. Ea era îmbrăcată în alb, ca o mireasă, și privea nedumerită în jur. Se pare că îi spusese în mare grabă povestea, pentru că, la un moment dat, s-a apropiat de mine și m-a întrebat în șoaptă:

— Ești sigur că e bine ce facem, Antonio?

Glasul mi se împleticea, dar am încercat să fiu cât mai convingător:

— Ai încredere în mine, Madalena! Ai încredere... Ți-am promis... știi tu... mai demult... A venit vremea să mă țin de cuvânt...

La privirea ei neîncrezătoare și încărcată de reproș, am încercat să mă trezesc cât să îi pot spune ceva ca să mă creadă:

— Madalena – am început eu să spun rar –, am luat hotărârea asta înainte de a bea primul pahar. Crede-mă! Acum beau doar așa, ca să uit... – și am început să plâng.

— Să uiți ce, Antonio? m-a întrebat ea, dar nu am mai apucat să îi răspund nimic, pentru că

au luat-o de lângă mine pentru Plimbarea Fecioarei.

Urma să fie purtată pe străzile oraşului și arătată mulțimii înainte de a fi dusă în pădure la întâlnirea cu unicornul... cu Ducipal...

— Să uiți ce, Antonio? a mai strigat ea o dată din ușă, dar eu am plecat capul în jos fără să îi răspund.

Simțeam că nu mă va ierta niciodată că l-am sacrificat pe Ducipal. Am rămas singur în casa mare și pustie și am continuat să beau fără să reușesc să mă îmbăt. Cu fiecare pahar băut părea că mă trezesc, așa că, după o vreme, am renunțat. Am început să mă plimb prin odăi fără să văd nimic. Într-un târziu am ajuns în bibliotecă și, cu ochii tulburi, am început să mă uit peste titluri. Tratate groase de astrologie, alchimie și spițerie își întorceau spre mine titlurile aurite. Pe o masă, la loc de cinste, era deschis un tom masiv: „Vânarea unicornului“. Am tras un scaun mai aproape și am aprins o lumânare; se înserase și soarele se ascunsese după acoperișul casei din față, lăsând încăperea într-o penumbră care se adâncea cu fiecare clipă care trecea.

Am deschis cartea, voind să mă lămuresc măcar despre legenda care îi făcea pe oamenii din partea locului atât de obsedați de ea. Literele îmi jucau în fața ochilor, și atunci am preferat să mă uit la miniaturi. Erau vii colorate și păreau atât de reale, încât uneori mi se părea că se desprind din pagină și încep să îmi danseze în fața ochilor, dar știam că era numai efectul multelor pahare de vin băute. La început se vedea intrând pe poarta oraşului un grup format dintr-o fată, doi bărbați și un cal. Mi-am apropiat desenul mai mult de ochi, încercând să văd mai bine: fără îndoială, calul avea un corn în frunte. Iar fata semăna leit cu Madalena. Până și cei doi bărbați păreau, cu puțină bunăvoință, că seamănă cu mine și cu Robert. Dar era, fără îndoială, efectul vinului băut, pentru că, după cât era de folosită, cartea părea veche de zeci de ani. Am mai dat o foaie sau două: câțiva oameni pregăteau unicornul legând-i cu curele falsul corn de frunte. În altă miniatură fata aștepta într-o poieniță luminată blând de razele lunii. Lângă ea păștea liniștit unicornul cel fals – pentru că la o privire mai atentă i se vedeau curelușele de pe frunte. Apoi mai apărea un unicorn, care arăta a fi adevărat; avea cornul mai lung și un fel de lumină cețoasă părea să îl înconjoare. Se apropia apoi de cal și de fată, și în alt desen se ridica în două picioare; părea furios și îl alunga cu loviturile cornului ascuțit pe unicornul fals. Se apropia de fată și o străpungea cu cornul ascuțit și ucigaș. În următorul desen, când scutura capul, cornul magic îi rămânea împlântat în pântecul fetei și, cum era înfățișat privind acuzator direct spre cititorul cărții, i se vedea pe frunte locul însângerat de unde i se desprinsese cornul. Din pădure se arătau vânătorii, și ultimul unicorn, acum ciunt, era ucis. Atunci vânătorii ridicau cu grijă trupul fetei cu cornul în el și îl purtau cu grijă spre o caleașcă.

Am închis cartea cu un gest furios, trezit dintr-o dată. Nu Ducipal urma să fie sacrificat, ci Madalena. Ea și Ducipal urmau să fie momeala pentru adevăratul unicorn. Am strâns din pumni încercând să mă trezesc din beție. Trebuia să mă trezesc, și încă repede, dacă voiam

să o mai văd pe Madalena în viață. Am pornit înfrigurat prin casă, și în bucătărie am găsit o găleată cu apă. Am turnat un pumn de sare, am amestecat bine și apoi am băut cât am putut de mult din infernala băătură. În curând am dat afară un amestec grețos de apă cu vin și în numai câteva clipe m-am simțit mai bine. Sau cel puțin cu mintea limpede. M-am spălat pe față cu apă rece și am dat să ies din casă. Doi soldați din gardă m-au oprit:

— Trebuie să așteptați aici până se vor întoarce din Plimbarea Fecioarei, îmi spuse unul dintre ei.

Clătinându-mă și făcând pe omul amețit de băătură, m-am retras mormăind ceva. Aflasem ceva important: înainte de a pleca în pădure aveau să mai treacă pe acasă. Am mai luat o gură de vin și mi-am clătit gura fără să beau: era important ca toți să mă creadă beat și neputincios. Un plan mi se contura în minte și eram hotărât să îl urmez. Forța nu ne putea ajuta împotriva soldaților din garda judeului, deci trebuia să îmi pun mintea la treabă. Am așteptat un timp până am auzit zgomotul alaiului care se întorcea din oraș: chiote, muzică și cântece pline de veselie. Dacă îmi reușea planul, în curând nu se va mai auzi nimic din toate astea. M-am așezat la masă, încercând să privesc în jur cu ochi cât mai tulburi. S-au auzit uși trântite și voci care se apropiau:

— Doar ai auzit ce a spus, că poți avea încredere în noi, spunea o voce pe care o bănuiam că ar fi a judeului.

— Nu am auzit nimic și dacă nu stau de vorbă cu el nu plec nicăieri! Așa să știți! s-a auzit vocea plină de exasperare a Madalenei în timp ce intra în camera unde eram.

Am ridicat o mână moale să-i salut, dar mi-am lăsat-o în jos fără să mai duc gestul până la capăt.

Judele, meșterul argintar și Madalena s-au apropiat privind lung la mine:

— După cum vezi, nu prea ai cu cine să stai de vorbă, a spus trist argintarul și s-a îndreptat spre ieșire urmat de jude. Venim peste o oră să te luăm, a mai spus el din ușă înainte de a pleca.

Am privit cu ochi tulburi în urma lor, încercând să îi salut, apoi, cum am văzut ușa închisă, m-am repezit și am proptit un scaun în clanță, sub ochii uimiți ai Madalenei, care nu se aștepta să mă mișc atât de repede.

M-am întors spre Madalena, care înțepenise cu ochii mari și mâna la gură. I-am prins mâinile în palmele mele și am început să vorbesc în șoaptă:

— Madalena, suntem într-o mare primejdie. Am să te rog să mă ascuți fără să mă întrebă nimic. Trebuie ca până te vor duce în pădure tu să nu mai fii virgină, altfel ești într-o



primejdie de moarte. Și atunci când vei fi ajuns trebuie să le spui că nu poți să aștepti unicornul pentru că nu mai ești fecioară, și deci legenda nu se va împlini...

În timp ce vorbeam am văzut cum ochii ei se luminează ca de o mare înțelegere. O lumină păru să se aprindă undeva în ea, înfrumusețând-o ca niciodată, și obrajii au prins să-i dogorească.

— O, Antonio, credeam că tu niciodată nu o să vezi..., porni ea să bâiguie și, strângându-mă cu o putere pe care nu credeam că o poate avea, s-a pornit să mă tragă spre patul din colț.

Ne-am prăbușit amândoi îmbrățișați, căutând, eu în amintire și ea în sufletul ei, gesturile dragostei. O sărutam și mâna mea pentru prima dată îi strângea fără sfială sânii, pe care de atâtea ori îi privisem ca pe o îndepărtată și inaccesibilă poartă.

— Antonio, Antonio, dacă ai ști cât mi-am dorit asta, șoptea ea sub sărutările mele și mă strângea cu putere, în timp ce eu îi frământam carnea tânără care se dezvelea sub mângâierile mele.

„Nu avem timp!“ mi-a trecut mie prin minte, și, cu toată plăcerea pe care căutările începutului ți-o pot da, am hotărât să mă grăbesc. Dacă totul se sfârșea cu bine, aveam toată viața înaintea mea. Am tras ușor de rochia albă în sus, dezvelindu-i mai întâi genunchii strânși, apoi coapsele, care încet prinseseră să se deschidă sub mângâierile mele. Puțin, atât de puțin mai era, mi-am spus eu, încurcându-mă în haine în graba de a mi le da jos mai repede, când am auzit bufnituri în ușă:

— Spargeți ușa, am auzit de dincolo vocea furioasă a meșterului argintar, și îndată bufniturile în ușă au reînceput mai puternice.

O clipă de ar mai fi întârziat, ar fi fost pentru ei prea târziu, dar m-am simțit ridicat de pe Madalena de brațe puternice și azvârlit într-un colț. Două femei bătrâne au acoperit-o cu o pătură pe Madalena, ferind-o de privirile lacome ale soldaților, în timp ce judele și argintarul îi scoteau afară.

— Lăsați-mă, lăsați-mă când vă spun! țipa Madalena, dar cele două bătrâne nu păreau să țină seama de țipetele ei și o cercetau mai departe.

Au lăsat-o într-un târziu în pace, și în timp ce ea s-a ghemuit plângând pe pat s-au întors spre cei doi:

— Am ajuns la timp. Nu s-a întâmplat nimic!

— Dar putea să se întâmple totul, mormăi furios judele. Nu mai așteptăm. Să plece chiar acum cu vânătorii în poiană. Mai bine să aștepte în pădure... Acolo va fi ferită de astfel de

primejdii.

Au luat-o pe Madalena, care se zbătea împotriva ei în mâinile lor.

— Nu uita, Madalena, ce ți-am spus, am strigat eu în urma lor, dar nu m-a băgat nimeni în seamă, și nici Madalena nu știu sigur dacă m-a auzit.

Au ieșit și ușile grele au sunat în urma lor. Eram ostatic și nu mai puteam face nimic. Avusesem un moment și îl ratasem încercând să mă bucur de el. Prea multe așteptări se adunaseră în mine. În noi.

Apoi timpul începu să se târască, și nimeni niciodată nu va putea să-și închipuie cât de greu au trecut ceasurile până am auzit iar zgomote în fața ușii.

Patru vânători au intrat purtând trupul ușor al Madalenei. Era acoperită cu o mantie verde de vânător, și au așezat-o cu grijă pe patul unde, cu numai câteva ore mai devreme, încercaserăm să ne găsim dragostea. În urma lor a intrat încet meșterul argintar și s-a apropiat de mine. Era palid și vorbea poticnindu-se:

— Vreau să știi că nu așa ar fi trebuit să se întâmple. Cineva, ceva a intervenit și totul a luat-o razna...

Am privit chipul cenușiu și lipsit de culoare al Madalenei. Am tras un scaun și m-am așezat lângă pat, luându-i mâna ca de ceară în mâna mea. Pleoapele, fluturi de noapte cu aripile grele, au fluturat ușor, dar nu s-au deschis. Argintarul a dat încet mantia la o parte, arătându-mi capătul unui corn uriaș ieșind din pânțele Madalenei. În jurul lui sângele îmbibase rochia albă, făcând să se deschidă o imensă floare roșie.

— Avem nevoie de corn, a spus meșterul și s-a ridicat în picioare. Numai că, dacă îl scoatem, va muri în câteva clipe. Așa ne-a spus doctorul. Ar fi fost mai bine, pentru că așa doar îi prelungim chinurile. Dar ne-a rugat să așteptăm până te mai vede o dată... Nu o lăsa prea mult să sufere...

A ieșit și m-a lăsat singur cu Madalena.

— Madalena, am strigat-o ușor și am strâns-o mai tare de mână. Madalena, spune-mi ceva...

Încet, de parcă ar fi învins o uriașă greutate, pleoapele i s-au mișcat iar și ochii i s-au deschis. Când m-a văzut a încercat să zâmbească.

— Nu uita de Vila Madalena, șopti ea. Mi-ai promis că o să mă duci acolo...

Uitasem, bineînțeles că uitasem. La numai câteva luni după ce plecasem cu ei de la circ am ajuns într-un orașel, Vila Madalena, și pentru a uita de cele lăsate în urmă i-am spus

Madalenei, care părea să sufere cel mai mult:

— Vezi, Madalena, ce oraș frumos poartă numele tău? Cândva, peste câțiva ani, ne vom întoarce aici și vom cumpăra o casuță. O să te măriți cu un prinț și o să faci o mulțime de copii. Eu o să am grijă de ei și îi voi plimba cu Ducipal...

Am întors capul să nu îmi vadă ochii plini de lacrimi.

— Antonio..., a șoptit ea. Antonio... dacă ai ști cât te iubesc. Dar mi-e atât de frig... Încălzește-mă, te rog.

Am strâns-o în brațe, cu ochii plini de lacrimi.

— Madalena, să nu mă lași singur... să nu mori, Madalena...

Buzele cenușii i s-au deschis într-un surâs chinuit:

— Voi fi cu tine... tot timpul... orice s-ar întâmpla... cu tine...

A tăcut o clipă lungă cât un veac, apoi o spumă sângerie i-a colorat buzele.

— Ține-mă de mână, Antonio... strânge-mă tare de mână.

Am strâns-o până mi s-au albit degetele.

— Mai tare, Antonio... nu te simt, a șoptit ea stins, cu ochii țintă în ochii mei.

Dintr-o dată mi-am dat seama că nu mă mai vedea. Privirea i s-a întors cumva înapoi, de parcă în adâncul ființei ei ar fi descoperit ceva neașteptat, ce nu mai întâlnise niciodată.

— Madalena, am strigat-o eu cu disperare, dar, deși încă mai avea ochii ațintiți asupra mea, știam că nu mă mai vedea.

Ochii ei se acopereau încet-încet de o pâclă alburie, de care nici eu și nici ea nu mai puteam trece. Privirea ei cerceta de acum adâncuri, abisuri și răceli de gheață în care eu nu mai avem trecere. O respirație ușoară ca petala unui vis mi-a spus că totul s-a terminat, și eu am căzut, cuprins de o disperare cum nu aveam să mai simt niciodată, peste trupul fără viață al Madalenei.

\*\*\*

Nu am simțit cum au venit împreună cu doctorul și au luat-o. De fapt nu am mai simțit nici

cum au trecut zilele pe lângă mine de atunci. Zilele și anii. O femeie venea și îmi făcea curat prin casă. Alta – sau aceeași – gătea, aștepta până mâncam, apoi strângea în tăcere după mine. Din când în când eram căutat de jude și de meșterul argintar. O vreme, m-a căutat și hangiul la care trăsesem prima dată. Îmi spunea cât de bine o ducea el și că tot orașul înflorea după vânatoarea unicornului. Aș fi vrut să mă înfurii pe el și pe alții, dar nici măcar de asta nu mai eram în stare. Așteptam să rămân singur, trăgeam la uși zăvoarele grele, aprindeam o lumânare și mă duceam în bibliotecă să mă uit în cartea despre vânatoarea unicornilor, pe care o învățasem pe dinafară. Mă învinovățeam că eu, care călătorisem și văzusem atât de multe, ar fi trebuit să prevăd ce se putea întâmpla și să o apăr...

Anii au trecut pe nesimțite, și eu sunt tot mai bătrân și tot mai însingurat...

Uneori, când mai vine Robert pe la mine, ascultându-i una dintre vechile lui melodii, mi se pare că nu s-a întâmplat nimic și că în curând se va deschide o ușă și va intra în încăperea Madalena. Apoi Robert se oprește din cântat, își pune vioara în cutie, pleacă la casa lui – s-a căsătorit între timp – și eu rămân singur cu întrebările mele. Și bănuiala care mă frământa la început, că nu voi găsi niciodată un răspuns la ceea ce ni s-a întâmplat, se transformă încet-încet în convingere, pe măsură ce anii trec pe lângă mine fără să le mai țin șirul. Și o visez din ce în ce mai des pe Madalena alergând pe o câmpie plină de flori și chemându-mă la ea. M-a lăsat așa de singur și atât de pustiit, încât presimt că ziua când ne vom întâlni nu mai este deloc departe.

# Întâlnire cu o zeiță

Diana conducea cu dezinvoltura ei dintotdeauna. Mașina părea o simplă prelungire a ființei ei și era o adevărată încântare să o privești cum șofează. Tocmai lua o curbă periculoasă când, dintr-o dată, mi-a venit ideea să o sărut. Mi-a simțit parcă gândul și a întors capul spre mine să-mi răspundă, dar chiar atunci camionul uriaș, cu claxoanele sunând asurzitor, s-a repezit pe pantă în jos, spre noi...

M-am trezit transpirat tot, cu mâinile împingând un volan inexistent și încercând – pentru a câta oară și în al câtelea vis? – să evit inevitabilul. M-am ridicat și, cuprins de aceeași teroare ca după fiecare vis, m-am îndreptat spre baie, unde, în dulăpiorul cu medicamente, aveam să gădesc alinarea. Doctorul îmi spusese, după ce îmi recomandase somniferele, că va fi de ajuns o pastilă în fiecare seară. Că nu voi mai avea coșmaruri și că voi cădea într-un somn adânc. Numai că, înainte de a adormi, îmi dădea târcoale un gând: dacă eu nu m-aș fi aplecat să o sărut chiar atunci, oare ea ar fi putut evita accidentul? Somnul nu mai venea acum nici după două-trei pastile. Bătrânul medic s-a îngrozit când a aflat ce fac. Mi-a recomandat orice altceva, sport să mă obosească și, eventual, să încerc să o înlocuiesc pe Diana în sufletul meu. Îi venea ușor să vorbească, pentru că el nu a iubit-o pe Diana și poate că nu a iubit niciodată. În mod sigur nu așa ca mine. Poate părea absurd să spui că ai o singură iubire, dar în mod sigur eu am iubit o singură dată, și niciodată nu o voi putea înlocui cu nimeni.

Am mai luat o pastilă din flacon și m-am gândit iar la Diana înainte de a mă cufunda în apele pâcloase ale somnului brutal indus de somnifer. Uneori era atât de vie în amintirea mea, încât mi se părea că este de ajuns să întind mâna ca să o pot atinge. Sau că este destul să o chem, și ea avea să-mi răspundă ca de fiecare dată. Apoi deschideam ochii și îmi dădeam seama că totul nu este decât o iluzie. Ea trăia numai în mine și prin mine...

După doi ani de la accident se părea că numai eu îmi mai aminteam de ea. Prietenii, puținii noștri prieteni comuni, nu mai vorbeau absolut deloc despre ea, și mi se părea și mie ciudat să pomenesc de ea în prezența lor. Morții cu morții și viii cu viii... Era... ca și cum nu ar fi existat niciodată, și mi se părea atât de nedrept ca o ființă superbă ca ea să dispară, așa, în neant. Când mă gândeam la ea mai mult, mi se părea că mobila începe dintr-o dată să trosnească și că în pocnetele lemnului recunosc ceva din vocea ei. Era nefiresc ca o fată atât de plină de viață ca ea să moară așa de tânără... Era cumplit de nedrept... și uneori mă acuzam că lipsea numai puțin ca totul să se fi întâmplat altfel, iar ea să mai fie în viață acum. Chiar cu riscul ca eu să fi fost acela care ar fi murit. De obicei, seara conduceam eu... dar atunci, la petrecerea la care am fost, am simțit nevoia, eu, care nu beau aproape niciodată, să dau pe gât un pahar de coniac cu un vechi coleg pe care nu îl mai întâlnisem de mulți ani.

— Ai grijă, mi-a spus el după ce i-am făcut cunoștință cu Diana. Știi ce se spune: femeia frumoasă îți aduce necaz în casă...

Am dat nepăsător din mână.

— Sunt obișnuit cu vorbe de genul ăsta, am spus eu plictisit. Numai că, vezi tu, eu și Diana chiar ne iubim. Asta nu înțelege lumea.

A vrut să mai insiste, dar nu l-am lăsat. Am ciocnit paharul cu el și l-am dat peste cap, apoi m-am îndepărtat furios. De fiecare dată, la fiecare petrecere, se găsea câte unul care să-mi strice cheful. Totul pleca de la înfățișarea Dianei. Era o fată superbă și de obicei era în centrul atenției oriunde mergeam. Eram invidiat și compătimit în același timp, pentru că eu, cu figura mea de mărunț funcționar, nu dădeam impresia că aș fi avut cu ce să o atrag. E adevărat că păream șters și insignifiant pe lângă ea, dar noi chiar ne iubeam. Și, dincolo de toate bârfele lor, ne înțelegeam de minune. La fel de adevărat e că, oriunde mergeam, ea era imediat înconjurată de bărbați chipeși, care îi făceau o curte îndrăcită, silindu-se să îi câștige atenția. Era suficient să-mi prindă privirea peste capetele lor și să îmi facă un semn discret cu mâna, ca mie să nu îmi pese de nimic. Era a mea! Simțeam asta, și restul chiar nu mai conta. E adevărat că unii prieteni mi-au spus că iubirea ei pentru mine se aprinsese cam în același timp în care o moștenisem pe mătușa din Canada, dar citeam în ochii lor invidia, atâta tot...

Gândul la ea mă chinuia atât de puternic, încât, chiar dacă simțeam chimismul somniferului cum încearcă să mă învingă, pur și simplu nu puteam să adorm. Mă gândeam la banii pe care îi moștenisem, o sumă enormă pentru mine. Nu îmi mai foloseau acum la nimic și i-aș fi dat pe toți să o pot aduce din nou pe Diana la viață fie și pentru o singură clipă. Am adormit într-un târziu și, prin valurile pâcloase de somn care mă învăluiau, o idee mă urmărea... ceva referitor la miracolele de la [Lourdes](#)...

A doua zi, gândul la Lourdes m-a urmărit peste tot unde am umblat. Simțeam că este vorba de ceva important, ceva în legătură cu mine și cu Diana, dar nu puteam să îmi amintesc nimic precis. Pe la prânz, nemaiputând să îndur tensiunea, m-am dus la o bibliotecă publică și am cerut tot ce aveau despre Lourdes. Cărțile nu m-au lămurit prea mult și nu am aflat nimic în plus față de ceea ce știam deja: era un loc sfânt, ca multe altele, unde se întâmplau miracole. Bolnavi incurabili, atestați ca atare de medici serioși și responsabili, după ce beau din apa izvorului tămăduitor, se întorceau acasă vindecați. Spre stupefacția serioșilor și scepticilor medici care îi trataseră în zadar până atunci. Șirul bolilor și al bolnavilor era remarcabil. Cancer, SIDA, lepră, psoriazis, scleroză în plăci și toate molimele pe care medicina modernă încă nu îndrăznea să le declare vindecabile.

„De ce mă obsedează pe mine Lourdes? Și ce legătură are cu Diana? Ca și cum moartea ar fi o boală pe care locul sfânt ar putea să o vindece...”

Abia mai spre seară mi-am amintit. Era o notiță într-o revistă, în care un medic încerca să explice miracolele de la Lourdes, și nu numai de acolo, prin faptul că în preajma unor asemenea locuri înconjurate de credincioși se crea un spațiu psihic în care energii misterioase făceau ca orice minune să fie posibilă... Locul unde gândurile și credința se dirijau spre vindecare... Cei bolnavi se scăldau într-un ocean de credință și nu le mai rămânea altceva decât să o accepte, să se lase pătrunși de ea, și transformările veneau de la sine...

Locurile unde gândurile se transformau în altceva... El așa explica majoritatea fenomenelor încă neelucidate. În spațiile psihice, gândurile, credințele, ideile se pot transforma ușor, se pot materializa și pot interacționa cu materia. Și, cu lipsa de respect a omului de știință pentru divinitate, propunea o experiență foarte interesantă: să fie folosită puterea credinței acestor oameni pentru a produce un efect palpabil, măsurabil, controlabil și, mai ales, repetabil, ceea ce ar fi demonstrat fără nici o puțință de tăgadă veridicitatea ipotezei lui.

Ar fi trebuit să mă simt liniștit, și totuși nu știam de ce asociasem acest vechi articol, care îmi rămăsese agățat în valurile neliniștite ale subconștientului meu, cu Diana. Cu revenirea ei la mine! Oare asta voiam? Da, sigur că asta voiam! Dar oare nu era asta primul pas spre nebunie? Bătrânul meu medic deja mă trimisese la un psihiatru când îi spusese că mi se pare uneori că o aud pe Diana vorbindu-mi. Mai citisem în copilărie o carte, al cărei titlu și autor le uitasem, dar îmi rămăsese viu în memorie un pasaj din ea:

„Zeii sunt într-adevăr veșnici și nemuritori, dar cu un mic amendament: numai atâta vreme cât credem în ei!“

Deși era un simplu eseu, autorul speculase ideea că vechii zei ar fi existat într-adevăr și că ar fi avut perioada lor de glorie. Apoi, pe măsură ce apăreau alți zei și credința în ei dispărea, piereau atât puterile lor, cât și capacitatea de a se manifesta în lume. Lipsind din viața publică, încetul cu încetul li se micșora numărul de credincioși, și, uite-așa, dispăreau și ei rând pe rând. Pornind de la populația Greciei antice și de la [panteonul](#) destul de bogat al zeilor, de la modul în care fiecare dintre ei se manifesta, autorul ajunsese la concluzia că, pentru a exista, un zeu are nevoie de un număr de cel puțin zece mii de adepți care, fără să fie foarte activi sau să-i aducă jertfe, să se gândească la zeul respectiv cel puțin o dată pe zi.

M-am culcat cu gândul ăsta în minte... Zece mii de credincioși. Zece mii de oameni care să se gândească la o... zeiță. În momentul în care am pronunțat cuvântul zeiță, am știut că m-am gândit la ea. M-am ridicat și, înfruntând efectul somniferului, m-am repezit la seiful unde extrasele de conturi bancare care îmi veneau lună de lună zăceau nedesfăcute.

Oare câți bani aveam? Mi-ar fi ajuns să „cumpăr”, nu găsesc alt cuvânt mai potrivit, suficienți credincioși încât să pot da naștere la o zeiță? Diana, bineînțeles. Privind lungul șir de zerouri de pe cecuri, i-am mulțumit în gând mătușii mele și, o clipă, mi-a fulgerat prin cap ideea dacă nu cumva banii ar fi trebuit să îi folosesc ca să îmi aduc mătușa la viață,

presupunând că o asemenea nebunie se dovedea posibilă.

Dar, amintindu-mi de firea ei de-a dreptul nesuferită, m-am hotărât să încerc totuși cu Diana.

\*\*\*

A trecut o lună din seara în care mi-a venit ideea. Când ai bani, realizarea oricărui lucru pare simplă. Prepararea unei zeite seamănă atât de mult cu prepararea unei prăjituri, încât nu mă pot abține să nu dezvălui rețeta și altora. Deși este destul de scumpă, trebuie să spun asta de la bun început.

Deci: mai întâi se cumpără un spațiu pe un server web, suficient pentru a găzdui câteva pagini bune. Apoi, cu ajutorul unor webmasteri pricepuți, se afișează pozele celei pe care doriți să o zeificați. Explicați în câteva cuvinte simple că aceasta este o experiență științifică și că participanții la ea trebuie să fie voluntari de bună credință care să se roage fierbinte acestei zeite. Prin această experiență simplă nu se urmărește altceva decât verificarea unei ipoteze: dacă prin rugăciune și credință se poate crea un spațiu psihic care să creeze zei. Să se verifice, cu alte cuvinte, dacă este adevărat că oamenii sunt creatorii zeilor, așa cum au susținut mereu mințile strălucite ale lumii. Apoi, pentru acest efort, oferiți o sumă mică. Eu am pus la dispoziție un dolar pentru fiecare accesare a paginii în cursul unui interval de timp bine stabilit. Există, bineînțeles, posibilitatea ca cineva să deschidă pagina și să încaseze banii fără să se gândească și să se roage la zeiță. Dar, cum totul a fost prezentat ca o experiență științifică, mă îndoiam că voi avea prea multe surprize neplăcute. Mai ales că eu plăteam totul în timp real: în fiecare oră transferam banii în contul celor care vizitaseră pagina până atunci. Așa că vă voi spune cu destulă precizie că este nevoie de 9.830 de credincioși ca să apară o zeităte. Cifra avansată de cercetătorul Greciei antice s-a dovedit surprinzător de exactă.

La început, câteva seri la rând, cifra a oscilat între două mii și trei mii de „credincioși” care îmi accesau pagina, apoi se vede treaba că vestea despre ea și despre bonitatea mea, și mai ales despre promptitudinea cu care plăteam, a făcut repede înconjurul internetului, pentru că numărul vizitatorilor a săltat seară de seară până când, în seara asta, a ajuns la 9.830.

— Mă așteptai? a susurat o voce suavă în spatele meu și, când m-am întors, acolo era mai surâzătoare ca niciodată... Diana.

— Diana! am vrut eu să mă reped la ea fericit.

Ea mi-a oprit entuziasmul cu un gest al mâinii.

— Oprește-te George! Acum sunt zeiță! Știi ce înseamnă asta?



Am clătinat din cap a negație. Totul era prea viu în mintea mea. Reușisem, dar nu înțelegeam de ce se poartă așa de rece cu mine.

M-a privit câteva momente lung, apoi a oftat.

— George, îți sunt recunoscătoare că m-ai readus la viață, și încă sub forma unei zeițe... dar trebuie să-ți spun câteva lucruri. Nu te-am iubit niciodată! Am stat cu tine pentru ceea ce puteai să-mi oferi și nu de dragul tău. Dar acum sunt zeiță și chiar am puteri de zeiță... Vreau să mă bucur de ceea ce înseamnă asta... Să nu încerci să mă împiedici!

S-a îndreptat spre ușă să plece și, în prag, după o clipă de ezitare, s-a întors din nou spre mine:

— Și încă ceva: niciodată nu ai fost singurul bărbat din viața mea.

Am dat să spun ceva, dar cuvintele mi s-au oprit în nodul dureros din gât.

Nu știi dacă mutra simpatică a Dianei sau banii mei, dar pe la 12 noaptea numărul ei de credincioși sporise la vreo 14 mii. Tocmai mă pregăteam să le virez banii, când Diana, însoțită de doi masculi mușchiuși, își făcu apariția, chicotind amețită.

Au trecut pe lângă mine fără să mă bage în seamă, îndreptându-se spre dormitor. Din ușă, Diana s-a întors spre locul unde eram, de parcă atunci și-ar fi adus aminte că exist și eu:

— Știi cum m-ai creat! Numai că acum sunt prea puternică pentru a mai depinde de tine... Am puteri reale și, chiar dacă nu este așa spectaculos ca al lui Zeus, pot produce un fulger mititel, atât cât să-ți treacă pofta să mai faci ceva cu calculatorul ăla...

A întins o mână spre monitorul din fața mea și „un fulger mititel“ s-a oprit în vechiul și bătrânul meu calculator, care și-a dat obștescul sfârșit într-o ploaie de scânteii.

— Diana, ce faci? Lasă-mă să-ți explic...

— Să nu îndrăznești! mi-a șuiert ea cu un glas care mi-a blocat orice reacție. Altfel, o să ajungi o grămadă de scrum ca monitorul ăla! m-a amenințat ea și a intrat în dormitor trântind ușa.

După zgomotele care răzbăteau prin ușă, părea că se simte foarte bine.

Nu mai știam ce să fac. Să mă duc să caut un calculator cuplat la internet ca să plătesc vizitatorii paginii, sau să aștept să văd ce se întâmplă? Ar fi trebuit ca, după trecerea unei ore, dacă eu nu efectueam nici o plată, numărul de vizitatori ai paginii să scadă brusc. Adică numărul de adoratori ai Dianei. Dar dacă, așa cum spunea ea, avea acum destule puteri și nu mai depindea de ei?

Eram curios să văd urmarea și, pe deasupra, noul fel de a se purta al Dianei parcă mă înspăimânta. Nu am avut mult de așteptat... Peste gemetele de plăcere din dormitor s-a suprapus dintr-o dată un țipăt cumplit.

Ușa dormitorului s-a izbit de perete:

— Bestie! Ce ai făcut?

— Nimic... , am îngăimat eu speriat de înfățișarea ei. Nu am făcut nimic!

Și răspunsul meu era perfect adevărat.

— Minți! Privește-mă, ticălosule!

Prin mâna pe care o întindea spre mine se zărea fața ei încordată. Era dezbrăcată, dar nu am avut prea mult timp să îi admir corpul, pentru că își pierdea din consistență cu fiecare clipă care trecea... Pe lângă ea, ținându-și hainele în mâini și ferindu-se să o atingă, s-au strecurat cei doi cu care venise. Au zbughit-o afară pe ușă fără să mai privească în urmă.

Am vrut să mă apropiu de ea și să o ating, dar era de acum un abur subțire...

\*\*\*

Zeița mea a dispărut în neant, și uneori, în nopțile lungi în care aștept ca somniferele să își facă efectul, mă întreb dacă totul nu a fost altceva decât o prelungire a vechilor mele coșmaruri...

# Mica mea contribuție la sfârșitul lumii

Sunt un profesionist. Nu este vorba de lipsă de modestie, dar cum altfel ați putea numi un om care are un cazier imaculat ca zăpezile de pe [Kilimanjaro](#) și care a sustras la vremea lui cele mai celebre pietre prețioase din lume? Mi-au trecut de-a lungul vremii prin mână și [diamantul Hope](#), și [smaraldul Patricia](#), ca să pomenesc numai de cele mai cunoscute. Uneori, pentru variație, mai făceam să-și schimbe proprietarul și câte un tablou celebru, totuși specialitatea mea rămâneau cristalele. Puținii cunoscuți care îmi știau activitatea mă bănuiau că am o slăbiciune pentru ele, dar, de fapt, aveam o slăbiciune pentru libertatea mea, pentru că era mult mai ușor să te strecuri pe sub ochiul necruțător al camerelor de luat vederi cu o picătură de frumusețe pură, cum erau pietrele prețioase, decât cu un tablou fie el și făcut sul.

Din acest motiv, printre colecționarii cu greutate eram socotit un fel de *rara avis*, pentru că nu-mi lăsasem aproape nici o comandă neonorată, odată acceptată. Dar și tariful meu era pe măsură: un milion de dolari lovitura plus cheltuielile ocazionate de acțiunea în sine. Fără îndoială că au fost și lovituri pe care le-am refuzat și poate de aici îndelungata mea activitate profesională. Existau locuri pur și simplu inaccesibile sau erau acțiuni care ar fi fost realizabile, dar a căror punere în scenă ar fi costat mai mult decât piatra în sine.

După mai mulți ani de activitate, aveam douăsprezece milioane în diferite conturi și tot atâtea lovituri strălucite la activ; ajunseseam la jumătatea vieții și tocmai mă întrebam dacă nu cumva ar fi cazul să mă retrag. Nu eram superstițios și o eventuală a treisprezecea lovitură nu-mi crea emoții, dar parcă am avut o ușoară ezitare atunci când am fost contactat iarăși prin canalele obișnuite. Și dacă, de obicei, numele clientului îmi rămânea necunoscut, de data asta l-am aflat chiar de la început, și asta nu mi-a plăcut deloc. Despre Donald Koster auzisem și eu la fel ca oricine citea ziarele, pentru că avea prostul obicei să nu lase să treacă măcar o zi fără să se scrie despre el. Un gest de caritate generos azi, un capăt de acuzare mâine și o căsătorie cu o starletă poimâine nu puteau să-mi scoată din minte ceea ce bănuia toată lumea, și anume faptul că principala parte a averii magnatului provenea din comerțul mai mult sau mai puțin legal cu arme.

Ce ar putea să-și dorească un om de calibrul lui și să nu poată obține prin alte mijloace, încât să fie nevoit să apeleze la mine? În seara când m-a primit în cabana lui singuratică din [munții Apalași](#), undeva în apropierea vârfului Washington, încă nu mă lămurisem, deși îmi întinsesem toate antenele pe care le aveam — și nu erau deloc puține.

Odată prezentările făcute, secretarul lui care mă adusese la cabană se făcuse nevăzut, cum nevăzuți s-au făcut și oamenii de la pază.

Mă instalează într-un fotoliu, îmi aduce un scotch, apoi răscoli puțin buștenii care ardeau în

cămin, dar toate acestea erau simple stratageme pentru a trage de timp și a mă studia în voie.

— Îți plac filmele, domnule Grimson? Acesta era numele sub care mă cunoștea.

Am gustat puțin din pahar, gândind cu rapiditate: acesta era un soi de test sau era pur și simplu o încercare de a începe o conversație? La gestul meu, care putea fi interpretat drept unul pozitiv, el continuă:

— În ultimul timp, nu prea mai am timp de ele, așa cum probabil că nu ai nici dumneata. Dar, în tinerețe, filmele, mai ales cele de aventuri, mă fascinau. Nu știu dacă îți mai aduci aminte de „[Indiana Jones și Arca pierdută](#)”. Tot filmul este superb, dar finalul este pur și simplu terifiant pentru un colecționar ca mine: un depozit întreg, plin cu artefacte care abia își așteaptă colecționarul potrivit. Multă vreme am crezut că este o simplă găselniță a scenaristului pentru un final mai interesant...

Luă o înghițitură de scotch, mai răscoli puțin jarul, apoi se așază pe fotoliul din fața mea.

— Spre deosebire de clienții dumitale obișnuiți, care își bucură ochii cu pietricele sau nuduri, eu sunt un colecționar mai pretențios. Mie îmi plac artefactele ciudate și deosebite...

Se ridică vioi și deschise un seif încastrat la vedere în perete, de unde reveni cu o casetă. O așază cu grijă pe măsuta din fața noastră, apoi o deschise atent, iar în fața ochilor mei uimiți apără celebrul [craniu de cristal](#).

Zâmbi când văzu uimirea întipărită pe chipul meu și spuse:

— Uneori, astfel de minunății apar ici-colo, în muzee sau în colecții particulare. Apoi, pe neașteptate, ele dispar cu totul din atenția publicului și prin mijloace specifice am aflat că nici nu apar în colecții particulare, așa cum este a mea.

Împachetă cu grijă craniul în casetă, pe care-o puse apoi cu evlavie în seif, se așază la loc în fața mea și-mi puse o mână pe genunchi, ca și cum ar fi urmat să-mi spună un lucru de mare taină:

— Acum câteva luni a fost descoperită o sferă din același tip de cuarț ca și craniul. Au numit-o Sfera Magică, dar, după numai câteva zile în care a fost studiată de specialiștii de la [Smithsonian Museum](#), sfera a dispărut cu totul. Nu a fost furată și abia după îndelungi cercetări am aflat că astfel de depozite, precum cel din film, chiar există și în ele Guvernul adună și îngrămădește, fără nici un scop aparent, un artefact după altul.

Scoase un dosar și mi-l înmână:

— Ai aici tot ce te-ar putea interesa ca să dai în relativă siguranță lovitura – coduri de securitate, ore de patrulare... Tot ce ai nevoie.

Am dat să refuz, dar a făcut un gest de respingere a argumentelor mele înainte de a le auzi:

— O să îmi spui că nu este genul dumitale de lovitură, dar bănuiesc că zece milioane te vor face să te răzgândești și să treci și genul acesta de acțiuni în patrimoniul dumitale. Cinci milioane acum și cinci milioane când îmi predai intactă Sfera Magică.

M-am răzgândit, într-adevăr, și am luat dosarul gata să plec și să mă apuc de treabă.

— Mai am o singură rugămintă, de fapt două, spuse Donald Koster înainte de a ne despărți. Lovitura aș dori să fie dată săptămâna viitoare, mai precis pe 21 decembrie 2012. După cum știi, conform [calendarului mayaș](#), atunci este preconizat sfârșitul lumii, iar genul de oameni care-și fac veacul în acel depozit sunt predispuși ca în aceea zi să urmărească orice altceva, numai artefactele de acolo, nu; cred că vor sta cu toții lipiți de televizoare, să prindă apocalipsa în direct. A, mai adăugă el, și aș dori să nu deschizi absolut deloc cutia în care se află Sfera Magică. Mi-o aduci și-atât...

\*\*\*

Dacă referitor la prima condiție nu a fost nici o problemă, cu cea de-a doua se pare că nu avea să fie chiar așa de ușor, și asta din cauză că sfera, fie ea magică sau nu, era așezată într-o simplă cutie din lemn și nu era asigurată nici măcar printr-o încuietoare obișnuită, darmită vreun sistem complicat cu cifru sau alte minunății la care te-ai fi putut aștepta. Astfel că, atunci când am ajuns în garajul meu, am scos cutia din portbagaj și am așezat-o pe masă cu cât mai multă grijă. Valora totuși zece milioane... După ce am iluminat-o cu o lampă puternică și am cercetat-o cu o lupă, am hotărât că ceea ce era înăuntru valora zece milioane, indiferent dacă deschideam cutia sau nu. Am mai verificat o dată capacul, să nu aibă vreun sigiliu ascuns, și l-am dat ușurel la o parte, pregătit pentru orice. S-a dovedit că nu era nevoie de atâtea precauții pentru că înăuntru, încastrată într-o structură metalică ciudată, se găsea o simplă sferă din cuarț, după cum zicea Donald Koster, deși mie mi se părea că ar fi avut o structură mai complexă. Oricum, nu era ceva care să merite zece milioane de dolari, mai degrabă părea o sferă obișnuită, ce putea fi găsită prin bâlciuri cu cel mult zece dolari.

Și totuși, chiar înainte de a închide cutia, mi s-a părut că văd ușoare irizații în structura metalică ce încastra sfera. Mi-am plimbat degetele și, sub apăsarea mea ușoară, din cutie a ieșit o formă tubulară, ca un mic microscop, iar sfera s-a înălțat puțin și plutea acum liberă în fața obiectivului. Înainte de a-mi da seama ce fac, mi-am lipit ochiul de ocular și degetele au găsit aproape fără să caute o rotiță de reglaj, încercând să potrivesc claritatea, deoarece acolo se zărea ceva. Am stins lampa, pentru că sfera avea propria ei luminescență și, după câteva încercări, am început să văd mai bine. Norii mișcători arătau ca și cum ar fi fost galaxii îndepărtate, iar mișcarea rotiței părea să nu fie oprită de nimic, așa încât am tot

apropiat un astfel de sistem până când în fața mea a apărut un sistem stelar cu vreo trei planete și atunci mi-am dat seama că sfera era probabil un fel de hartă 3D a galaxiei, sau poate chiar a universului. Tot atunci mi-am dat seama că valoarea sferei era, în acest caz, nu de zece milioane, ci de... Am încercat să avansez o cifră, apoi mi-am dat seama că era neprețuită. Pe de altă parte, niciodată nu am fost tentat să-mi opresc obiectele pentru care fusesem plătit să le fur, doar n-o să încep tocmai acum!

Aveam să i-o dau lui Donald Koster și apoi s-o uit, dar înainte să închid cutia mai aveam o singură curiozitate: oare aş putea să localizez Terra pe această insolită hartă? Și dacă da, cât de mult m-aş fi putut apropia ca să localizez un anume loc de pe planetă?

Mi-am aplecat iarăși ochii peste ocular și am mai găsit câteva butoane cu ajutorul cărora am început să caut. Probabil că avea și un sistem automat asemănător cu [Google Earth](#), dar funcționând telepatic, pentru că la un moment dat, fără să mai mișc din butoane, obiectivul s-a fixat pe ceea ce părea a fi Terra. A durat câteva minute până am localizat orașul în care mă aflam, dar mult mai puțin până am găsit garajul. O rotiță pentru detalii fine, pe care am găsit-o instinctiv, m-a apropiat și mai mult, apoi am rotit puțin butonul și, într-un mod pe care nu mi-l pot explica, obiectivul a străbătut acoperișul din tablă al garajului, fără să lase nici o urmă, și s-a focalizat asupra omului care studia preocupat o sferă la microscop. Am mai focalizat puțin și acum obiectivul aproape atinge creștetul celui de la microscop, care părea să nu observe nimic. Încă o fracțiune de rotire și i-am atins capul, și chiar în același moment am simțit ceva atingându-mi ceafa și imediat am știut ce este. Am ridicat imediat, îngrozit, obiectivul, până s-a depărtat suficient de sferă.

Îmi imaginam ce-ar fi însemnat această sferă în mâinile lui Donald Koster: trebuia s-o distrug și să-i înapoiez banii. Așa ceva nu trebuia să încapă pe mâinile niciunui om, dar mai ales în cele ale lui Donald Koster. Am desfăcut cu greu sfera din suportul metalic, am vrut s-o privesc mai bine, dar mi s-a părut că aud pe cineva la ușa garajului, așa că am ieșit afară să verific. Strada era pustie, luminată de felinare și de stelele strălucitoare ale nopții înalte de iarnă. Peste drum se afla un mic bar, unde un banner mare și multicolor anunța: “21 decembrie 2012 — astăzi poate fi ultima zi, așa că distrează-te!” — iar după aglomerația dinăuntru, părea că lumea într-adevăr se distrează. În capătul străzii au apărut două mașini care se apropiau repede. Le-am recunoscut imediat, așa că am mai privit o dată la sfera din mâna mea, apoi trântit-o cât am putut de tare de podeaua de ciment de la intrarea garajului. În timp ce sfera se spărgea în mii și mii de cioburi multicolore, ca într-un nou [Big Bang](#), m-am uitat în sus, spre cerul curat de iarnă. Am văzut cum stelele se sting încet una după alta și un întuneric dens, ca de început de lume, a prins să se strângă în jurul meu...

# Ghidul scriitorului de SF

Am un leu și vreau să-l beau! aș putea invoca refrenul vechiului cântec pentru a începe în forță acest subiect. De fapt am mai mulți lei și aș dori să presupunem de dragul demonstrației că nu vreau să îi beau, ci vreau să îi cheltui pe toți pe cărți SF.

Dar mai întâi, pentru clarificarea pozițiilor, să aflăm cine sunt eu. Să mă prezint așadar: sunt Ion Ionescu, cititorul român de literatură SF. În cea mai mare parte a timpului sunt bărbat și am între 15 și 45 de ani. (Cu excepțiile de rigoare, bineînțeles). Din motive neimputabile mie în totalitate (ereditate încărcată, vecini, părinți, bunici sau alte rude colaterale suferind de aceeași boală), iubesc în mod necondiționat literatura SF bună. Prin literatura SF bună înțeleg literatura SF care îmi place mie, deci te rog să nu te contrazici cu mine la acest capitol. Bani sunt la mine, dacă îi vrei trebuie să îmi suporti mofturile. Uneori s-ar putea să fii dezamăgit de mine pentru că mai evaderez prin domenii colaterale literaturii SF, dar și eu sunt dezamăgit de tine pentru că îmi permiți să fac asta. Ar trebui să scrii în așa fel încât să nu îmi îngădui nici o evadare. Să scrii atât de mult și de bine încât tot timpul să îl dedic numai ție și operei tale. Să nu mai îmi trebuiască să mă duc nici la teatru, nici la concert, să trec nepăsător pe lângă sălile de jocuri, pe net să stau numai atât cât să citesc emailul, televizorul să-l deschid numai la știri și numai dacă aud că [Bush](#) a mai pornit un război, ziarele să le cumpăr numai pe cele unde aș putea afla când îți publici noul roman...

Pare o utopie, știu, dar depinde numai de tine să o transformi în realitate. Și nu uita că eu sunt o forță! Personalitatea mea multiplă este formată din mai multe zeci de mii de cititori individuali. Din surse sigure am aflat că în 1989 eram format din 100 de mii de cititori! Asta era tirajul cu care se lăuda [Almanahul Anticipația](#) și a fost cumpărat până la ultima bucată. Și du-te odată într-un anticariat și întreabă de curiozitate de un almanah Anticipația dinainte de 1989. Dintre cei 100 de mii de atunci, unii s-au mai pensionat, alții au plecat „dincolo”, dar jumătate din ei, chiar dacă nu mai cumpără cărți SF, ar putea oricând să recidiveze dacă tu ai ști să ne trezești fiorul acela indescritibil cu care așteptam în diminețile geroase de iarnă apariția Almanahului. Generația tânără din mine, ridicată după 1989, este mai selectivă și are de ales între câteva surrogate de SF – jocurile în primul rând și filmele SF de la cele peste 500 de ore de televiziune zilnice. Mult! Foarte mult, mai ales că de multe ori se așază să vadă un film SF și uită să se mai ridice din fotoliu. Și partea asta a mea o simt oarecum trădătoare și aici sunt de acord cu tine: este o metodă perfectă de îndobitocire și de legumizare a rasei umane. Una totală – televiziunea – cealaltă, jocurile, prin interactivitate, mai puțin periculoasă, dar cu atât mai subtilă. Generatoare de obezi iuti de degete care gândesc în scheme tactice de joc, niciodată aplicabile în lumea reală. Asta este! Acestea sunt datele problemei de la care plecăm și tu nu le poți modifica. În schimb poți să scrii despre jocuri și pericolul lor în așa fel încât, dacă nu îi poți face să renunțe la drog, măcar să îți citească cartea. Matrix este un exemplu. Urmează-l! Și nu uita că la baza oricărui film a fost

mai întâi un scenariu. Este sarcina ta să recâștigi pentru lectură aceea parte din mine care m-a trădat. Sau care ne-a trădat.

Adu-ti aminte de [Ray Bradbury](#) și de avertismentele lui din „[451 Fahrenheit](#)”: „*Montag se întoarce cu fata spre nevastă-sa, care ședea în mijlocul salonului și vorbea cu crainicul de la televizor care îi spunea: „Doamnă Montag, doamnă Montag...” așa și pe dincolo mereu. Convertizorul automat care-i costase o sută de dolari îi rostea numele ori de câte ori crainicul se adresa publicului său anonim lăsând un gol care putea fi umplut cu respectivelor silabe. Un dispozitiv special făcea ca imaginea televizată a crainicului, în jurul buzelor lui, să se miște în așa fel încât să pară că rostește frumos vocalele și consoanele. Crainicul devenea astfel un prieten, un bun prieten.*” Până să devină [Andreea Esca](#) o prietenă dragă, care să ne spună pe nume, nu mai este așa de mult. Deja orice joc care se respectă ne cere să ne introducem numele la început, apoi ne apelează cu acest nume tot timpul jocului, ne încurajează sau ne ceartă dacă nu jucăm bine. Într-o experiență făcută acum câțiva timp, unui șobolan i s-a implantat un electrod în centrul plăcerii punându-i-se la dispoziție un comutator pe care îl putea acționa după voie. A fost greu până i-a descoperit întrebuințarea: l-a folosit de nu mai știu câte mii de ori, provocându-si orgasm după orgasm până când a murit de foame și de epuizare. Intră odată într-o sală de jocuri și privește fețele celor care joacă! Uneori am impresia că fabricanții de jocuri au reușit cumva să elimine din experiența cu șobolanul implantarea electrodului. Știi de ce nu joacă până la epuizare? Pentru că li se termină banii și îi dă administratorul sălii afară. Imaginează-ti acum o lume unde accesul la un calculator cu jocuri este suficient de ieftin... Distopiile nu sunt niciodată destul de sumbre și nici suficient de multe ca să ne atragă atenția asupra acestui posibil viitor. Este adevărat că încă nu dă nimeni foc la cărți, dar ele dispar înlocuite în fiecare zi cu altceva. Este la fel de adevărat că încă nu patrulează Câinii-roboti pe străzi, vânându-i pe cei care citesc să le injecteze procaină. Dar privește odată la cei trei cumpărători stingheri dintr-o mare librărie, aflată alături de o mică sală de jocuri unde se înghesuie 30 de jucători. Nu trebuie să îți faci nici un fel de iluzie: jocurile de azi sunt televiziunea interactivă din cartea lui Bradbury. Sau poate chiar mai mult decât atât. Îți mai aduci aminte cum se încheie cartea lui Bradbury? Cu [un citat](#) din [Apocalipsa Sf. Ioan](#): „*Iar pe cele două maluri ale râului crește pomul vieții, făcând douăsprezece roade și dându-si în fiecare lună rodul. Iar frunzele aceluia pom sunt spre tămăduirea neamurilor.*” Numai că rodul celei de-a douăsprezecea luni tare amar mai este, atât pentru mine cât și pentru tine. Ei sunt partea eretică a mea de care uneori îmi este foarte rușine. Și cum arderea pe rug nu a fost niciodată o soluție, trebuie găsite alte căi. Ai putea să dai nepăsător din umeri și să spui: „E opțiunea lor, să facă ce vor!” Eu cred că tu, cu talentul tău, ai menirea să îi faci să își recapete plăcerea lecturii pentru că altfel, când partea mea vârstnică va ieși la pensie și nu va mai citi SF, vei rămâne numai tu cu ei. Coboară în arenă, cunoaște-ți dușmanul și înfruntă-l cu propriile arme. [Cyberpunk](#)-ul este o soluție, dar poate că este numai un început...Poate trebuie ceva nou...Dar înainte de a încerca citește cu atenție punctul doi.

(Să acordăm totuși prezumția de nevinovăție jocurilor și să ne întrebăm dacă oare nu



prefigurează germenii celei de-a opta arte? In acest caz nu îți rămâne altceva de făcut decât să scrii scenariu pentru aceste jocuri, cu speranța că peste 50 de ani (cam atât i-a trebuit cinematografului pentru a-și câștiga statutul ca artă) vei lua și tu un echivalent al [premiului Oscar](#) pentru scenariu.)

Să presupunem, pentru eleganta demonstrației și pentru ușurința discuțiilor, că sunt format acum din nici mai mult nici mai puțin decât zece mii de potențiali cititori (deși uneori mă simt atât de puternic de parcă aș avea 20 de mii de portofele - dacă mă iau după cititorii români ai lui [Harry Potter](#), pe care nu văd de ce nu i-ai putea adjuceca tu). Editurile ar putea să te ajute mai mult publicând sondajele pe care probabil le fac (spre binele lor, sper că le fac), dar secretul și concurența probabil le fac să ezite. Singura editura care a publicat un top 10 este editura Polirom.

Să aflăm acum cine ești tu, dragul meu scriitor român de literatură SF. Te numești Ion Popescu și ești un bărbat între două vârste. (Statisticile spun că un scriitor de succes are între 35 și 60 de ani. Dar ca orice statistică, și asta este aproximativă și are excepțiile ei. Dacă ai 20 de ani și simți că ai talent nu trebuie să te oprești din pricina unei statistici. Valoarea nu așteaptă anii. Dar nici nu trebuie să aștepți liniștit să împlinești 35 de ani și gloria să îți vină pe tavă. Trebuie până la vârsta asta să înnegrești multe foi de hârtie sau să tocești multe tastaturi.)

Îmi pare rău dacă te simți cam singur! Dar este firesc: tu, Ion Popescu ești format numai din 10, poate 15 scriitori SF. Și nici o femeie! Turnul tău de fildeș pare cam plictisitor fără ele, dar tot statistica ne arată că abia la 48 de scriitori apare și câte o scriitoare. Și nici ea foarte bună. Istoria literaturii române (și nu numai ea) stă drept exemplu. Nu degeaba anticii le atribuiau rolul de muze. Așadar, primește din când în când câte o muză în turnul tău de fildeș, inspiră-te repede și dă-i drumul pe ușa din spate până nu se prind paparazzi. De altfel în topul [Science Fiction: The 100 Best Novels](#) <sup>1</sup> apar numai 7 femei. <sup>2</sup> Aceste topuri au, mai ales pentru noi românii, o valoare relativă și ar fi bine să fie privite numai ca simple direcții orientative pentru că, de fapt, îți arată preferințele celor din străinătate și nu ale celor din țară. Dar dacă vrei să cucerești lumea, nu uita să arunci mereu câte o privire pe acolo sau pe topurile asemănătoare.

Ocupația ta de bază este una intelectuală: ziarist, profesor, informatician, bibliotecar etc. etc. În general, după un obositor sejur pe la locul de muncă, ajungi acasă și începi să scrii. Sau și mai rău, fiind prea obosit, lași inspirația să te cutreiere numai în week-end. Atunci când toată lumea își duce celula de bază a societății (familia) la iarbă verde, tu, înfruntând furia consoartei și smiorcăielile kinderilor, viitori scriitori SF din familie, te așezi în fata calculatorului și scrii. Din acest motiv te-aș numi mai degrabă un scriitor de duminică. E adevărat că un stat emancipat – și dezvoltat – ar trebui să fie capabil să își întrețină artiștii, dar uite că nu o face Franța, așa că ce putem aștepta de la România? Trebuie să găsești o soluție să poți să îți dedici mai mult timp scrisului! Eu am vreo trei soluții dar, din

nefericire, niciuna nu este legală.

Ei bine, toate acestea fiind spuse te întreb acum pe tine, Ion Popescu, scriitor SF, ce faci tu ca să mă convingi să dau acești bani câștigați cu greu tocmai pe cartea ta și nu pe alta? Ai deja un punct din start în ceea ce mă privește pentru că sunt convins că trebuie de acești bani să cumpăr cărți SF și nu să-i dau pe altceva (bere, mici, concerte cu [Adrian Copilul Minune](#) sau [Blondy](#), loto, curve, teatru, cerșetori, [FNI](#), [jocuri piramidale](#), excursii în spațiul cosmic și alte o mie de tentații care mă pândesc la tot pasul). De fapt poate ar fi bine să clarificăm: aceste tentații nu pentru mine sunt îngrijorătoare, ci pentru tine, scriitorule SF, care vrei banii mei. Tu trebuie să lupți cu aceste tentații, nu eu, sper că am pus corect problema! Literatura SF este marea mea pasiune, sunt convins că trebuie să jertfesc pe altarul acestei pasiuni o sumă constantă de bani, dar tu trebuie să îmi menții atenția trează, trebuie să scrii în așa fel încât eu, cu cartea ta în minte, să pot trece cu pasul ferm pe lângă aceste tentații, păstrându-mi neatinși banii până la prima librărie cu speranța că, iată, tu ai mai scris un roman.

Poate vrei să spui că nu te interesează modesta mea contribuție la bunăstarea ta materială. Am să te rog atunci să mă scuzi și să nu citești mai departe. Aceste rânduri se adresează numai scriitorului SF care vrea să-i cumpăr cărțile.

Deci citește cu atenție micile mele sfaturi și nu le trata cu superficialitate pentru că, dacă nu mă ascuți, nu am să te citesc. Intră odată într-o mare librărie cu nume de mare scriitor sau poet român ([Eminescu](#), [Coșbuc](#), [Sadoveanu](#), [Slavici](#), etc. etc.) privește la hectarul de cărți întinse pe mese, atârdate pe rafturi care toate mă strigă cu copertele lor țipătoare și cu titlurile aurite. Să presupun că, fidel iubirii dintâi, trec cu ochii închiși spre raionul cu literatură SF. Acolo [Nemira](#), [Teora](#), [Rao](#), [Dacia](#), Pygmalion, [Polirom](#) și alte câteva edituri mai recent apărute pe piață își etalează titlurile. Să îți mai spun sau știi deja că, dacă cartea ta face parte din portofoliul lor, ai încă un punct în plus? Editurile obscure, apărute peste noapte, ca și volumele apărute în regie proprie, nu îmi inspiră prea multă încredere. Este posibil ca și acolo să găsesc mici bijuterii literare, dar sunt prea pățit ca să mai risc. Mă mai uit încă odată în buzunare: o sută, o sută și ceva de mii vreau să cheltui azi pe o carte SF. 3-4 euro, poate chiar mai mult dacă găsesc ceva deosebit, dar asta înseamnă să mă rețin de la cea de-a doua bere și să iau tramvaiul spre casă și nu taxiul chiar dacă afară s-a pornit o ploaie rebelă de vară și nu am umbrela la mine. Deci tu, scriitorule SF, nu ești lângă mine să mă sfătuești, să insiști să îți cumpăr cartea. Dacă am auzit întâmplător de ea (într-o prezentare la televizor, într-un articol critic dintr-o revistă) mai ai un punct marcat. Dacă am mai auzit de tine – fie de bine fie de rău – subconștientul meu te-a notat undeva și în momentul în care trec cu privirea peste rândurile de cărți este posibil să îți iau cartea de pe raft când îți întâlnesc numele. Încă nu am ajuns la miezul talentului tău: alții vorbesc pentru tine acum. Tipografi mai întâi: dacă cartea se așează bine în mână și foile nu îi flutură, dezlipindu-se la prima răsfoire, o studiez mai departe și privesc atent coperta. O copertă stridentă în culori vii și țipătoare mă îndepărtează la fel de mult ca și una ștearsă în culori

palide și neatrăgătoare. (Un punct în minus aici pentru editura Nemira: se impune urgent un grafician talentat acolo, cel puțin la colecția SF! Încă nu am întâlnit o copertă care să mă atragă prin desen. Iau cărțile Nemirei în mână și le cercetez pentru autori și titluri și pentru că știu la ce să mă aștept, dar oare câți cititori fac ca mine? )

Un preț exagerat mă îndepărtează – deși uneori cu greu – de o carte și trebuie să fie un nume foarte cunoscut ca să o cumpăr în aceste condiții. „[Cimitirul animalelor](#)” m-a făcut să scot din buzunar aproape 200.000 lei, dar era [Stephen King](#). (Carte care are și o copertă bine realizată.)

Deci, presupunând că ai scos o carte bună la o editură la fel de bună, nu uita că acum lupta se dă între tine și monștrii sacri ai genului. (Să nu ne legăm aici de calitatea traducerilor: un împătimit al genului trece peste asta, chiar dacă greu. Nu uita! Prefer o carte prost tradusă decât una prost scrisă.) Dacă am citit o carte sau măcar o povestire scrisă de tine care mi-a plăcut și mi-a rămas în minte, mai ai un punct câștigat. Dacă ești nou venit în arenă, ce șansă ai față de un nume cunoscut? Puțină publicitate în acest caz nu ți-ar strica! Dacă relațiile dintre tine și editor sunt bune și dacă acesta își cunoaște bine interesul și meseria, va ști să transforme lansarea cărții tale în spectacol. În ceva care să mă facă să aud despre tine. Nu uita că trăim într-o lume în care publicitatea negativă îți va spori de zece ori vânzările în comparație cu o publicitate obișnuită. Acestea sunt efectele pe termen lung ale puilor născuți vii de la [Evenimentul zilei](#) și violurilor de octogenare de la [Pro TV](#). Lumea e ciudată, pe nesimțite, niște nebuni au transformat totul în jurul nostru în show și trebuie să te adaptezi și tu ca să ai succesul la care speri.

Citeam undeva că pițigoii de la oraș cântă acum mai tare pentru a se adapta zgomotului de fond crescut. Adaptare firească pentru a-și face auzit cântecul de seducție și pentru a nu întrerupe procesul reproductiv. Scriitorul meu drag și scump, adaptează-te! Dacă un pițigoi a putut să o facă, poți și tu! Altfel copiii tăi dragi – cărțile tale SF – în curând vor dispărea înlocuite de produsele „culturii” vizuale. Pentru ca procesul de perpetuare al culturii scrise să nu fie afectat, scriitorul trebuie să cânte nu mai tare, ci „altfel”. Zgomotul este de data asta „cultura video” (dacă o putem numi așa), sub toate aspectele ei, manelizarea culturii și căutarea de către consumatorul de cultură a căilor minime de maximizare a efectului ludic. Minimizarea costurilor și maximizarea efectelor, după câte se pare.

Ei, și abia acum, după ce toate acestea au fost zise putem să trecem la sfaturile propriu zise.

**1 – Fii cu ochii pe clasicii SF-ului și învață mereu ceva de la ei.** Poți vedea ce îmi place aici: [SF: poll-ul autorilor](#)

E adevărat că este prins un eșantion destul de subțire din mine: vreo 120 de cititori – dar este semnificativ, cred eu. Este la fel de adevărat că nu ai să vezi în acest sondaj decât zece autori, dar nimeni nu te împiedică să inițiezi unul cu 100 de autori. Dar câteva concluzii se

pot trage și de aici: [Isaac Asimov](#) conduce detașat, urmat la foarte mică distanță de [Frank Herbert](#)<sup>3</sup>. Deci stilul simplu și acțiunea mai degrabă polițistă a lui Asimov mai are încă destulă căutare, la fel ca și proza mustind de filozofie a lui Frank Herbert. Ce concluzie ai putea trage de aici? Dacă nu poți scrie ca Herbert, atunci scrie măcar ca Asimov ! Așa, în stilul lui simplu și direct, atât de criticat de unii dintre noi. Îți asiguri 30% din piață, dacă ai și ideile lui bineînțelese. Adică scrie simplu, scurt și la obiect. Înfloriturile și zorzoanele stilistice lasă-le pentru alții. Observă că cyberpunk-ul ocupă numai 7% din opțiuni, dar cum fanii lui sunt foarte zgomotoși par mai mulți. Aici lucrăm pe cifre. Numai 7% din total sunt dispuși să scoată bani pe o carte cyberpunk, așa că spune-le să facă ciocul mic!

**2 – Nu face experimente literare!** Cel puțin nu pe banii mei! Sau dacă vrei totuși să faci, încearcă să fie unul reușit. Nu o să-ți dau ocazia să recidivezi! Dacă insiști totuși, trebuie să îți amintești că [Urmuz](#) a ajuns în manuale și citit cu fervoare abia la multe zeci de ani după ce s-a sinucis. Trebuie să îți stabilești foarte clar opțiunile: vrei să te cumpăr eu, sau vrei să te cumpere nepoții mei?

**3 – Selectează foarte atent ceea ce publici și mai ales unde publici.** Apariția unui text – oricât de bun – la una din multele gazetele de perete ale internetului, care nu dispun de un minim filtru editorial, va duce mai devreme sau mai târziu la asocierea involuntară a numelui tău cu calitatea acestor „producții literare” de duzină.

**4 – Evită să lași să se vadă fragmente în lucru din ceea ce scrii, fie și din motive didactice sau demonstrative.** Puțini îți vor înțelege demersul și, în loc să se bucure că i-ai lăsat să arunce o privire în laboratorul tău, te vor acuza de nehotărâre. E posibil să scrii destul de neatent. Nu lăsa nici un fragment necorectat să ajungă sub ochii publicului. Pentru vânătorii de greșeli, asta este de neiertat și vei trece drept agramat. Cu cât vei avea succes mai mare, cu atât ți se va imputa asta. Mai ales că orice absolventă de liceu, ceva mai urâțică, poate face o corectură acceptabilă. Urâțenia este un criteriu obligatoriu, ai grijă! (Cele frumoase nu au avut timp să învețe gramatică! Din motive firești, desigur.)

**5 – Caută scriitori de valoarea ta și uniți-vă într-o asociație profesională cu scop multiplu.** Să vă apere drepturile în fața editorilor și a statului, a extratereștrilor – care s-ar putea să vrea să se răzbune pentru că le dezvăluți secretele – să obțineți fonduri, sponsorizări și subvenții – inclusiv de la Ministerul Culturii – în fond, literatura SF este o formă de cultură, fie că se recunoaște asta sau nu. Nu uita ca breslele – asociațiile de meșteșugari – au existat de multă vreme tocmai în acest scop. Deși rebotezate în ultima vreme ceva mai exotic „[ghilde](#)”, ele există de multă vreme, cu reguli bine stabilite pe care nu aveți decât să le adaptați condițiilor actuale. Cu riscul să fiți acuzați de elitism, trebuie să spuneți un nu hotărât veleitarilor, șefilor de carieră, activiștilor de ocazie și celor hotărâți să profite din orice situație. Nu sunt eu în măsură să vă stabilesc criteriile de admitere în această asociație, dar pe mine, ca cititor și beneficiar al produselor acesteia, m-ar bucura enorm dacă singurele criterii de admitere ar fi talentul, opera și seriozitatea.

Deși vechile reguli de admitere în bresle nu mai sunt aplicabile, poate este interesantă o recitare critică a lor. Cu numărul de ani petrecuți ca ucenic și calfă și cu probele de lucru care trebuiau date la fiecare avansare. Probe care erau expuse în casa breslei, să le vadă toți. Și nu este de neglijat faptul că unii – chiar dacă erau odrasle de meșteri mari – rămâneau toată viața ucenici sau calfe! Dacă studiem cu atenție regulile vechilor bresle, vedem că aveau reguli mai democratice decât ne închipuim.

Editați – dacă puteți – o revistă, ajutați – fie și numai cu sfaturi – tânăra generație de textieri SF (în fond, printre sutele de condeie care scriu acum alandala pe net, în mod sigur se ascunde, dar se ascunde al naibii de bine, echivalentul român al lui [Stanislaw Lem](#) de mâine). Strângeți fonduri, organizați concursuri anuale (premiatate, fie și simbolic) pentru tinerii debutanți, concursuri care să fie perfect transparente, organizate în văzul lumii pe net – sub formă de poll-uri care să evite autovotarea și votarea de către prieteni.

În același mod încercați să scoateți o antologie anuală cu cele mai bune texte apărute în acel an. Premiile pot să fie simbolice și la aceste concursuri, important este să dați girul vostru valoric unor astfel de apariții. Și să nu ezitați, dacă într-un an nu găsiți nici un text bun, să scoateți un pliant de genul: „În anul 2004 au participat următorii : ....., cu următoarele povestiri..... Asociația ..... nu a selectat niciuna din ele pentru antologia anuală.” În mod sigur asta se va întâmpla într-un singur an. Este preferabil să nu publicați nimic sub girul asociației voastre, decât să știrbiți încrederea în ea. Dați „bunul de tipar” sub sigla asociației voastre rar și greu, în așa fel încât eu, atunci când întâlnesc această siglă pe o carte, să pot să o iau cu ochii închiși.

Țineți cont de faptul că vremurile m-au făcut să nu mai fiu deloc patriot! Cumpăr o carte pentru a găsi literatură bună și nu pentru că este scrisă de un român.

**6 – Nu intra pe forumuri de discuții ale fandomului!** Lasă-i să se bălăcească acolo în balta lor caldută și balcanică. Tu scrie! Pentru discuții organizatorice fă-ți o listă de discuții cu acces restrâns. Dacă dați drumul Meduzei<sup>4</sup> înăuntru, asigurați-vă ca are lanțul destul de scurt și faceți-o să dea o declarație la notar prin care să se oblige să vorbească românește și doar cu un mesaj pe zi.

**7 – Evită să îți publici cărțile în regie proprie.** Faptul că nu ai găsit un editor care să aibă curajul să investească în cartea ta nu mă va face nici pe mine să ți-o cumpăr. Poate este superbă, minunată, dar poate este doar pur și simplu rezultatul orgoliului tău exacerbat. Și, cum eu nu am timp să aflu asta, este bine să nu mă pui să aleg...

**8 – Nu aștepta nimic de la stat.** Trăim într-un simulacru de economie de piață. Învață să îi aplici regulile în favoarea ta. Nu te implica în politică mai mult decât este necesar. Știu, ai să-mi spui că pedeapsa oamenilor deștepți care nu se implică în politică este să fie conduși de prosti. Nu uita că dacă participi la o ședință sau la o manifestare organizată de boșii partidului tău sau scrii un text pentru mai știu eu ce fandosit din partidul pe care ai ales să îl

susții, mă lipsești pe mine de o pagină de literatură SF bună pe care eu o aștept cu nerăbdare. Stai în turnul tău de fildeș și scrie bine. E tot ce poți face pentru tine, pentru țară și pentru mine, cititorul fidel de literatură SF bună. Și chiar pentru literatura română. În așa fel încât peste 50 de ani, când se va vorbi de [Năstase](#), să se spună: „A, mi se pare că e acela care a fost prim ministru când a debutat Ion Popescu.”

**9 – Obişnuiește-te să neglijezi fandomul românesc.** Este format din vreo o sută și ceva de persoane (poate 150- 200) deci cam unu-doi la sută din totalul meu, în care nici măcar nu stiu dacă pot să-i includ. 90% din ei stau liniștiți pe liste așteptând ceva, o minune care să urnească lucrurile din loc. În schimb ceilalți zece la sută fac gălăgie cât șapte forumuri incendiate la un loc. Unii confundă calitatea mesajului cu cantitatea – sau poate doar încearcă să o suplinească – și inundă lista cu mesaje. Am primit 50 într-o zi de la un singur meduz – sub diferite înfățișări – cu un singur rezultat: șterg tot ce primesc de la expeditorul respectiv deși îmi dau seama că pot pierde și lucruri importante. Specificul acestor liste aparținând [fandomului](#) este cifra octanică extrem de ridicată. Orice ai spune într-un mesaj, cineva se inflamează și poate ai avea un subiect bun pentru o viitoare povestire prin descrierea modului cum, în numai câteva replici, toată lista de discuții este în flăcări. Dacă oamenii ăștia ar avea un buton nuclear pe mână, pământul ar fi distrus de cinci ori pe zi.

Principala lor preocupare – deși la prima vedere este dragostea comună pentru literatura SF și căile de promovare a ei – este: criticarea a tot ce nu este cu ei, vânarea de dinozauri SF, baroni SF, foști comuniști, cei care cheltuie banii UTC-ului sau ai statului folosindu-se de numele lor, promovarea de tigri bengoși, pantere, crocodili și alte reptile, inițierea de revoluții, revolte, lupte de stradă, promovarea textelor cu iz SF peste tot în lume, înființarea a cât mai multe gazete de perete pe internet – ai impresia că pe copiii ăștia tovarășa de română nu îi lăsa deloc să scrie la Gazeta de Perete a școlii – și acum, scăpați de sub ochiul ei vigilent, se răzbună. Nu ai ce învăța de la ei! Deși, aparent, ei iubesc literatura SF, de fapt se iubesc numai pe ei și iubesc numai textele SF scrise de ei (cu excepțiile de rigoare, textele SF scrise de prietenii care le-au lăudat „opera”). Ar trebui, în măsura în care iubesc literatura SF bună și sunt chiar atât de patrioți pe cât se laudă, să renunțe fiecare la câteva beri pe lună – sau pachete de țigări – și uite aici  $200 \times 100.000 \text{ lei} = 20 \text{ de milioane pe lună}$ . Bani suficienți pentru o revistă, pentru o carte, pentru un premiu, pentru tot ce vrei. Am să fac propunerea asta mai pe larg în „Sfaturi pentru un membru al Fandomului”.

Crezi că se va alege ceva de ea? Nu! Așa cred și eu! Suntem pierduți în plină Balcania.

**10 – Evită popularitatea cu orice preț și nu te îngrămădi pe forumuri și pagini internet numai de dragul de a fi acolo.** Se va crede că vrei să suplinești calitatea prin cantitate. Pot da un singur exemplu:

[Vladimir Colin](#) – seniorul literaturii SF românești, atât de prematur plecat dintre noi – îl găsim pe net (cu Google) de 245 de ori<sup>5</sup>.

[Ovidiu Bufnilă](#) – tot cu Google, de 1017 ori.

Concluzie: [QED \(Quod erat demonstrandum\)](#).

Este adevărat că trebuie să ajungi cunoscut lumii, dar nu cu orice preț și, mai ales, nu cu orice text.

**11 – Despre tehnici literare nu cred că mai este cazul să îți vorbesc.** Alege-o pe cea care te reprezintă mai bine. Și totuși... atunci când ai o idee bună nu ezita să o transformi în roman. E atât de ușor! Se pare că asta este ceea ce se cere în acest prelungit sezon literar.

**12 – După cucerirea pieței românești, sau mai bine în același timp, asigură-te de serviciile unui bun traducător în engleză și promovează-ți lucrările în revistele importante.** Nu uita că, în ciuda luptelor disperate ale verilor noștri francezi, în cel mult zece ani lumea va fi un sat englezesc ceva mai mare.

**13 – Ultimul sfat este: nu-mi asculta sfatul!** Fă cum vrei tu, dar în cel mult trei ani să te văd în Top SF 100!

Și, dacă se poate, nu votat acolo de prieteni.

## Note

1. În original, acolo era un link spre un alt top a cărui pagină a disparut de pe web (ghidul a fost scris cu ani în urmă) și în care nu erau decat 3 femei. [^](#)
2. Cele 7 femei ocupă însă 8 poziții, [Ursula K. Le Guin](#) apărând de 2 ori, cu „Mâna stângă a întinericului” (acum pe locul 10) și cu „The Dispossessed” [^](#)
3. Între timp locurile s-au inversat, a ajuns Frank Herbert pe locul 1 și Asimov pe 2, la mică distanță. [^](#)
4. Meduza - una din nenumăratele înfățișări ale lui [Ovidiu Bufnilă](#) pe forumul [RoFandom](#). În 19 și 20 iunie 2003 a trimis numai pe acest grup de discuții 78 de mesaje! L-am folosit aici drept material didactic pe Ovidiu Bufnilă, nu pentru că m-aș îndoi de calitățile lui umane sau literare, ci pentru că pare singurul capabil să ducă imensa povară a culpabilității unei întregi generații. Ar trebui ca fiecare scriitor să își asume partea lui de vină că el însuși și nici unul din colegii lui români încă nu este în topurile lumii și să ia măsurile care se impun. Acest material se vrea a fi doar un material de lucru, o simplă premisă pentru necesarele și ulterioarele discuții având drept scop promovarea SF-ului românesc acolo unde îi este locul. [nota autorului][^](#)
5. Și aici situația s-a schimbat mult între timp, acum Valdimir Colin apare de 63.400 ori pe Google, iar Ovidiu Bufnilă de 29.200 ori.[^](#)